

Nr 60

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61; given Stockholms slott den 19 februari 1960.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen framlägges förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61. Förslaget upptager på driftbudgeten en anslagssumma av 886,65 miljoner kronor och på kapitalbudgeten en anslagssumma av 347,68 miljoner kronor eller sammanlagt 1 234,33 miljoner kronor. Till grund för beredskapsstaten ligger ett av arbetsmarknadsstyrelsen upprättat förslag till investeringsreserv. Investeringsreserven, som omfattar såväl anläggnings- och husbyggnadsarbeten som statliga industribeställningar, inrymmer alternativa sysselsättningsprogram för mötande av skilda arbetslöshetssituationer.

*Utdrag av protokoll över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19
februari 1960.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEJERSTAM, NORDLANDER.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 och anför därvid följande.

Inledning

Jämlikt regeringsformen § 63 må riksdagen i den ordning, som gäller för riksstatens reglerande, antaga allmän beredskapsstat, upptagande de anslag, som kan erfordras vid ekonomisk kris eller annat nödläge; och äger riksdagen därvid fastställa den ordning, i vilken Konungen må förfoga över de i beredskapsstaten uppförda anslagen.

Enligt den av Kungl. Maj:t för arbetsmarknadsstyrelsen fastställda instruktionen åligger det styrelsen bland annat, att årligen upprätta och till Kungl. Maj:t ingiva förslag till reserv av statliga, kommunala och statsunderstödda investeringsobjekt, att till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag och i övrigt vidtaga de åtgärder, som må erfordras för att få till stånd detaljplanering av arbeten, intagna i eller avsedda att intagas i investeringsreserven, samt att föra centralt register över tillgängliga investeringsobjekt.

Allmän beredskapsstat fastställdes senast av 1956 års riksdag (prop. 95, rskr. 349—357, 379 och 412). Beredskapsstaten, som avsåg budgetåret 1956/57, upptar på driftbudgeten en anslagssumma av 465,3 miljoner kronor och på kapitalbudgeten en anslagssumma av 199,6 miljoner kronor eller sammanlagt 664,9 miljoner kronor.

De å beredskapsstaten uppförda anslagen är avsedda för finansiering av en investeringsreserv, som omfattar såväl statliga och kommunala som statsunderstödda investeringsobjekt. Investeringsreserven inrymmer alternativa sysselsättningsprogram för att man skall kunna möta skilda arbetslöshets-situationer. De i investeringsreserven intagna arbetsobjekten har utvalts främst på grund av angelägenhetsgraden. Vidare har tyngdpunkten lagts

på anläggningsarbeten, som bedömts ge de största möjligheterna till sysselsättning av arbetskraft utan särskilda yrkeskvalifikationer.

Beträffande statsbidrag till kommunala och enskilda arbeten gäller, att bidragsgrunderna kan jämkas med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas.

För beredskapsstatens ikraftträdande krävdes särskilt beslut av riksdagen. Enligt en till beredskapsstaten anknuten finansfullmakt ägde emellertid Kungl. Maj:t att, därest arbetsmarknadsläget så påfordrade, inom ramen av ett belopp av 300 miljoner kronor meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag uppförts å allmänna beredskapsstaten för budgetåret 1956/57. En betryggande sysselsättningsberedskap ansågs kunna upprätthållas för därefter följande budgetår, utan att ett utformat förslag till ny allmän beredskapsstat underställdes riksdagen, genom att en finansfullmakt av förenämnda slag för ett vart av ifrågavarande budgetår ställdes till Kungl. Maj:ts förfogande. Därvid förutsattes att — därest utvecklingen på arbetsmarknaden skulle giva anledning därtill — förslag till allmän beredskapsstat för det löpande budgetåret på grundval av arbetsmarknadsstyrelsens fortlöpande revidering och komplettering av investeringsreserven skulle kunna upprättas och underställas riksdagen. Några sådana åtgärder har emellertid ej erfordrats. Däremot har de sysselsättningssvårigheter, som förekommit från och med hösten 1957, föranlett Kungl. Maj:t att delvis taga finansfullmakten för budgetåret 1957/58 i anspråk.

Med skrivelse den 22 januari 1960 har *arbetsmarknadsstyrelsen* överlämnat förslag till investeringsreserv för budgetåret 1960/61. Förslaget torde få såsom bihang fogas vid protokollet i detta ärende (*Bihang B*).

Investeringsreservens omfattning och sammansättning

Vid urvalet av objekt till investeringsreserven har arbetsmarknadsstyrelsen följt i huvudsak följande principer. Den första urvalsprincipen har gällt arbetsobjektens *angelägenhetsgrad*. Sålunda har arbetsmarknadsstyrelsen vad gäller statliga objekt införskaffat uppgifter om sådana angelägna anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt anskaffningar av inhemska industriprodukter, som avsetts att helt eller delvis bekostas med ordinarie medel under de närmaste budgetåren. Härvid har jämväl de av myndigheterna upprättade anslagsäskandena till investeringsändamål för budgetåret 1960/61 beaktats, i den mån dessa enligt i 1960 års statsverksproposition gjorda uttalanden av statsfinansiella eller liknande skäl ej kunnat tillgodoses. Liknande principer har följts vid införskaffandet av uppgifter från kommuner och enskilda. Den andra urvalsprincipen har varit, att endast sådana arbetsobjekt intagits i investeringsreserven, som bedömts kunna påbörjas för beredande av sysselsättning under budgetåret 1960/61. Som en allmän regel har vidare gällt, att företagen vart och ett för sig skall kunna påbörjas efter en längsta varseltid av fyra månader, beträffande husbyggnadsföretag dock

utökad till sex månader. Vad angår *bostadsbyggandet* har arbetsmarknadsstyrelsen förutsatt, att frågan om en utvidgning av bostadsbyggandet utöver det i 1960 års statsverksproposition, bil. 27, s. 13, såsom ett minimiprogram framlagda förslaget vid behov kommer att upptagas i särskild ordning, varför styrelsen nu icke framlagt något förslag till investeringsreserv för bostadsbyggandet.

Beträffande *planeringen* framhåller arbetsmarknadsstyrelsen bland annat, att projekteringen av föreslagna statliga husbyggnader till allra största delen är beroende av att medel för projekteringen ställes till förfogande genom beslut av Kungl. Maj:t. Vidare påpekas, att företagens utväljande efter angelägenhet innebär att dessa torde komma till utförande under de närmaste åren vare sig de behöver tagas i anspråk i sysselsättningssyfte eller icke. Med hänsyn härtill understryker styrelsen behovet av en kontinuerlig detaljplanering för att beredskapen mot arbetslöshet skall kunna upprätthållas.

Investeringsreservens finansiering

Beredskapsstaten för budgetåret 1956/57 upptar — förutom anslag helt eller delvis avseende individuellt angivna investeringsobjekt — ett flertal anslag för kollektiva investeringsändamål, såsom byggnadsarbeten för statens järnvägar och för försvaret samt vägbyggnader. Avsikten härmed är, å ena sidan, att undvika att anslag uppföres i vidare mån än som är behövt och, å andra sidan, att vinna största möjliga rörelsefrihet vid utväljande av för uppkommande arbetslöshetssituationer bäst lämpade investeringsobjekt. För sådana arbetsobjekt, som under kollektiv benämning föreslagits till intagande i den nu aktuella investeringsreserven har för varje kategori angivits hur stor volym arbeten, som bedömts kunna komma till utförande i sysselsättningssyfte under budgetåret 1960/61. Det kollektiva angivandet av investeringsvolymen förutsätter — vilket i huvudsak ansluter sig till vad som tidigare gällt — att de ingående objekten vid behov kan utbytas mot andra objekt inom respektive kategorier. Beträffande nominativt angivna arbetsobjekt måste man räkna med att en del objekt kommer att bortfalla genom oförutsedda hinder, särskilt som de i fråga om planeringen i regel måste turordnas efter de ordinarie företagen. Med hänsyn härtill föreslås att, därest nominativt angivna arbeten icke visar sig lämpliga att bedriva i en arbetsmarknadssituation, som påfordrar utnyttjande av beredskapsstaten, för sådana arbeten avsedda anslag skall kunna disponeras för annat med respektive anslag förenligt och av statsmakterna godkänt ändamål.

Även med nyssnämnda uppmjukningar av villkoren för dispositionen av anslagen kvarstår emellertid enligt arbetsmarknadsstyrelsens mening i viss mån den bundenhet i handlingsfriheten vid utnyttjandet av beredskapsstaten, som följer av en specifikation på särskilda anslag för finansiering av skilda arbetsobjekt. Olika arbetslöshetssituationer kan nämligen ställa sär-

skilda krav på ett utnyttjande av de å beredskapsstaten uppförda sakanslagen. Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer därför även om uppförande av ett samlingsanslag motsvarande det å den allmänna beredskapsstaten för budgetåret 1956/57 uppförda anslaget Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.

Det totala anslagsbehovet å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 har arbetsmarknadsstyrelsen beräknat till 1 172,5 miljoner kronor, varav på driftbudgeten 834,25 miljoner kronor och på kapitalbudgeten 338,25 miljoner kronor. Därvid har styrelsen förutsatt, *dels* att överskridanden i för anordnande av sysselsättningsarbeten erforderlig omfattning må kunna ske av de å riksstaten uppförda förslagsanslagen Bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet, Bidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor, Statens skogsförbättringsanslag samt anslaget avseende Förvaring och underhåll av viss materiel m. m. för civilt försvaret, *dels ock* att Kungl. Maj:t bemyndigas att — utöver i årets statsverksproposition under fjärde huvudtiteln beräknade anslag och beställningsbemyndiganden avseende Armén: Beklädnad m. m., Armén: Anskaffning av tygmateriel m. m., Marinen: Fartygsbyggnader m. m. samt Flygvapnet: Anskaffning av flygmateriel m. m. — medgiva utläggande av beställningar å materiel av inhemsk tillverkning av beskaffenhet att böra bekostas med anlitan av nämnda anslag under fjärde huvudtiteln inom kostnadsramar för anslagen av 25 000 000 kronor, 15 000 000 kronor, 3 000 000 kronor respektive 9 000 000 kronor.

Vidare har arbetsmarknadsstyrelsen vid beräkningen av anslagsbehovet förutsatt, att kollektivt anslag i beredskapsstaten skall få tagas i anspråk icke endast för utförande av företag inom vilken företagsgrupp som helst, som omfattas av respektive anslag, utan även får tagas i anspråk för arbeten, till vilka motsvarande anslag uppförts å riksstaten, men vilka arbeten icke kan komma till utförande i sin helhet inom ramen för anslagen å riksstaten.

I fråga om grunderna för *statsbidrag* till kommunala och enskilda arbeten framhåller arbetsmarknadsstyrelsen önskvärdheten av ett fortsatt bemyndigande att vid behov företaga jämkning i enlighet med vad som gäller i den tidigare beredskapsstaten (prop. 1956: 95 s. 9).

För att Kungl. Maj:t i viss utsträckning skall kunna utnyttja beredskapsstaten redan innan särskilt riksdagsbeslut meddelats, föreslår slutligen arbetsmarknadsstyrelsen att Kungl. Maj:t hos riksdagen hemställer om en finansfullmakt enligt hittills tillämpade grunder. Finansfullmakten bör enligt styrelsen bibehållas vid det sedan budgetåret 1953/54 bestämda beloppet 300 miljoner kronor.

Departementschefen

Allmän beredskapsstat fastställdes senast för budgetåret 1956/57. För därefter följande budgetår har en tillräcklig beredskap mot arbetslöshet ansetts kunna upprätthållas genom att en särskild finansfullmakt ställts till Kungl. Maj:ts förfogande för utnyttjande av de å beredskapsstaten uppförda anslagen. Därvid har förutsatts att -- därest utvecklingen på arbetsmarknaden skulle ge anledning därtill -- förslag till allmän beredskapsstat för det löpande budgetåret skulle upprättas och underställas riksdagen med ledning av arbetsmarknadsstyrelsens fortlöpande utredningar om revidering och komplettering av investeringsreserven. Nu angivna förhållanden och förutsättningar gäller även för innevarande budgetår.

Såsom i tidigare sammanhang framhållits är beredskapsstaten för budgetåret 1956/57 delvis föråldrad. Med hänsyn härtill framhöll jag i propositionen 118 till 1959 års riksdag angående finansfullmakt för budgetåret 1959/60, att arbetsmarknadsstyrelsen i vart fall borde bedriva sitt planeringsarbete så att ett förslag till ny allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 kunde underställas 1960 års riksdag. Även om läget på arbetsmarknaden för närvarande icke i och för sig påkallar att en ny beredskapsstat fastställs, får beredskapen mot sysselsättningsrubbningsarbeten icke eftersättas. Det av arbetsmarknadsstyrelsen nu uppgjorda förslaget till allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 bör med vissa i det följande angivna ändringar därför nu underställas riksdagen för godkännande. Arbetsmarknadsstyrelsens förslag upptager på driftbudgeten en anslagssumma av 834,25 miljoner kronor och på kapitalbudgeten en anslagssumma av 338,25 miljoner kronor eller sammanlagt cirka 1 173 miljoner kronor avseende anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt anskaffningar av inhemska industriprodukter.

Till grund för förslaget till allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 har legat det av arbetsmarknadsstyrelsen för samma budgetår uppgjorda förslaget till investeringsreserv, vilket granskats inom berörda departement. Granskningen har ej föranlett någon större avvikelse från styrelsens förslag. Investeringsreserven möjliggör alternativa sysselsättningsprogram för mötande av skilda arbetslöshetssituationer. De allmänna riktlinjerna för avvägningen av investeringsreservens omfattning och för urvalet av investeringsobjekt, vilka upptagits i arbetsmarknadsstyrelsens förslag till investeringsreserv för budgetåret 1960/61 har berörts i det föregående. Som allmän riktlinje vid utväljandet av företag för investeringsreserven har gällt att investeringsobjekten varit av sådan angelägenhetsgrad att desamma enligt myndigheternas bedömning i vanlig ordning bort komma till utförande under de närmaste åren. Bland annat har de av myndigheterna för budgetåret 1960/61 upprättade anslagsäskandena beträffande investeringsändamål beaktats, i den mån dessa enligt i 1960 års statsverksproposition gjorda uttalanden av statsfinansiella eller liknande skäl ej kunnat tillgodoses. I princip

har endast sådana arbetsobjekt av arbetsmarknadsstyrelsen intagits i investeringsreserven, som bedömts kunna påbörjas för beredande av sysselsättning under budgetåret 1960/61. Som en allmän regel har vidare gällt, att företagen vart och ett för sig skall kunna påbörjas efter en längsta varseltid av fyra månader, beträffande husbyggnadsföretag dock utökad till sex månader. Det är enligt min mening viktigt att en samordning sker av medelsanvisningarna på riksstaten och anslagen på beredskapsstaten, så att den sistnämnda i princip upptar sådana angelägna arbeten och anskaffningar, som vid utförande i normal turordning bedömes komma att bekostas med ordinarie medel för budgetåret 1961/62 eller något av de närmaste budgetåren. Detta gäller icke minst mot bakgrunden av att ett beredskapsarbete med hänsyn till utvecklingen på arbetsmarknaden snabbt kan behöva avvecklas och att det härvid är av vikt att företaget inom rimlig tid kan komma att fullföljas med anlitan av ordinarie medel. Det är av samma anledning av vikt att investeringsreserven innefattar arbetsföretag av olika varaktighet för att möjliggöra en anpassning till olika aktuella konjunkturlägen. Mot bakgrunden av nu anförda synpunkter finner jag de av arbetsmarknadsstyrelsen gjorda avvägningarna beträffande investeringsreservens omfattning och urvalet av investeringsobjekt kunna godtagas. Av principerna för urvalet av arbetsobjekt för investeringsreserven följer att densamma årligen måste aktualiseras. I likhet med styrelsen anser jag vidare, att något förslag till investeringsreserv för bostadsbyggande icke nu bör framläggas. Därest en utvidgning av bostadsbyggandet utöver det minimiprogram som föreslagits i årets statsverksproposition blir aktuell bör denna fråga i enlighet med vad som förutsatts i statsverkspropositionen upptagas i särskild ordning.

Vid anmälan i årets statsverksproposition av för flera huvudtitlar gemensamma frågor angav jag vissa ändrade riktlinjer för handläggningen av ärenden rörande statliga husbyggnader, vilka riktlinjer sedermera godkännts av riksdagen. Vidare anförde jag vid anmälan av anslaget till vissa projekteringskostnader under fonden för förslag till statsverket, att det ansetts angeläget, att medelstillgången under anslaget gör det möjligt att åstadkomma en viss reserv av projekterade husbyggnadsföretag. En sådan reserv motiverades bland annat av kravet på en fullgod arbetsmarknadspolitik. Anslaget är avsett att disponeras av Kungl. Maj:t. Handläggningen av ärenden rörande de statliga husbyggnadsprojekt som ingår i investeringsreserven bör ske enligt dessa riktlinjer. Ifrågavarande ärenden skall sålunda i regel prövas av Kungl. Maj:t i två omgångar. Dels bör byggnadsförslaget prövas då byggnadsprogrammet utarbetats, dels bör en prövning ånyo ske när projekteringen fortskridit så långt att huvudritningarna utförts och en noggrann kostnadsberäkning skett. I likhet med arbetsmarknadsstyrelsen vill jag understryka angelägenheten av att detaljplaneringen av arbetsobjekten i investeringsreserven icke eftersättes och att berörda myndigheter intensifierar den häri ingående programmeringsverksamheten och sedermera -- i den ordning nyss angivits -- jämväl projekteringsverksamheten.

Vad beträffar förutsättningarna för disposition av anslagen å beredskaps-

staten har arbetsmarknadsstyrelsen beträffande företag som avses att finansieras med anslag till kollektivt angivna ändamål — i huvudsaklig anslutning till vad som nu gäller — föreslagit, att arbeten som i en viss arbetsmarknadssituation icke visar sig lämpliga att bedriva skall få inom ramen för respektive anslag ersättas med nya företag av samma slag. Avsikten härmed är att vinna en i anslutning till planeringsorganens fortsatta undersökningar och överväganden erforderlig rörelsefrihet vid utväljande av för uppkommande arbetslöshetssituationer bäst lämpade investeringsobjekt. Jag har intet att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens ifrågavarande förslag. Vidare föreslår styrelsen i samma syfte beträffande anslag avseende individuellt angivna investeringsobjekt att sådant anslag vid behov skall få disponeras för annat med respektive anslag förenligt och av statsmakterna godkänt ändamål. Genom de tämligen fria dispositionsregler som föreslagits gälla för anslaget till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. och genom det av mig nyss förordade systemet för kollektivanslagens användning torde erforderlig smidighet och rörelsefrihet ha erhållits för en effektiv arbetslöshetsbekämpande politik. Jag är därför ej beredd att på denna punkt föreslå någon ändring av ifrågavarande dispositionsregler. Detta synes mig också bäst överensstämma med beredskapsstatens allmänna uppläggning och torde i längden underlätta överblicken. Härutöver har arbetsmarknadsstyrelsen i fråga om finansieringen liksom tidigare förutsatt, att vissa förslagsanslag skall få disponeras utöver anvisade belopp varjämte styrelsen vid beräkning av anslagsbehoven förutsatt att kollektivanslag på beredskapsstaten skall få tagas i anspråk icke endast för utförande av företag inom vilken företagsgrupp som helst, vilken omfattas av kollektivanslaget, utan även skall få användas för forcering av arbeten, till vilka motsvarande anslag uppförts på riksstaten. Jag har intet att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens ifrågavarande förslag.

Slutligen har arbetsmarknadsstyrelsen begärt bemyndigande att lägga ut vissa industribeställningar om sammanlagt 52 miljoner kronor för militära ändamål. Såsom chefen för försvarsdepartementet anförte vid anmälan denna dag av under försvarsdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 synes det ur budgettekniska synpunkter vara lämpligare att ifrågavarande anslag på beredskapsstaten i stället uppräknas i motsvarande mån.

Vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit i fråga om statsbidragsgrunderna för kommunala och enskilda arbeten i investeringsreserven föranleder icke heller någon erinran från min sida. De nu gällande statsbidragsgrunderna bör sålunda, i likhet med vad som tidigare gällt, kunna jämkas, där så erfordras med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan bedrivas.

Såsom bihang (*Bihang A*) till detta protokoll torde få fogas förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 upprättat i enlighet med vad jag här förordat och innefattande en specifikation av de förslag om särskilda anslag på staten, vilka tidigare denna dag framlagts av vederbörande

föredragande (*Bil. 1—16*). Förslaget upptager på driftbudgeten en anslagssumma av 886,65 miljoner kronor och på kapitalbudgeten en anslagssumma av 347,68 miljoner kronor. Anslagen bör utan riksdagens hörande få utnyttjas blott inom ramen av visst högsta belopp. För statens ikraftträdande bör således krävas särskilt beslut av riksdagen. Bemyndigandet för Kungl. Maj:t att utan riksdagens hörande meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag uppförts på beredskapsstaten, torde böra avse samma belopp som för närvarande eller 300 miljoner kronor. Även vid tillämpning av detta bemyndigande torde de i det föregående nämnda förutsättningarna för disposition av anslagen få gälla samt — därest så visar sig erforderligt — berörda jämkningar i statsbidragsgrunderna få medgivas.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna det vid detta protokoll fogade förslaget till allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61,

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att, därest arbetsmarknadsläget så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 300 miljoner kronor meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag uppförts å allmänna beredskapsstaten.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtats till riksdagen.

Ur protokollet:

Alice Magnusson

Egentliga statsutgifter

Fjärde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler under försvarsdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 och anför därvid följande.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages anskaffning av inhemska industriprodukter för försvaret till en sammanlagd kostnad av 69 700 000 kronor. Hur dessa anskaffningar fördelas på skilda ändamål framgår av styrelsens föreliggande förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 1—5). Ämbetsverket föreslår emellertid, att anslagen för anskaffningar för försvaret å beredskapsstat för nästa budgetår begränsas till ett sammanlagt belopp av 17 700 000 kronor. Samtidigt bör, i anslutning till vad som förekommer vid medelsanvisning å riksstaten till beklädnads- och tygmateriel för armén, fartygsbyggnader m. m. för marinen och flygmateriel m. m. för flygvapnet, Kungl. Maj:t bemyndigas att medgiva utläggandet av beställningar å objekt ingående i investeringsreserven inom en sammanlagd kostnadsram av 52 000 000 kronor.

I det följande upptages de anslag som erfordras för ifrågavarande anskaffningar. Anslag som därvid upptages för anskaffningar för viss försvarsgren förutsättes skola få användas för att genomföra vilka som helst av de anskaffningar för försvarsgrenen som intagits i investeringsreserven. Vidare förutsättes, att anslagen å beredskapsstat skall, under för beredskapsstaten gällande förutsättningar, få utnyttjas för att forcera anskaffningar, för vilka medel anvisats å riksstaten. Däremot kan jag icke tillstyrka arbetsmarknadsstyrelsens förslag om beställningsbemyndiganden för objekt ingående i investeringsreserven. Det synes nämligen ur budgettekniska synpunkter lämpligare att uppräknade vederbörliga anslag på beredskapsstaten i motsvarande mån.

C. Försvarskrafterna

Armén

[1] **Anskaffning av materiel för armén.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 2—5), att å allmän beredskapsstat för nästa budgetår upptages ett anslag av 5 000 000 kronor för ifrågavarande ändamål samt att Kungl. Maj:t bemyndigas att därutöver medgiva att under för allmän beredskapsstat gällande förutsättningar beställningar må utläggas å beklädnadsmateriel m. m. för 25 000 000 kronor samt å tygmateriel m. m. för 15 000 000 kronor.

Med biträdande av styrelsens förslag i vad avser investeringsreservens storlek och under hänvisning till vad jag inledningsvis anfört hemställer jag alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffning av materiel för armén* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 45 000 000 kronor.

Marinen

[2] **Anskaffning av materiel för marinen.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 2—5), att å allmän beredskapsstat för nästa budgetår upptages ett anslag av 6 000 000 kronor för ifrågavarande ändamål. Styrelsen föreslår därjämte, att bemyndigande medgives att under för allmän beredskapsstat gällande förutsättningar utlægga beställningar å fartyg för 3 000 000 kronor.

Jag biträder styrelsens förslag i vad avser investeringsreservens storlek och hemställer alltså, under hänvisning till vad jag inledningsvis anfört, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffning av materiel för marinen* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 9 000 000 kronor.

Flygvapnet

[3] **Anskaffning av materiel för flygvapnet.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 3—5), att å allmän beredskapsstat för nästa budgetår upptages ett anslag av 1 000 000 kronor för ifrågavarande ändamål. Därjämte bör enligt styrelsens förslag bemyndigande medgivas att under för allmän beredskapsstat gällande förutsättningar utlægga beställningar å flygmateriel m. m. för 9 000 000 kronor.

Som jag inledningsvis anfört bör beställningsbemyndiganden ej medgivas. Då jag i övrigt icke har någon erinran mot styrelsens förslag får jag därför hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffning av materiel för flygvapnet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 10 000 000 kronor.

D. Vissa för försvaret gemensamma ändamål

[4] *Engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel m. m.* Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 3—4), att å allmän beredskapsstat för nästa budgetår upptages ett anslag av 1 700 000 kronor för ifrågavarande ändamål. Beloppet avser viss del av den för budgetåret 1961/62 planerade engångsanskaffningen av sjukvårdsmateriel.

Då ämbetsverkets förslag icke givit mig anledning till erinran får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 700 000 kronor.

[5] *Järnvägskrigsbromateriel.* Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 3—4), att för detta ändamål å allmän beredskapsstat för nästa budgetår upptages ett anslag av 4 000 000 kronor.

Jag biträder förslaget och hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Järnvägskrigsbromateriel* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 4 000 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

A. Broberg

Egentliga statsutgifter

Femte huvudtiteln

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Nilsson, anmäler härefter under socialdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

C. Mödrahjälp, socialhjälp, barnavård m. m.

[1] Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem. I årets statsverksproposition (V ht, s. 31) har för ifrågavarande ändamål äskats ett reservationsanslag av 7 000 000 kronor. *Arbetsmarknadsstyrelsen* har (Bihang B, s. 5) förslagit, att å allmän beredskapsstat för samma ändamål uppföres ett anslag av 5 000 000 kronor.

Departementschefen. Jag tillstyrker, att det föreslagna anslaget uppföres på beredskapsstaten och hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 5 000 000 kronor.

D. Nykterhetsvård

[2] Bidrag till anordnande av erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m. I årets statsverksproposition har under denna rubrik äskats ett reservationsanslag av 700 000 kronor. *Arbetsmarknadsstyrelsen* har föreslagit, att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 skall uppföras ett

anslag av 600 000 kronor för ändamålet. Rörande styrelsens motivering för och beräkning av anslaget torde få hänvisas till styrelsens förslag (Bihang B, s. 5—6).

Departementschefen. Vid anmälan av förenämnda anslag i årets statsverksproposition har jag anfört, att den hittills godtagna målsättningen för utbyggnad av erkända och enskilda vårdanstalter för alkoholmissbrukare samt inackorderingshem alltjämt bör gälla. Medel på riksstaten har äskats i enlighet härmed. Därvid har också inräknats medel i syfte att ersätta ett antal provisoriska vårdplatser på erkända vårdanstalter. Ytterligare ett antal platser behöver av olika skäl ersättas. Med hänsyn härtill anser jag det motiverat att — utan att ställning i detta sammanhang tages till de av arbetsmarknadsstyrelsen omnämnda byggnadsarbetena — ett anslag till anordningsbidrag med det av styrelsen föreslagna beloppet uppföres på allmän beredskapsstat.

Med hänsyn till det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till anordnande av erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 600 000 kronor.

E. Arbetsmarknadsstyrelsen med dithörande verksamhet

[3] *Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.* Arbetsmarknadsstyrelsen har föreslagit, att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 till kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. skall uppföras ett anslag av 300 000 000 kronor. Rörande den närmare motiveringen för och beräkning av anslaget torde få hänvisas till styrelsens förslag (Bihang B, 6—8).

Departementschefen. Å riksstaten anvisas regelbundet under femte huvudtiteln ett reservationsanslag till *Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.* Från anslaget bestrides främst kostnaderna för beredskapsarbeten anordnade i enlighet med kungörelsen den 27 maj 1949 angående vissa statliga och statsunderstödda åtgärder vid arbetslöshet. I årets statsverksproposition (V ht, punkt 73) har Kungl. Maj:t föreslagit, att ifrågavarande anslag för budgetåret 1960/61 anvisas med 120 000 000 kronor.

I den för budgetåret 1956/57 fastställda allmänna beredskapsstaten upptogs ett anslag av 200 000 000 kronor under rubriken *Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.*

Jag ansluter mig till styrelsens uppfattning att även i den nya beredskapsstaten bör finnas ett allmänt sysselsättningsanslag. Detta anslag bör i första hand motsvara riksstatsanslaget till *Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.* och alltså kunna användas för sådana ändamål som tillgodoses genom detta riksstatsanslag (beredskapsarbeten m. m.). Ifrågavarande anslag å beredskapsstaten bör också kunna användas för ändamål, som till-

godosetts genom särskilt anslag å beredskapsstat om sistnämnda anslag skulle befinnas otillräckligt, för bestridande av merkostnader, som direkt orsakas av att företag utföres i arbetslöshetsbekämpande syfte samt andra åtgärder som befinnes erforderliga för motverkande av sysselsättningsrubbingar i enlighet med de närmare bestämmelser Kungl. Maj:t meddelar.

Arbetsmarknadsstyrelsen har föreslagit att vissa reparations- och underhållsarbeten å byggnader och anläggningar tillhörande statens allmänna fastighetsfond och försvarets fastighetsfond om sammanlagt 17 respektive 10 miljoner kronor skall intagas i investeringsreserven och kostnaderna härför bestridas från förevarande anslag. Jag finner detta ur budgetteknisk synpunkt lämpligt.

Mot det av arbetsmarknadsstyrelsen föreslagna anslagsbeloppet har jag intet att erinra.

Åberopande det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 300 000 000 kronor.

[4] **Beredskapsarbeten på vägar och gator.** Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv hemställt, att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 måtte uppföras anslag till Beredskapsarbeten på vägar och gator med 190 000 000 kronor (Bihang B, s. 9).

Departementschefen. Det å riksstaten under femte huvudtiteln anvisade reservationsanslaget Beredskapsarbeten på vägar och gator avräknas mot automobilskattemedlen. Anslaget disponeras av arbetsmarknadsstyrelsen i samråd med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t föreslagit (V ht, punkt 74) att anslaget för nästa budgetår anvisas med 160 000 000 kronor.

Det av arbetsmarknadsstyrelsen framlagda förslaget innebär, att å allmän beredskapsstat uppföres ett anslag av sådan storlek att därmed möjliggöres ett utnyttjande av hela den beräknade färdigprojekterade investeringsreserven i fråga om vägar. Jag har intet att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Beredskapsarbeten på vägar och gator* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 190 000 000 kronor.

[5] **Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet.** Arbetsmarknadsstyrelsen har föreslagit, att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 till kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet skall uppföras ett anslag av 25 000 000 kronor (Bihang B, s. 8).

Departementschefen. Å allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57 uppfördes under förevarande anslag 15 000 000 kronor. Syftet var att i ett utsatt läge möjliggöra en fördubbling av maskinberedskapen, vilken då beräknades täcka behovet för sysselsättning av cirka 3 000 man. Maskinberedskapen kan nu uppbringas till att motsvara behovet för 4 000 man och styrelsen föreslår, att 20 000 000 kronor uppföres å allmän beredskapsstat för att möjliggöra sysselsättning av ytterligare 4 000 man med anlitande av styrelsens maskinförråd. Därutöver erfordras 5 000 000 kronor för att täcka behovet av baracker, arbetsvagnar, värmestugor m. m. Jag tillstyrker detta förslag och hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 25 000 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Bengt Wilhelmsson

Egentliga statsutgifter**Sjätte huvudtiteln**

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Skoglund, redogör här efter för under kommunikationsdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet

[1] **Vägunderhåll och vägbyggnader.** Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 9—10) behandlat frågan om investeringsplan för statliga och statsunderstödda vägar och gator m. m. samt hemställt, att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 måtte för utförande av de till reserven hörande arbeten, varom här är fråga, uppföras anslag till Vägunderhållet med 75 000 000 kronor, till Bidrag till byggande av vägar och gator med 50 000 000 kronor samt till Bidrag till byggande av enskilda vägar med 2 000 000 kronor.

Jag har ej något att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Vägunderhållet</i>	75 000 000
<i>Bidrag till byggande av vägar och gator</i>	50 000 000
<i>Bidrag till byggande av enskilda vägar</i>	2 000 000

[2] **Vatten- och avloppsledningar.** Med tillstyrkande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang B, s. 10—11) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 60 000 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Nils Engdahl

Egentliga statsutgifter

Sjunde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler härefter under finansdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

C. Skatte- och kontrollväsen

[1] **Tullverket: Anskaffning av viss materiel.** Till ifrågavarande ändamål har i årets statsverksproposition för budgetåret 1960/61 äskats ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 upptaga ett anslag av 1 500 000 kronor under denna rubrik. Beträffande motiveringen för styrelsens framställning torde få hänvisas till förslaget (Bihang B, s. 11).

I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Tullverket: Anskaffning av viss materiel* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 500 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Alice Magnusson

Egentliga statsutgifter

Åttonde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Tillförordnade chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet af Geijerstam, anmäler härefter under ecklesiastikdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 och anför därvid följande.

I. Folkskolväsendet m. m.

Vissa för skolväsendet gemensamma ändamål

[1] Bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet. I 1960 års statsverksproposition, bilagan åttonde huvudtiteln, s. 546 ff., har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under denna rubrik för nästa budgetår anvisa ett förslagsanslag av 75 700 000 kronor. Den reguljära investeringsramen för byggande av permanenta skollokaler har därvid upptagits till ett belopp av 130 000 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 12) erinrat om att skolöverstyrelsen beräknat, att permanenta skolbyggnader för en kostnad av inalles cirka 200 000 000 kronor, till vilka statsbidrag skulle beviljas från anslag å riksstat för budgetåret 1960/61 eller näst följande budgetår, föreligger detaljprojekterade hösten år 1960.

Med beaktande av angivna förhållanden har arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit, att byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet avseende permanenta skollokaler för en sammanlagd kostnad av (200 000 000 — 130 000 000) 70 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Skolöverstyrelsen hade i sin petitaskrivelse för budgetåret 1960/61 före-

slagit, att statsbidrag till permanenta skollokaler borde beräknas till i medeltal 38 procent av byggnadskostnaderna. Erforderligt statsbidrag till en byggnadsverksamhet motsvarande en sammanlagd kostnad av 70 000 000 kronor skulle med tillämpning av överstyrelsens beräkningar uppgå till cirka 27 000 000 kronor. Statsbidrag till nu förevarande slag av arbeten i investeringsreserven torde, enligt arbetsmarknadsstyrelsens åsikt, få beviljas efter överskridande av det å riksstaten uppförda förslagsanslaget till Bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet.

Föredraganden. Med hänsyn till de principer, som följts i fråga om anslag till folkskolebyggnader vid fastställande av allmän beredskapsstat för budgetåren 1946/47, 1950/51 och 1956/57, anser jag i likhet med arbetsmarknadsstyrelsen, att något anslag för ifrågavarande ändamål icke bör uppföras å allmän beredskapsstat för nästa budgetår. Vid ett utnyttjande av investeringsreserven under nästa budgetår beträffande skolbyggnader torde från förslagsanslaget till Bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet böra avföras statsbidrag, som utgår enligt kungörelsen 1957: 318 om statsbidrag till byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet. Med hänsyn till den icke obetydliga ökningen av belastningen å anslaget, som härvid kan uppkomma, torde vad jag sålunda förordat böra bringas till riksdagens kännedom.

[2] **Bidrag till elevhemsbyggnader inom det allmänna skolväsendet.** I 1960 års statsverksproposition, bilagan åttonde huvudtiteln, s. 554 ff., har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att för nästa budgetår medgiva att Kungl. Maj:t må budgetåret 1960/61 bevilja statsbidrag till elevhemsbyggnader inom det allmänna skolväsendet med ett sammanlagt belopp av högst 4 000 000 kronor. Skolöverstyrelsen hade i sina anslagsäskanden hemställt, att riksdagen skulle medgiva Kungl. Maj:t att under budgetåret 1960/61 bevilja statsbidrag för ändamålet med ett sammanlagt belopp av 5 000 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har efter samråd med skolöverstyrelsen föreslagit (Bihang B, s. 12—13), att i investeringsreserven måtte intagas arbeten avseende elevhemsbyggnader inom det allmänna skolväsendet för en sammanlagd byggnadskostnad av 1 300 000 kronor, motsvarande skillnaden mellan den av skolöverstyrelsen föreslagna och den i statsverkspropositionen beräknade ramen för beviljande av statsbidrag till ändamålet under budgetåret 1960/61. För täckande av de med byggnadsverksamheten förenade statsbidragskostnaderna har arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit, att ett anslag av 1 000 000 kronor måtte uppföras å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Föredraganden. Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till elevhemsbyggnader inom det allmänna skolväsendet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 000 000 kronor.

Folkhögskolor

[3] **Folkhögskolor: Byggnadsbidrag.** I 1960 års statsverksproposition, bilagan åttonde huvudtiteln, s. 591 f., har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att under denna rubrik för nästa budgetår anvisa ett reservationsanslag av 2 500 000 kronor. I förhållande till skolöverstyrelsens anslagsäskanden innebar detta en minskning med 1 500 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har framhållit (Bihang B, s. 13), att skolöverstyrelsen i skrivelse den 17 oktober 1959 och sedermera under hand anfört, att till överstyrelsen anmälts behov av ett trettiotal byggnader avseende permanenta lokaler för folkhögskolor för en sammanlagd kostnad av cirka 27 000 000 kronor.

Med hänsyn till föreliggande uppgifter om planeringsläget för folkhögskolorna har arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit, att i investeringsreserven måtte intagas arbeten avseende permanenta lokaler för folkhögskolor för en sammanlagd kostnad av 5 000 000 kronor. Arbetsmarknadsstyrelsen har för täckande av statsbidrag till dessa byggnadsarbeten föreslagit, att ett anslag av 3 000 000 kronor måtte uppföras å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Föredraganden. Med tillstyrkande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Folkhögskolor: Byggnadsbidrag* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 3 000 000 kronor.

J. Yrkesundervisningen

[4] **Bidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor.** I 1960 års statsverksproposition, bilagan åttonde huvudtiteln, s. 549—554 och 671, har uttalats, att investeringsramen för yrkesskolbyggnader bör begränsas till 40 000 000 kronor för permanenta skolbyggnader och elevhem samt 10 000 000 kronor för provisoriska byggnader.

Arbetsmarknadsstyrelsen har efter samråd med överstyrelsen för yrkesutbildning föreslagit (Bihang B, s. 13—14), att byggnadsarbeten vid yrkesskolor intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 25 000 000 kronor. Statsbidrag till arbetena torde enligt styrelsens mening få avföras från vederbörligt riksstatsanslag.

Till stöd för förslaget framhåller arbetsmarknadsstyrelsen följande.

Överstyrelsen för yrkesutbildning har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 2 oktober 1959 och sedermera under hand lämnat uppgifter angående planerade byggnadsarbeten för yrkesskoleväsendet. Av de lämnade uppgifterna framgår, att i urvalsmaterialet för investeringsreserven kan ut-

över de i statsverkspropositionen angivna ramarna intagas ytterligare husbyggnadsföretag för en sammanlagd kostnad av cirka 50 000 000 kronor. Med hänsyn till planeringsläget torde emellertid i investeringsreserven icke böra intagas företag till större omfattning än motsvarande en totalkostnad av 25 000 000 kronor. Enligt överstyrelsens beräkningar i dess förslag till bidragsanslag för budgetåret 1960/61 bör statsbidrag för närvarande utgå med i medeltal 45 procent av byggnadskostnaderna. Behovet av statsbidrag för utförande av arbeten i investeringsreserven skulle sålunda uppgå till cirka 11 250 000 kronor.

Föredraganden. I likhet med arbetsmarknadsstyrelsen anser jag, att något anslag för ifrågavarande ändamål icke bör uppföras å allmän beredskapsstat. Vid ett utnyttjande av investeringsreserven under nästa budgetår beträffande byggnadsarbeten för yrkesskolor torde statsbidrag till arbetena få avföras från det å riksstaten uppförda förslagsanslaget till Bidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor. I samband därmed torde i förekommande fall få beviljas jämväl bidrag till kostnader för anskaffande av första uppsättningen stadigvarande undervisningsmateriel. Med hänsyn till den icke obetydliga ökningen av belastningen å anslaget, som härvid kan uppkomma, torde vad jag sålunda förordat böra bringas till riksdagens kännedom.

Vad föredraganden sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Lars Lindén

Egentliga statsutgifter

Nionde huvudtiteln

Utdrag ur protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Netzén, anmäler här efter under jordbruksdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

C. Lantbrukets rationalisering och befrämjande av dess produktion, m. m.

[1] **Befrämjande av landsbygdens elektrifiering.** För detta ändamål har å riksstaten för budgetåret 1960/61 äskats ett reservationsanslag av 2 500 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 2 000 000 kronor till befrämjande av landsbygdens elektrifiering. Beträffande motiveringen för styrelsens framställning torde få hänvisas till förslaget (Bihang B, s. 14).

Departementschefen. I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Befrämjande av landsbygdens elektrifiering* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 2 000 000 kronor.

I. Skogsväsendet

[2] **Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader.** I 1960 års statsverksproposition har, i avbidan på särskild proposition angående skogsvårdsstyrelsernas organisation och verksamhet m. m. föreslagits, att å riksstaten för

budgetåret 1960/61 beräknas ett reservationsanslag av 4 983 000 kronor under denna anslagsrubrik.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 5 000 000 kronor till bidrag till skogsvårdsstyrelsernas omkostnader att användas för husbyggnadsarbeten å skogsvårdsgårdar (skogsbruksskolor). I fråga om den närmare motiveringen för styrelsens framställning hänvisas till förslaget (Bihang B, s. 14—15).

Departementschefen. Mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag har jag inte något att erinra. Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader å allmän beredskapsstat* för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 5 000 000 kronor.

[3] **Bidrag till vissa skogsvårdsåtgärder m. m.** I riksstatsförslaget för budgetåret 1960/61 har uppförts

1) till Statens skogsförbättringsanslag ett förslagsanslag av 3 600 000 kronor;

2) till Vägbyggnader å skogar i enskild ägo ett reservationsanslag av 7 700 000 kronor;

3) till Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m. ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett belopp av 17 000 000 kronor för bidrag till sådana skogsvårdsarbeten, till vilka bidrag må beviljas med anlitande av medel för de under 2) och 3) i det föregående angivna reservationsanslagen. För att möjliggöra rörelsefrihet vid utväljande av arbetsobjekt vid ett ianspråktagande av nämnda belopp har arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit, att beloppet liksom å beredskapsstaten för budgetåret 1956/57 uppföres såsom ett gemensamt anslag, benämnt Bidrag till vissa skogsvårdsåtgärder m. m. Detta anslag bör få tagas i anspråk jämväl för anordnande av vissa kurser i skogsbruk.

I fråga om skogsförbättringsanslaget har arbetsmarknadsstyrelsen förutsatt, att detta anslag skall kunna tagas i anspråk till ett belopp av ca 4 000 000 kronor utöver anvisat belopp för finansiering av vissa skogsvårdsarbeten, som i sysselsättningsfrämjande syfte bör intagas i investeringsreserven.

Beträffande beräkningen av anslagsbehovet hänvisas till arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang B, s. 15—16).

Departementschefen. Då jag inte har något att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till vissa skogsvårdsåtgärder m. m. å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61* uppföra ett anslag av 17 000 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Rune Henriksson

Egentliga statsutgifter

Tionde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anmäler under handelsdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

D. Sjöfart och handel

Säkerhetsanstalter för sjöfarten m. m.

[1] Säkerhetsanstalter för sjöfarten. Till ifrågavarande ändamål har i årets statsverksproposition för budgetåret 1960/61 äskats dels under tionde huvudtiteln ett reservationsanslag av 2 300 000 kronor, dels ock å kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond ett investeringsanslag av 1 300 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har efter samråd under hösten 1959 med sjöfartsstyrelsen redogjort för vissa anläggningsarbeten och anskaffningar avseende säkerhetsanstalter för sjöfarten av natur att lämpligen kunna intagas i investeringsreserven för budgetåret 1960/61. Beträffande de skilda projekten hänvisas till arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang B, s. 16—18, 39—40). Styrelsen hemställer, att i investeringsreserven intages dylika anläggningsarbeten och anskaffningar till ett sammanlagt belopp av 13 750 000 kronor.

Mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag i denna del har jag intet att erinra. Jag tillstyrker därför, att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 måtte till säkerhetsanstalter för sjöfarten upptagas anslag å tillhoppa 13 750 000 kronor, därav å driftbudgeten 13 050 000 kronor och å kapitalbudgeten 700 000 kronor.

Till frågan om medelsanvisning å kapitalbudgeten vill jag återkomma senare denna dag. Nu hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till *Säkerhetsanstalter för sjöfarten* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 13 050 000 kronor.

[2] **Anskaffning av lotsbåtar.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 18), att å allmän beredskapsstat för nästa budgetår upptages ett anslag av 5 450 000 kronor för detta ändamål.

Då ämbetsverkets förslag icke givit mig anledning till erinran får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffning av lotsbåtar* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 5 450 000 kronor.

Hamnar och farleder

[3] **Bidrag till handelshamnar och farleder.** Arbetsmarknadsstyrelsen anför (Bihang B, s. 18—19), att det vid styrelsens inventering av arbetsprojekt för investeringsreserven framkommit arbeten i ett trettiootal handelshamnar för en beräknad kostnad av 33 500 000 kronor. Med hänsyn till föreliggande planeringsmöjligheter synes härav endast arbeten för en totalkostnad av 10 000 000 kronor kunna komma att utföras under budgetåret 1960/61. Behovet av statsbidrag för dessa arbeten beräknas till 3 000 000 kronor.

Jag har ingen erinran mot styrelsens beräkning och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till handelshamnar och farleder* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföres ett anslag av 3 000 000 kronor.

[4] **Statliga farledsarbeten.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 19), att i investeringsreserven intages farledsarbeten med en sammanlagd kostnad av 2 500 000 kronor. I nämnda belopp har inräknats 135 000 kronor för fördjupning av farleden intill Valskärs fyr mellan Hönö och Fotö samt 15 000 kronor för anläggning av ett kummel vid infarten till fiskehamnen vid Styrso i Göteborgs och Bohus län. Med hänsyn till att medel för dessa farledsförbättringar äskats i årets statsverksproposition (X ht bil. 12 s. 223) bör styrelsens anslagsberäkning — som jag i övrigt lämnar utan erinran — minskas med ett belopp av 150 000 kronor.

Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Statliga farledsarbeten* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 2 350 000 kronor.

[5] **Byggande av fiskehamnar.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 19), att i investeringsreserven intages anläggningsarbeten avseende fiskehamnar för en sammanlagd kostnad av 5 000 000 kronor. För utförande av dessa arbeten beräknas ett behov av statsbidrag om 4 500 000 kronor.

Mot styrelsens förslag har jag icke något att erinra. Jag får därför hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggande av fiskehamnar* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 4 500 000 kronor.

[6] **Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 20) att arbeten avseende småbåtshamnar för en sammanlagd kostnad av 5 000 000 kronor, motsvarande ett statsbidragsbehov av 4 500 000 kronor intages i investeringsreserven.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföres ett anslag av 4 500 000 kronor.

Vad föredraganden sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt, behagar Hans Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Pierre Vinde

Egentliga statsutgifter

Elfte huvudtiteln

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

T. f. chefen för inrikesdepartementet, statsrådet af Geijerstam, anmäler under inrikesdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 samt anför.

B. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården

[1] Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara. Med biträdande av vad *arbetsmarknadsstyrelsen* föreslagit (Bihang B, s. 20) rörande anslag till utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till *Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 5 000 000 kronor.

[2] Utrustning av nya mentalsjukhus m. m. För anskaffning av viss utrustning för mentalsjukhusen har *arbetsmarknadsstyrelsen* föreslagit ett belopp av 2 600 000 kronor (Bihang B, s. 20—21). Med hänsyn till det föreliggande behovet av utrustning för mentalsjukhusen föreslår jag att sådan anskaffning i sysselsättningsfrämjande syfte må kunna ske till ett belopp av 6 000 000 kronor.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till *Utrustning av nya mentalsjukhus m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 6 000 000 kronor.

E. Civilförsvaret

[3] **Engångsanskaffning av materiel.** I enlighet med *arbetsmarknadsstyrelsens* förslag (Bihang B, s. 21—22) tillstyrker jag, att för engångsanskaffning av materiel inom civilförsvaret för budgetåret 1960/61 i investeringsreserven intages 30 000 000 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att närmare bestämma för vilka anskaffningar ifrågavarande belopp må användas.

I likhet med arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter jag, att kostnader för uppförande av lokaler i erforderlig omfattning för förrådshållning av anskaffad civilförsvarmateriel får bestridas från förslagsanslaget till förvaring och underhåll av viss materiel m. m. även om härigenom belastningen av anslaget kommer att överstiga anvisat belopp.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Engångsanskaffning av materiel* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 30 000 000 kronor.

[4] **Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m.** *Arbetsmarknadsstyrelsen* har föreslagit, att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 till kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m. skall uppföras ett anslag av 6 000 000 kronor (Bihang B, s. 21—22).

Utredningen om program för det fortsatta byggandet av befolkningsskyddsrum har den 30 december 1959 avgivit förslag i ämnet. Förslaget är f. n. föremål för remissbehandling.

I avvaktan på ett ställningstagande till ifrågavarande förslag och med hänsyn till pågående utbyggnad av ledningscentraler tillstyrker jag, att i enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag å allmän beredskapsstat upptages 6 000 000 kronor för anordnande av allmänna skyddsrum. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 6 000 000 kronor.

Vad föredraganden sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Carl-Gösta Hesser

Kapitalinvesteringar

Justitiedepartementet

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Herman Kling, anmäler här- efter under justitiedepartementets handläggning hörande ärende angående kapitalinvesteringar å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 samt an- för därvid följande.

III. Statens allmänna fastighetsfond

Justitiedepartementet

Vissa byggnadsarbeten för fångvården. I 1960 års statsverksproposition (bil. 24, s. 5 och 6) lämnas en sammanfattning av en av fångvårdens bygg- nadskommitté i underdånig skrivelse den 3 september 1959 framlagd investe- ringsplan omfattande dels vissa redan pågående byggnadsföretag, dels ock fö- retag avsedda att påbörjas under något av budgetåren 1959/60 eller 1960/61. Kommittén har i nämnda sammanhang upptagit bl. a. ett medelsbehov för byggnadsarbeten vid centralanstalten Hall av 4 000 000 kronor. I statsverks- propositionen har för ändamålet beräknats ett belopp av 3 000 000 kronor. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 33), att arbeten vid Hall- anstalten motsvarande en kostnad av (4 000 000 — 3 000 000) 1 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten för fångvården* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 000 000 kronor.

**Vad föredragande departementschefen sålunda, med
instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt
behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.**

**Ur protokollet:
Clas Amilon**

Kapitalinvesteringar

Försvarsdepartementet

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler här efter under försvarsdepartementets handläggning hörande ärenden angående kapitalinvesteringar å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

IV. Försvarets fonder

Arbetsmarknadsstyrelsen anmäler, att byggnads- och anläggningsarbeten m. m. för försvaret för sammanlagt cirka 237 250 000 kronor är av beskaffenhet att kunna intagas i investeringsreserven. Hur dessa arbeten fördelar sig på olika ändamål under försvarets fastighetsfond och försvarets fabriksfond framgår av arbetsmarknadsstyrelsens föreliggande förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 44—47). Då enligt arbetsmarknadsstyrelsens bedömning endast en del av dessa arbeten kan komma till utförande under nästa budgetår, har styrelsen ansett att anslag till företagen å allmän beredskapsstat bör kunna begränsas till sammanlagt 74 000 000 kronor, varav 73 000 000 kronor för arbeten under försvarets fastighetsfond och 1 000 000 kronor för arbeten under försvarets fabriksfond.

I det följande anmäles de anslag som erfordras för dessa arbeten. I fråga om anslagen under försvarets fastighetsfond förutsätter jag, såsom föreslagits av arbetsmarknadsstyrelsen, att dessa skall kunna tagas i anspråk för utförande helt eller delvis av vilket företag som helst under respektive delfonder. Nya arbeten bör dock icke få igångsättas utan Kungl. Maj:ts särskilda medgivande oavsett om för arbetets påbörjande tages i anspråk riksstatsanslag eller anslag under beredskapsstaten. Givetvis får de å allmän

beredskapsstat uppförda anslagen ej utnyttjas för utförande av byggnads- och anläggningsarbeten vid organisationsenhet som skall indragas eller förflyttas.

Det förutsättes vidare, att anslagen å allmän beredskapsstat skall, under för beredskapsstaten gällande förutsättningar, få utnyttjas för att forcera de arbeten för vilka medel anvisats på riksstaten.

A. Försvarets fastighetsfond

Arméns delfond

[1] **Investeringsarbeten för armén.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 44—46), att ett anslag av 10 000 000 kronor uppföres å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 för investeringsarbeten för armén.

Styrelsens förslag har icke givit mig anledning till erinran. Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Investeringsarbeten för armén* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 10 000 000 kronor.

Marinens delfond

[2] **Investeringsarbeten för marinen.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 45—46), att ett anslag av 3 000 000 kronor uppföres å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 för investeringsarbeten för marinen.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Investeringsarbeten för marinen* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 3 000 000 kronor.

Flygvapnets delfond

[3] **Investeringsarbeten för flygvapnet.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 45—46), att ett anslag av 10 000 000 kronor uppföres å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 för investeringsarbeten för flygvapnet.

Mot styrelsens förslag har jag icke något att erinra. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Investeringsarbeten för flygvapnet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 10 000 000 kronor.

Befästningars delfond

[4] Befästningsarbeten m. m. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang B, s. 45—46), att ett anslag av 50 000 000 kronor uppföres å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 för befästningsarbeten m. m.

Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Befästningsarbeten m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 50 000 000 kronor.

B. Försvarets fabriksfond

[5] Vissa byggnadsarbeten för försvarets fabriksverk. I årets statsverksproposition (bil. 26, s. 43—44) har beräknats ett investeringsanslag av 600 000 kronor för, bland annat, utförande av de mest angelägna av vissa i propositionen närmare angivna byggnadsföretag. För utförande av ytterligare arbeten av detta slag föreslår arbetsmarknadsstyrelsen (Bihang B, s. 46—47), att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföres ett anslag av 1 000 000 kronor.

Då styrelsens förslag icke givit mig anledning till erinran får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten för försvarets fabriksverk* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 000 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

A. Broberg

Bilaga 11

Kapitalinvesteringar**Socialdepartementet**

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Nilsson, anmäler under socialdepartementets handläggning hörande ärenden angående kapitalinvesteringar å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

III. Statens allmänna fastighetsfond

[1] Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården. Efter samråd med socialstyrelsen har *arbetsmarknadsstyrelsen* föreslagit, att å allmän beredskapsstat under ifrågavarande rubrik uppföres ett anslag av 1 400 000 kronor (Bihang B, s. 33—34).

Departementschefen. I årets statsverksproposition har anslaget till Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården, i avbidan på särskild proposition i ämnet, uppförts med ett endast preliminärt beräknat belopp av 2 500 000 kronor. Innan definitivt förslag lagts fram beträffande detta riksstatsanslag, kan ställning inte tas till vilka byggnadsföretag som bör räknas in i investeringsreserven för nästa budgetår. Jag tillstyrker, att å allmän beredskapsstat uppföres anslag med det av arbetsmarknadsstyrelsen föreslagna beloppet och förutsätter, att de närmare riktlinjerna för användningen av detta anslag behandlas i samband med äskande av förenämnda anslag på riksstaten för nästa budgetår.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 400 000 kronor.

[2] Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbrukare. *Arbetsmarknadsstyrelsen* har efter samråd med byggnadsstyrelsen föreslagit, att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 skall uppföras ett anslag av 500 000 kronor till vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbrukare (Bihang B, s. 34)

Departementschefen. Vid Svartsjöanstalten pågår en förnyelse och upp- rustning av byggnadsbeståndet enligt en av 1956 års riksdag i princip god- känd byggnadsplan. I den mån förslag, som kan godtas ur kostnadssyn- punkt, föreligger bör arbeten ingående i ifrågavarande förnyelse och upp- rustning av byggnadsbeståndet kunna utföras om arbetsmarknadssituatio- nen ger anledning därtill. Detsamma bör gälla ledningsarbeten som befinnes angelägna. Jag förordar därför, att å allmän beredskapsstat uppföres ett an- slag av 500 000 kronor för ifrågavarande ändamål.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbrukare* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 500 000 kronor.

V. Statens utlåningsfonder

[3] *Lånefonden för allmänna samlingslokaler.* I enlighet med förslag av *arbetsmarknadsstyrelsen* (Bihang B, s. 48) förordar jag, att å allmän be- redskapsstat uppföres ett anslag av 10 000 000 kronor under ifrågavarande rubrik. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lånefonden för allmänna samlingslokaler* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 10 000 000 kronor.

VI. Fonden för låneunderstöd

[4] *Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbru- kare.* *Arbetsmarknadsstyrelsen* har, under motivering som framgår av sty- relsens förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 49) föreslagit, att för ifrågavarande ändamål å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 skall uppföras ett anslag av 1 000 000 kronor.

Departementschefen. I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t före- slagit riksdagen att till lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare för budgetåret 1960/61 anvisa ett investeringsanslag av 811 000 kronor för anordnande av en ny behandlings- och intagningsavdel- ning vid Holmforshemmet och förvärv av fastighet m. m. för erkända vård- anstalten Lindåsen. På flera andra erkända vårdanstalter föreligger behov av

nybyggnadsarbeten i syfte att ernå en på längre sikt nödvändig standardförbättring såsom förbättrade sjukvårds- och sanitära anordningar, anordnande av enkelrum, modernisering av köksutrymmen m. m. I den mån förslag som kan godtas ur kostnads- m. fl. synpunkter föreligger bör dylika byggnadsföretag kunna komma till utförande om detta är angeläget ur arbetsmarknadssynpunkt. Jag tillstyrker därför, att anslag för ändamålet uppföres å allmän beredskapsstat med det föreslagna beloppet. Det bör ankomma på Kungl. Maj:t att avgöra, vilka arbetsobjekt som skall komma till utförande.

Med hänsyn till det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 000 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Bengt Wilhelmsson

Kapitalinvesteringar

Kommunikationsdepartementet

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Skoglund, redogör härefter för under kommunikationsdepartementets handläggning hörande ärenden angående kapitalinvesteringar å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

I. Statens affärsverksfonder

A. Postverket

[1] **Investeringar för postverket.** Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang B, s. 23—24) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Posthus m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 500 000 kronor.

B. Televerket

[2] **Investeringar för televerket.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang B, s. 24—26) rörande den allmänna investeringsreserven för televerket hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Inköp och byggande av fastigheter</i>	8 000 000
<i>Telefon- och telegrafanläggningar</i>	23 000 000
<i>Ljudradioanläggningar</i>	2 000 000
<i>Televisionradioanläggningar</i>	2 000 000

C. Statens järnvägar

[3] **Investeringar för statens järnvägar.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang B, s. 26—29) rörande den allmänna investeringsreserven för statens järnvägar hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Bana och byggnader</i>	20 000 000
<i>Elektriska anläggningar</i>	5 000 000
<i>Rullande materiel och sjöfartsmateriel</i>	30 000 000
<i>Försvarsberedskap vid statens järnvägar</i>	2 000 000
<i>Inventarier m. m.</i>	1 000 000

D. Statens vattenfallsverk

[4] **Investeringar för statens vattenfallsverk.** Med biträdande av vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang B, s. 29—31) rörande den allmänna investeringsreserven för statens vattenfallsverk hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Kraftverksbyggnader m. m.</i>	12 000 000
<i>Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk</i>	18 000 000
<i>Statens vattenfallsverks dispositionsanslag</i>	1 000 000

II. Luftfartsfonden

[5] **Investeringar för luftfartsverket.** Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang B, s. 32) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Flygplatser m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 500 000 kronor.

III. Statens allmänna fastighetsfond

[6] **Byggnadsarbeten för radiohusanläggningen i Stockholm.** Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang B, s. 34) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Radiohus* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 300 000 kronor.

[7] Byggnadsarbeten för statens bilinspektion. Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang B, s. 34—35) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för statens bilinspektion* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 5 000 000 kronor.

IX. Diverse kapitalfonder

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond

[8] Investeringar för väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsrörelse. Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag (Bihang B, s. 50) hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:</i>	
<i>Garage- och förrådsbyggnader m. m. ....</i>	3 000 000
<i>Maskincentralförråd .....</i>	27 000 000

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Nils Engdahl

Kapitalinvesteringar

Ecklesiastikdepartementet

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÅNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Tillförordnade chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet af Geijerstam, anmäler under ecklesiastikdepartementets handläggning hörande ärenden angående kapitalinvesteringar å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 och anför därvid följande.

III. Statens allmänna fastighetsfond

[1] Nybyggnad för riksarkivet. I 1960 års statsverksproposition (bilagan 30, kapitalbudgeten, s. 3) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1960/61 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor. I sin helhet har den föreslagna nybyggnaden beräknats kosta cirka 11 000 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 35) föreslagit, att ett anslag motsvarande skillnaden mellan den av byggnadsstyrelsen i petita den 25 augusti 1959 föreslagna medelsanvisningen för nästa budgetår av 2 500 000 kronor och det i propositionen beräknade anslaget av 1 000 000 kronor, d. v. s. ett anslag av 1 500 000 kronor, måtte uppföras å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Föredraganden. Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Nybyggnad för riksarkivet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 500 000 kronor.

[2] Nybyggnad för musikaliska akademien med musikhögskolan. Såsom framgår av 1960 års statsverksproposition (bilagan 30, kapitalbudgeten, s. 5) har ett investeringsanslag av 500 000 kronor beräknats för det här av-

sedda ändamålet för budgetåret 1960/61. I sina petita för nästa budgetår hade byggnadsstyrelsen hemställt om en högre medelsanvisning, eller 2 000 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 35—36) föreslagit, att ett anslag motsvarande skillnaden mellan det av byggnadsstyrelsen äskade och det i propositionen beräknade anslaget, d. v. s. ett belopp av (2 000 000 — 500 000) 1 500 000 kronor, måtte uppföras å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Föredraganden. I överensstämmelse med arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Nybyggnad för musikaliska akademien med musik-högskolan* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 500 000 kronor.

[3] **Byggnadsarbeten vid universitetet i Uppsala.** Under förevarande anslagsrubrik har i 1960 års statsverksproposition (bilagan 30, kapitalbudgeten, s. 5 ff.) beräknats anslagsmedel för dels tillbyggnad av universitetsbiblioteket, dels nybyggnad för limnologiska institutionen. För ett vart av de nämnda byggnadsföretagen har beräknats en medelstilldelning av 500 000 kronor. Byggnadsstyrelsen hade i sin medelsberäkning för dessa arbeten för nästa budgetår upptagit respektive 2 000 000 och 1 900 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 36) föreslagit, att å allmän beredskapsstat för nästa budgetår måtte uppföras ett anslag av 3 000 000 kronor. Av anslagsbeloppet skulle 1 600 000 kronor avse tillbyggnad av universitetsbiblioteket och 1 400 000 kronor nybyggnad för limnologiska institutionen m. m.

Föredraganden. Med biträdande av arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid universitetet i Uppsala* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 3 000 000 kronor.

[4] **Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund.** I 1960 års statsverksproposition (bilagan 30, kapitalbudgeten, s. 12 ff.) har för nybyggnad för patologiska institutionen m. m. beräknats ett medelsbehov av 500 000 kronor och för nybyggnad för växtfysiologiska institutionen m. m. ett belopp av 1 000 000 kronor. De av byggnadsstyrelsen i petita för nästa budgetår beräknade medelsbehoven uppgår för det förstnämnda företaget till 1 000 000 kronor och för det senare företaget till 2 500 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 36) föreslagit, att å allmän beredskapsstat för nästa budgetår måtte uppföras ett sammanlagt anslag av 2 000 000 kronor för här nämnda bygg-

nadsarbeten vid universitetet i Lund. Beloppet motsvarar skillnaden mellan byggnadsstyrelsens medelsberäkning och de i statsverkspropositionen till uppförande under anslaget upptagna anslagsbeloppen.

Föredraganden. Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 2 000 000 kronor.

[5] *Byggnadsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet.* *Byggnadsstyrelsen* har i petita för nästa budgetår hemställt om uppförande å riksstat av ett belopp av 500 000 kronor avseende tillbyggnad av farmakologiska institutionen. Den planerade tillbyggnaden omfattar djuravdelning m. m., lärarrum och forskningsavdelningar samt en ångledning. Styrelsens hemställan om anslag gäller en första etapp, innefattande lokaler för forskning och undervisning samt ångledning, kostnadsberäknad till 1 400 000 kronor.

Byggnadsstyrelsen har såsom motiv för tillbyggnaden anfört de från institutet inhämtade uppgifterna, att lokaler för forskning inom viktiga delar inom farmakologien saknas samt att det ej är möjligt driva den i studieplanen förutsatta laborationskursen på grund av utrymmesbrist. Vidare är en ångledning nödvändig för lokalernas uppvärmning.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 36—37) föreslagit, att för här angivna, i en första etapp ingående arbeten vid den farmakologiska institutionen måtte uppföras ett anslag av 500 000 kronor å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Föredraganden. I årets statsverksproposition (jfr bil. 30 s. 2) har särskilt investeringsanslag för det här avsedda ändamålet icke anvisats. Jag förordar emellertid nu i anslutning till arbetsmarknadsstyrelsens förslag, att ett anslag av 500 000 kronor uppföres å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 500 000 kronor.

[6] *Byggnadsarbeten vid universitetet i Göteborg.* Av 1960 års statsverksproposition (bilagan 30, kapitalbudgeten, s. 15 f.) framgår, att för budgetåret 1960/61 ett belopp av 750 000 kronor beräknats till nybyggnad för filosofiska fakulteten. Byggnadsstyrelsen hade i petita för nästa budgetår äskat en medelsanvisning för ändamålet av 1 500 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har nu i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 37) föreslagit, att å allmän beredskapsstat för nästa budgetår måtte uppföras ett anslag av (1 500 000 — 750 000) 750 000 kronor för byggnadsarbeten vid filosofiska fakulteten i Göteborg.

Föredraganden. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till *Byggnadsarbeten vid universitetet i Göteborg* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 750 000 kronor.

[7] *Byggnadsarbeten vid universitetet i Stockholm.* I 1960 års statsverksproposition (bilagan 30, kapitalbudgeten, s. 16 ff.) har behandlats arbeten avseende dels nybyggnad för botanisk institution, dels nybyggnad för kemiskt övningslaboratorium och institutionen för oorganisk och fysikalisk kemi. För vardera av de båda företagen har byggnadsstyrelsen äskat anslag å riksstaten för nästa budgetår med 2 700 000 kronor. I statsverkspropositionen har emellertid för vardera byggnadsföretaget beräknats ett till 2 000 000 kronor begränsat anslagsbelopp.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 37) föreslagit, att för vardera av de båda ovannämnda företagen ett belopp av (2 700 000 — 2 000 000) 700 000 kronor eller ett sammanlagt anslag av 1 400 000 kronor måtte uppföras å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Föredraganden. Då jag inte har något att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till *Byggnadsarbeten vid universitetet i Stockholm* å belopp av (2 700 000 — 2 000 000) 700 000 kronor eller ett sammanlagt anslag av 1 400 000 kronor.

[8] *Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola.* I förslaget till riksstat för budgetåret 1960/61 (bilagan 30, kapitalbudgeten s. 21 f.) har — i avvaktan på ställningstagande till frågan om ökning av intagningen av studerande vid Chalmers tekniska högskola — i avbidan på särskild proposition beräknats ett investeringsanslag av 12 200 000 kronor för nybyggnader för högskolan.

Arbetsmarknadsstyrelsen, som inhämtat, att byggnadsstyrelsen beräknat behovet av medelsanvisningar för nästa budgetår till ett sammanlagt belopp av 15 000 000 kronor, har i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 37—38) föreslagit, att ett anslag av 2 000 000 kronor måtte upptagas å allmän beredskapsstat för nästa budgetår till nybyggnadsarbeten för Chalmers tekniska högskola.

Föredraganden. Under hänvisning till vad arbetsmarknadsstyrelsen anförut hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till *Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 2 000 000 kronor.

[9] **Ombyggnad av kungl. biblioteket.** Byggnadsstyrelsen har i petitaskrivelse den 25 augusti 1959 beträffande anslag å riksstaten för budgetåret 1960/61 hemställt, att ett belopp av 1 200 000 kronor måtte uppföras för kostnader för arbeten å tredje och fjärde etapperna av ombyggnad av biblioteket. Medel för ändamålet har icke beräknats i 1960 års statsverksproposition.

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 38) föreslagit, att ett anslag av 1 200 000 kronor måtte upptagas å allmän beredskapsstat för nästa budgetår till ombyggnadsarbeten inom kungl. biblioteket.

Föredraganden. Jag förordar i anslutning till arbetsmarknadsstyrelsens förslag, att för ifrågavarande ändamål ett anslag av 1 200 000 kronor uppföres å allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Ombyggnad av kungl. biblioteket* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 200 000 kronor.

[10] **Ombyggnad av landsarkivet i Lund.** Genom beslut den 28 juli 1958 bemyndigade Kungl. Maj:t arbetsmarknadsstyrelsen att av anslaget till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. till byggnadsstyrelsen utbetala högst 120 000 kronor för bestridande av kostnader för viss detaljplanering. Till en del har detta belopp använts för projektering av ombyggnad av landsarkivet i Lund.

Byggnadsstyrelsen har i sina anslagsäskanden för budgetåret 1960/61 föreslagit, att 180 000 kronor anvisas för ombyggnad av landsarkivet i Lund.

Föredraganden. Medel till förevarande byggnadsföretag har inte upptagits i årets statsverksproposition. Inte heller har arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit, att något anslag upptages å allmän beredskapsstat. För egen del anser jag emellertid, att byggnadsföretaget är av den natur att det bör upptagas i detta sammanhang, och jag beräknar ett anslag av 180 000 kronor för ändamålet.

Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Ombyggnad av landsarkivet i Lund* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 180 000 kronor.

Vad föredraganden sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Lars Lindén

Kapitalinvesteringar

Jordbruksdepartementet

Utdrag ur protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Netzén, anmäler härefter under jordbruksdepartementets handläggning hörande ärenden angående kapitalinvesteringar å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

I. Statens affärsverksfonder

E. Domänverket

[1] **Avsättning till domänverkets fond.** I sitt förslag till investeringsreserv har *arbetsmarknadsstyrelsen*, efter samråd med domänstyrelsen, hemställt att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 25 000 000 kronor till avsättning till statens domäners fond. Beträffande den av styrelsen anförda motivering ringen hänvisas till nyssnämnda förslag (Bihang B, s. 31—32).

Departementschefen. Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Avsättning till domänverkets fond* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 25 000 000 kronor.

III. Statens allmänna fastighetsfond

[2] **Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt.** *Arbetsmarknadsstyrelsen* har i sitt förslag till investeringsreserv hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 500 000 kronor till byggnadsarbeten för statens centrala frökontrollanstalts fältkontrollavdelning och filial i Stora Råby, Lund, avseende institutionsbyggnad med mindre växthus samt bostadshus för vaktmästare och trädgårdsmästare. Beträffande motiveringen för styrelsens framställning torde få hänvisas till förslaget (Bihang B, s. 38).

Departementschefen. I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 500 000 kronor.

[3] **Byggnadsarbeten vid statens maskinprovningar.** I sitt förslag till investeringsreserv har *arbetsmarknadsstyrelsen* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 till byggnadsarbeten vid statens maskin- och redskapsprovninganstalters (numera statens maskinprovningars) filial i Röbbäcksdalen upptaga ett anslag av 1 200 000 kronor. Beträffande den av styrelsen anförda motiveringen torde få hänvisas till nyssnämnda förslag (Bihang B, s. 39).

Departementschefen. I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid statens maskinprovningar* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 200 000 kronor.

[4] **Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut.** I skrivelse den 25 augusti 1959 hemställde byggnadsstyrelsen bl. a. att för budgetåret 1960/61 måtte anvisas ett belopp av 410 000 kronor till ombyggnad av Alnarps skola. Till stöd för sin hemställan anförde byggnadsstyrelsen följande.

För budgetåret 1955/56 har riksdagen anvisat ett belopp av 95 000 kr. till inlösen av Alnarps skola i syfte att göra denna byggnad tillgänglig för statens trädgårdsförsöks köksväxt- och prydnadsväxtavdelningar samt där- efter för budgetåret 1956/57 anvisat 50 000 kr. till fullständig utredning av erforderliga ändringsarbeten.

Byggnadsstyrelsen har under utredningsarbetets gång följt de i 1956 års statsverksproposition av departementschefen givna direktiven att utan efter-sättande av byggnadens ändamålsenlighet och goda bestånd hålla byggnads-kostnaderna nere. Med nu färdigställda byggnadshandlingar som underlag har kostnaderna för ombyggnaden enligt prisläget den 1 juli 1959 beräknats till 460 000 kr. exklusive kostnad för fast inredning. För budgetåret 1960/61 erfordras ett investeringsanslag av (460 000 — 50 000 =) 410 000 kr.

Medel för ifrågavarande byggnadsarbete har icke beräknats i 1960 års statsverksproposition.

I sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 38—39) har *arbetsmarknadsstyrelsen* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 för ändamålet uppföra ett anslag av 400 000 kronor.

Departementschefen. I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 400 000 kronor.

[5] *Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan*. I skrivelse den 10 juli 1959 hemställde styrelsen för veterinärhögskolan bl. a. att för budgetåret 1960/61 måtte anvisas sammanlagt 1 660 000 kronor till följande byggnadsarbeten vid högskolan.

1. Ombyggnad av kirurgiska kliniken enligt ritningar, dagtecknade den 5 mars 1953 och den 14 april 1955	660 000
2. Nybyggnad för röntgenavdelningen och kliniska centrallaboratoriet enligt ritningar, dagtecknade den 8 mars 1956, kostnadsberäknad till 3 100 000 kronor	1 000 000

Förslagen har av högskolestyrelsen närmare utvecklats sålunda.

1. Ombyggnadsarbetena består huvudsakligen i inredande av erforderliga lokaler inklusive väntstall för hundpolikliniken, inredande av svinstall, omfattande åtta boxar jämte rum för lagring och beredning av svinfoder, preparatmuseum samt fotografiskt laboratorium och mörkrum, flyttning av instrumentrum, bandagerum, läkemedelsförråd och lokaler för röntgenapparaturen ävensom genomgripande reparation av steriliseringsrum med helt ny steriliserings- och ventilationsanläggning.

2. Byggnaden, som tänkts uppförd på den mark inom högskolans område, som f. n. upptages av kirurgiska klinikernas vänthall, skulle bestå av tre våningar, av vilka röntgenavdelningen skulle disponera nedervåningen för erforderliga projektionshallar, tjänsterum, apparat- och förrådsrum samt mörkrum m. m. och kliniska centrallaboratoriet huvudsakligen de två övre våningarna med laboratorier och förrådsrum m. m. Byggnadsföretaget är av sådan omfattning, att dess genomförande inte torde låta sig göra under loppet av ett budgetår.

Medel för ifrågavarande arbeten har inte beräknats i 1960 års statsverksproposition.

I sitt förslag till investeringsreserv (Bihang B, s. 39) har *arbetsmarknadsstyrelsen* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 för ändamålet uppföra ett anslag av 1 000 000 kronor.

Departementschefen. I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen
att till *Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 för ändamålet uppföra ett anslag av 1 000 000 kronor.

V. Statens utlåningsfonder

[6] *Fiskerilånefonden*. I sitt förslag till investeringsreserv har *arbetsmarknadsstyrelsen*, efter samråd med fiskeristyrelsen, hemställt att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 5 000 000 kronor till fiskerilånefonden att användas för långivning i syfte att befrämja sysselsättningen inom den mindre varvsindustrien. Beträffande den av styrelsen anförda motiveringen torde få hänvisas till nyssnämnda förslag (Bihang B, s. 48).

Departementschefen. Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen
att till *Fiskerilånefonden* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 5 000 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Rune Henriksson

Kapitalinvesteringar

Handelsdepartementet

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anmäler under handelsdepartementets handläggning hörande ärenden angående kapitalinvestering å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

III. Statens allmänna fastighetsfond

[1] Säkerhetsanstalter för sjöfarten. I överensstämmelse med vad jag förut denna dag anfört vid anmälan av motsvarande anslag å driftbudgeten hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till *Säkerhetsanstalter för sjöfarten* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 700 000 kronor.

V. Statens utlåningsfonder

[2] Statens lånefond för den mindre skeppsfarten. Arbetsmarknadsstyrelsen har (Bihang B, s. 48—49), efter samråd med lånenämnden för den mindre skeppsfarten, föreslagit att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföres ett anslag för ändamålet av 15 000 000 kronor.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer sålunda att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Statens lånefond för den mindre skeppsfarten* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 15 000 000 kronor.

Vad föredraganden sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Pierre Vinde

Kapitalinvesteringar

Inrikesdepartementet

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, NETZÉN, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

T. f. chefen för inrikesdepartementet, statsrådet af Geijerstam, anmäler under inrikesdepartementets handläggning hörande ärenden angående kapitalinvesteringar å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 samt anför därvid följande.

III. Statens allmänna fastighetsfond

[1] Vissa byggnadsåtgärder för strålskyddsverksamhet m. m. *Byggnadsstyrelsen* har i skrivelse den 25 augusti 1959 avgivit förslag till nybyggnad för radiofysiska institutionen för att tillgodose behovet av lokaler för strålskyddsverksamheten. Kostnaderna härför har beräknats till cirka 4 miljoner kronor. I 1960 års statsverksproposition (bil. 33, s. 1) har medel beräknats för täckande av projekteringskostnader för byggnadsföretaget.

Jag förordar, att i investeringsreserven för budgetåret 1960/61 för ifrågasvarande nybyggnad intages ett belopp av 2 000 000 kronor. I enlighet härmed hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsåtgärder för strålskyddsverksamhet m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 2 000 000 kronor.

[2] Vissa byggnadsarbeten vid statens mentalsjukhus m. m. *Arbetsmarknadsstyrelsen* har i sitt förslag till investeringsreserv för budgetåret 1960/61 (Bihang B, s. 40—42) upptagit *dels* skillnaden mellan av mentalsjukvårdsberedningens byggnads- och utrustningsdelegation avgivet preliminärt äskande om anslag för budgetåret 1960/61 och i 1960 års statsverksproposition (bil. 33, s. 3) preliminärt beräknat belopp (52 126 000 — 43 000 000)

9 126 000 kronor, dels ock vissa ytterligare byggnadsarbeten för en kostnad av sammanlagt 12 880 000 kronor.

I skrivelse den 3 februari 1960 har delegationen framlagt definitivt anslagsäskande för budgetåret 1960/61, uppgående till 52 150 000 kronor.

I huvudsaklig överensstämmelse med arbetsmarknadsstyrelsens förslag tillstyrker jag att för ändamålet uppföres avrundat 20 000 000 kronor. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten vid statens mentalsjukhus m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 20 000 000 kronor.

[3] **Utbyggande av karolinska sjukhuset.** *Arbetsmarknadsstyrelsen* har föreslagit (Bihang B, s. 42—43) att i investeringsreserven intages dels arbeten för uppförande av nervkliniker i en omfattning motsvarande skillnaden mellan av kommittén för karolinska sjukhusets fortsatta utbyggande för budgetåret 1960/61 begärt belopp och i 1960 års statsverksproposition för ändamålet beräknat belopp (4 000 000 — 3 300 000) 700 000 kronor, dels ock arbeten för uppförande av allergilaboratorium och verkstadsbyggnad för en kostnad av sammanlagt (700 000 + 600 000) 1 300 000 kronor.

I enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag tillstyrker jag att i investeringsreserven för nästa budgetår uppföres ett anslag av (700 000 + 1 300 000) 2 000 000 kronor. Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Utbyggande av karolinska sjukhuset* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 2 000 000 kronor.

[4] **Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala.** För uppförande av medicinsk klinik bör i enlighet med *arbetsmarknadsstyrelsens* förslag (Bihang B, s. 43) uppföras 400 000 kronor.

Härutöver förordar jag, att för anordnande av provisoriska lokaler för sjuksköterskeutbildning uppföres 600 000 kronor. I investeringsreserven för budgetåret 1960/61 bör alltså intagas (400 000 + 600 000) 1 000 000 kronor. Jag hemställer således, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 000 000 kronor.

[5] **Byggnadsarbeten för länsstyrelserna.** Med biträdande av *arbetsmarknadsstyrelsens förslag* (Bihang B, s. 43—44) rörande anslag till byggnadsarbeten för länsstyrelserna hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för länsstyrelserna* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 3 000 000 kronor.

[6] Nybyggnad för statens polisskola i Stockholm. För fortsatt projekteringsarbete och andra förberedande arbeten för en nybyggnad för statens polisskola i Stockholm anvisades för budgetåret 1957/58 ett investeringsanslag av 50 000 kronor. Medelsanvisningen baserade sig på ett av byggnadsstyrelsen den 31 augusti 1956 framlagt förslag till nybyggnad, som kostnadsberäknats till 5,5 miljoner kronor.

Kungl. Maj:t har sedermera den 20 mars 1959 uppdragit åt byggnadsstyrelsen att, med beaktande av vad lokaliseringsutredningen anfört vid tillstyrkan av polisskolans huvudskolas fortsatta placering inom Stockholmsområdet, utreda frågan om lämpliga lokaler för huvudskolan samt till Kungl. Maj:t inkomma med förslag härom.

Jag förordar att i investeringsreserven för budgetåret 1960/61 för nybyggnad för statens polisskola i Stockholm intages ett belopp av 3 000 000 kronor. I enlighet härmed hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Nybyggnad för statens polisskola i Stockholm* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 3 000 000 kronor.

VI. Fonden för låneunderstöd

[7] Lån till föreningen för bistånd åt vanföra i Göteborg och till Göteborgs Diakoniss-sällskap. För vissa om- och nybyggnadsarbeten vid vanföreanstalten i Göteborg torde i investeringsreserven för budgetåret 1960/61 böra intagas av *arbetsmarknadsstyrelsen* föreslaget belopp, 2 850 000 kronor (Bihang B, s. 22).

Vidare förordar jag, att för lån till Göteborgs Diakoniss-sällskap för uppförande av ett skolhem för cp-barn, Bräcke Östergård, utöver det belopp om 200 000 kronor som upptagits i 1960 års statsverksproposition, bil. 33, s. 22—24, uppföres ytterligare 800 000 kronor.

Sammanlagt bör således i investeringsreserven för budgetåret 1960/61 för ifrågakvarande båda ändamål intagas (2 850 000 + 800 000) 3 650 000 kronor.

Jag hemställer således, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lån till föreningen för bistånd åt vanföra i Göteborg och till Göteborgs Diakoniss-sällskap* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 3 650 000 kronor.

Vad föredraganden sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:
Carl-Gösta Hesser

Bihang A

**Förslag
till
allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61**

Driftbudgeten

IV. Försvarsdepartementet	69 700 000
V. Socialdepartementet	520 600 000
VI. Kommunikationsdepartementet	187 000 000
VII. Finansdepartementet	1 500 000
VIII. Ecklesiastikdepartementet	4 000 000
IX. Jordbruksdepartementet	24 000 000
X. Handelsdepartementet	32 850 000
XI. Inrikesdepartementet	47 000 000
	Summa kronor 886 650 000

Kapitalbudgeten

I. Statens affärsverksfonder	150 500 000
II. Luftfartsfonden	500 000
III. Statens allmänna fastighetsfond	58 030 000
IV. Försvarets fonder	74 000 000
V. Statens utlåningsfonder	30 000 000
VI. Fonden för låneunderstöd	4 650 000
IX. Diverse kapitalfonder	30 000 000
	Summa kronor 347 680 000

Specifikation till driftbudgeten**IV. Försvarsdepartementet****C. Försvarskrafterna***Armén*

Anskaffning av materiel för armén 45 000 000

Marinen

Anskaffning av materiel för marinen 9 000 000

Flygvapnet

Anskaffning av materiel för flygvapnet 10 000 000

64 000 000

D. Vissa för försvaret gemensamma ändamål

Anskaffning av viss materiel m. m.:

Engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel m. m.	1 700 000	
Järnvägskrigsbromateriel	4 000 000	5 700 000
		<hr/> Summa kronor 69 700 000

V. Socialdepartementet**C. Mödrahjälp, socialhjälp, barnavård m. m.**

Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem . 5 000 000

D. Nykterhetsvård

Bidrag till anordnande av erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m. 600 000

E. Arbetsmarknadsstyrelsen med dithörande verksamhet

Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.	300 000 000	
Beredskapsarbeten på vägar och gator	190 000 000	
Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet	25 000 000	
		<hr/> 515 000 000
		Summa kronor 520 600 000

VI. Kommunikationsdepartementet**B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet***Väghållning och vägbyggnader*

Väghållningen på landet samt i städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare:

Väghållningen på landet 75 000 000

Väghållningen i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare:

Bidrag till byggande av vägar och gator 50 000 000

Enskild väghållning:

Bidrag till byggande av enskilda vägar 2 000 000 127 000 000

Vatten- och avloppsledningar

Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp 60 000 000

Summa kronor **187 000 000****VII. Finansdepartementet****C. Skatte- och kontrollväsen**

Tullverket:

Anskaffning av viss materiel 1 500 000

Summa kronor **1 500 000**

VIII. Ecklesiastikdepartementet**I. Folkskoleväsendet m. m.***Vissa för skolväsendet gemensamma ändamål*

Bidrag till elevhemsbyggnader inom det allmänna skolväsendet .. 1 000 000

Folkhögskolor

Folkhögskolor:

Byggnadsbidrag 3 000 000

Summa kronor 4 000 000

IX. Jordbruksdepartementet**C. Lantbrukets rationalisering och befrämjande av dess produktion, m. m.**

Befrämjande av landsbygdens elektrifiering 2 000 000

I. Skogsväsendet

Bidrag till skogsvårdsstyrelserna:

Omkostnader 5 000 000

Bidrag till vissa skogsvårdsåtgärder m. m. 17 000 000

22 000 000

Summa kronor 24 000 000

X. Handelsdepartementet**D. Sjöfart och handel***Säkerhetsanstalter för sjöfarten m. m.*

Säkerhetsanstalter för sjöfarten 13 050 000

Anskaffning av lotsbåtar 5 450 000 18 500 000

Hamnar och farleder

Bidrag till handelshamnar och farleder 3 000 000

Statliga farledsarbeten 2 350 000

Byggnad av fiskehamnar 4 500 000

Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar
och farleder 4 500 000 14 350 000

Summa kronor 32 850 000

XI. Inrikesdepartementet**B. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården***Medicinalstyrelsen med dithörande stater*

Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara ... 5 000 000

Sjukvårdsanstalterna

Mentalsjukvårdsanstalter m. m.:

Utrustning av nya mentalsjukhus m. m. 6 000 000

11 000 000

E. Civilförsvaret

Engångsanskaffning av materiel	30 000 000
Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m.	6 000 000
	<u>36 000 000</u>
Summa kronor	47 000 000

Specifikation till kapitalbudgeten**I. Statens affärsverksfonder****A. Postverket**

Posthus m. m.	1 500 000
--------------------	-----------

B. Televerket

Inköp och byggande av fastigheter	8 000 000
Telefon- och telegrafanläggningar	23 000 000
Ljudradioanläggningar	2 000 000
Televisionsradioanläggningar	2 000 000
	<u>35 000 000</u>

C. Statens järnvägar

Bana och byggnader	20 000 000
Elektriska anläggningar	5 000 000
Rullande materiel och sjöfartsmateriel	30 000 000
Försvarsberedskap vid statens järnvägar	2 000 000
Inventarier m. m.	1 000 000
	<u>58 000 000</u>

D. Statens vattenfallsverk

Kraftverksbyggnader m. m.	12 000 000
Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk	18 000 000
Statens vattenfallsverks dispositionsanslag	1 000 000
	<u>31 000 000</u>

E. Domänverket

Avsättning till domänverkets fond	25 000 000
Summa kronor	<u>150 500 000</u>

II. Luftfartsfonden**Kommunikationsdepartementet:**

Flygplatser m. m.	500 000
------------------------	---------

III. Statens allmänna fastighetsfond

Justitiedepartementet:

Vissa byggnadsarbeten för fångvården		1 000 000
--	--	-----------

Socialdepartementet:

Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	1 400 000	
Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbrukare	<u>500 000</u>	1 900 000

Kommunikationsdepartementet:

Radiohus	1 300 000	
Byggnadsarbeten för statens bilinspektion	<u>5 000 000</u>	6 300 000

Ecklesiastikdepartementet:

Nybyggnad för riksarkivet	1 500 000	
Nybyggnad för musikaliska akademien med musikhögskolan	1 500 000	
Byggnadsarbeten vid universitetet i Uppsala	3 000 000	
Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund	2 000 000	
Byggnadsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet	500 000	
Byggnadsarbeten vid universitetet i Göteborg	750 000	
Byggnadsarbeten vid universitetet i Stockholm	1 400 000	
Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola	2 000 000	
Ombyggnad av kungliga biblioteket	1 200 000	
Ombyggnad av landsarkivet i Lund	<u>180 000</u>	14 030 000

Jordbruksdepartementet:

Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt .	500 000	
Byggnadsarbeten vid statens maskinprovningar	1 200 000	
Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut	400 000	
Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan	<u>1 000 000</u>	3 100 000

Handelsdepartementet:

Säkerhetsanstalter för sjöfarten		700 000
--	--	---------

Inrikesdepartementet:

Vissa byggnadsåtgärder för strålskyddsverksamhet m. m.	2 000 000	
Vissa byggnadsarbeten vid statens mentalsjukhus m. m.	20 000 000	
Utbyggande av karolinska sjukhuset	2 000 000	
Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala	1 000 000	
Byggnadsarbeten för länsstyrelserna	3 000 000	
Nybyggnad för statens polisskola	3 000 000	31 000 000

Summa kronor		<u>58 030 000</u>
--------------	--	-------------------

IV. Försvarets fonder**A. Försvarets fastighetsfond**

Arméns delfond:

Investeringsarbeten för armén	10 000 000
-------------------------------------	------------

Marinens delfond:

Investeringsarbeten för marinen	3 000 000
---------------------------------------	-----------

Flygvapnets delfond:

Investeringsarbeten för flygvapnet	10 000 000
--	------------

Befästningars delfond:

Befästningsarbeten m. m.	50 000 000
	<u>73 000 000</u>

B. Försvarets fabriksfond

Vissa byggnadsarbeten för försvarets fabriksverk	1 000 000
--	-----------

Summa kronor	<u>74 000 000</u>
--------------	-------------------

V. Statens utlåningsfonder

Socialdepartementet:

Lånefonden för allmänna samlingslokaler	10 000 000
---	------------

Jordbruksdepartementet:

Fiskerilånefonden	5 000 000
-------------------------	-----------

Handelsdepartementet:

Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	15 000 000
--	------------

Summa kronor	<u>30 000 000</u>
--------------	-------------------

VI. Fonden för låneunderstöd

Socialdepartementet:

Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare	1 000 000
---	-----------

Inrikesdepartementet:

Lån till föreningen för bistånd åt vanföra i Göteborg och till Göteborgs Diakoniss-sällskap	3 650 000
---	-----------

Summa kronor	<u>4 650 000</u>
--------------	------------------

IX. Diverse kapitalfonder

Kommunikationsdepartementet:

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:

Garage- och förrådsbyggnader m. m.	3 000 000
---	-----------

Maskincentralförråd	27 000 000	30 000 000
---------------------------	------------	------------

Summa kronor	<u>30 000 000</u>
--------------	-------------------

Förslag

till

investeringsreserv av statliga, kommunala och statsunderstödda investeringsobjekt jämte hemställanden rörande finansiering av objekten dels genom anslag å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61, dels i annan ordning

Upprättat av

KUNGL. ARBETSMARKNADSSTYRELSEN

Efter förslag i propositionen nr 95 fastställde 1956 års riksdag allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57. Beredskapsstaten upptar på driftbudgeten en anslagssumma av 465,3 miljoner kronor och på kapitalbudgeten en anslagssumma av 199,6 miljoner kronor eller sammanlagt 664,9 miljoner kronor. För att sätta beredskapsstaten i kraft erfordrades beslut av riksdagen. Kungl. Maj:t bemyndigades emellertid att, därest arbetsmarknadsläget så påfordrade, inom ramen av ett belopp av 300 miljoner kronor meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag uppförts å beredskapsstaten (rskr 349—357, 379 och 412).

Då arbetsmarknadsläget efter fastställandet av den allmänna beredskapsstaten för budgetåret 1956/57 icke föranlett fastställande av ny allmän beredskapsstat, har Kungl. Maj:t för ett vart av de följande budgetåren av riksdagen bemyndigats att, därest arbetsmarknadsläget så skulle påfordra, inom ramen av ett belopp av 300 miljoner kronor meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag är uppförda å allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57 (prop. 1957: 57, 1958: 56 resp. 1959: 118).

I propositionen angående finansfullmakt för innevarande budgetår har statsrådet och chefen för finansdepartementet, med framhållande av att vissa olägenheter kan uppkomma genom anknytningen till den delvis föräldrade beredskapsstaten för budgetåret 1956/57, anført, att arbetsmarknadsstyrelsen i vart fall bör bedriva sitt planeringsarbete så att ett förslag till ny allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 kan underställas 1960 års riksdag.

Arbetsmarknadsstyrelsen framlägger i det följande förslag till investeringsreserv jämte hemställanden angående reservens finansiering genom dels anslag å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61, dels ock finansiering i annan ordning.

Driftbudgeten

FJÄRDE HUVUDTITELN

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 28 september 1959 har försvarsstaben översänt från arméintendenturförvaltningen, armétygförvaltningen, marinförvaltningen, flygförvaltningen, fortifikationsförvaltningen och försvarets sjukvårdsstyrelse införskaffade uppgifter rörande anskaff-

ningar av industriprodukter av beskaffenhet att kunna intagas i investeringsreserven. Arbetsmarknadsstyrelsen framlägger här nedan redogörelse för dylika anskaffningar för en sammanlagd kostnad av ca 70 miljoner kronor.

C. Försvarskrafterna

Armén

Arméintendenturförvaltningen har med skrivelse till chefen för försvarsstaben den 15 september 1959 överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av anskaffningar för armén. Efter i samråd med förvaltningen företagen granskning av uppgifterna har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att i investeringsreserven bör intagas anskaffningar av inhemska industriprodukter för en sammanlagd kostnad av 30 000 000 kronor, varav 25 000 000 kronor för beklädnad m. m., 3 000 000 kronor för inventarier m. m. samt 2 000 000 kronor för drivmedelsutrustning.

Beträffande dessa anskaffningar har förvaltningen anfört följande.

Beklädnad m. m. Anskaffningarna ingår i det program för täckande av brister i samt komplettering av krigsutrustningen av beklädnadsmateriel m. m. under budgetåren 1958/66, för vilket 1958 års riksdag godkänt riktlinjer (prop. 110, s. 345).

Inventarier m. m. Anskaffningarna är erforderliga för täckande av brister i den fredsmässiga utrustningen i avseende å inventarier för expeditionstjänst och mathållning.

Drivmedelsutrustning. Anskaffningarna ingår i det program för anskaffning av drivmedelsutrustning för krigsorganisationen under budgetåren 1958/66, för vilket 1958 års riksdag godkänt riktlinjer (prop. 1958: 110, s. 345).

Armétygförvaltningen har med skrivelse till chefen för försvarsstaben den 17 september 1959 överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av anskaffningar avseende *tygmateriel m. m.*

Förvaltningen har vid i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen företagen översyn av uppgifterna anfört, att anskaffningarna faller inom ramen för den i 1959 års statsverksproposition, bil. 6, s. 185, angivna sjuårsplanen för arméns tygmaterielanskaffning för budgetåren 1958/66. Närmare uppgifter rörande anskaffningarna torde av sekretesskäl icke böra lämnas här.

Arbetsmarknadsstyrelsen har funnit, att i investeringsreserven bör intagas anskaffningar avseende tygmateriel m. m. av inhemska tillverkning för en sammanlagd kostnad av 15 000 000 kronor.

Marinen

Marinförvaltningen har med skrivelse till chefen för försvarsstaben den 23 september 1959 överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv för marinen. Efter i samråd med förvaltningen företagen granskning av uppgifterna har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att i investeringsreserven bör intagas anskaffningar av inhemska industriprodukter för en sammanlagd kostnad av 9 000 000 kronor, varav 4 200 000 kronor för beklädnad m. m., 1 600 000 kronor för inventarier m. m., 200 000 kronor för drivmedelsutrustning m. m. samt 3 000 000 kronor för fartygsbyggnader m. m.

Beträffande dessa anskaffningar har förvaltningen anfört följande.

Beklädnad m. m., Inventarier m. m. och Drivmedelsutrustning. Anskaffningarna avser vad som erfordras dels för ordinarie åldersklass under ett utbildningsår, dels för täckande av befintliga brister i den uppörd som bör i fred lagerhållas för marinen.

Fartygsbyggnader m. m. Anskaffningarna avser vissa bevaknings- och transportbåtar m. m. för kustartilleriet, vilka till typer och antal angivits i av marinförvaltningen för Kungl. Maj:t framlagd Marinplan 1960 avseende program för fartygsbyggnader under budgetåren 1960/67.

Flygvapnet

Flygförvaltningen har med skrivelse till chefen för försvarsstaben den 17 september 1959 överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av anskaffningar för flygvapnet. Efter i samråd med förvaltningen företagen granskning av uppgifterna har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att i investeringsreserven bör intagas anskaffningar av inhemska industriprodukter för en sammanlagd kostnad av 10 000 000 kronor, varav 1 000 000 kronor för beklädnad m. m. samt 9 000 000 kronor för flygmateriel m. m.

Förvaltningen har anfört, att den angivna anskaffningen av *beklädnad m. m.* är erforderlig för täckande av brister i den fredsmässiga utrustningen.

Närmare uppgifter angående ifrågavarande anskaffningar av *flygmateriel* lämnas av sekretesskäl icke här.

D. Vissa för försvaret gemensamma ändamål

Anskaffning av viss materiel m. m.

Engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel m. m. I skrivelse till chefen för försvarsstaben den 14 september 1959 har *försvarets sjukvårdsstyrelse* översänt uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av anskaffningar av sjukvårdsmateriel för försvaret.

Beträffande angelägenheten av de angivna anskaffningarna har sjukvårdsstyrelsen anfört, att anskaffningarna erfordras för att täcka bristerna i materielbeståndet enligt tillämpade normer för beräkning av behovet för nu gällande krigsorganisation.

Efter samråd med sjukvårdsstyrelsen har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att anskaffningar av här ifrågavarande materiel för en sammanlagd kostnad av 1 700 000 kronor bör intagas i investeringsreserven.

Järnvägsstridsbromateriel. Efter samråd med *armétygförvaltningen* har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att anskaffning av järnvägsstridsbromateriel av inhemska tillverkning för en kostnad av 4 000 000 kronor bör intagas i investeringsreserven.

På grund av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages i följande sammanställning angivna anskaffningar av inhemska industriprodukter för försvaret för en sammanlagd kostnad av 69 700 000 kronor.

	Kronor
<i>Försvarskrafterna</i>	
<i>Anskaffning av materiel för armén</i>	45 000 000
<i>Anskaffning av materiel för marinen</i>	9 000 000
<i>Anskaffning av materiel för flygvapnet</i>	10 000 000
	<hr/>
	64 000 000
<i>Vissa för försvaret gemensamma ändamål</i>	
<i>Anskaffning av sjukvårdsmateriel m. m.</i>	1 700 000
<i>Anskaffning av järnvägskrigsbromateriel</i>	4 000 000
	<hr/>
	5 700 000

I årets statsverksproposition har vid förslag om anvisande av medel å riksstaten under anslagen Armén: Beklädnad m. m. Armén: Anskaffning av tygmateriel m. m., Marinen: Fartygsbyggnader m. m. samt Flygvapnet: Anskaffning av flygmateriel m. m. föreslagits jämväl, att Kungl. Maj:t skall bemyndigas medgiva utläggande av beställningar av med resp. anslag avsedd materiel utöver mot åskade anslagsbelopp svarande anskaffningsvolym. Därest motsvarande bemyndiganden medges i samband med fastställande av allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61, torde anslag å beredskapsstaten motsvarande kostnaderna för den ovan föreslagna investeringsreserven i dess helhet icke erfordras.

En ytterligare begränsning av anslagen å allmän beredskapsstat för nästa budgetår med bibehållen marginal för rörelsefrihet vid urval av arbetsobjekt för olika arbetsmarknadssituationer synes kunna uppnås, därest för anskaffningarna uppföres, förutom anslag till anskaffning av sjukvårdsmateriel m. m. och till järnvägskrigsbromateriel, anslag av kollektiv karaktär med benämningarna Anskaffning av materiel för armén, Anskaffning av materiel för marinen och Anskaffning av materiel för flygvapnet.

Arbetsmarknadsstyrelsen har vid sitt bedömande av den lämpliga omfattningen av investeringsreserven för försvaret utgått därifrån, att de anslag, som uppföres å allmän beredskapsstat, må, därest så befinnes lämpligt, i stället för till anskaffningar intagna i investeringsreserven under för beredskapsstaten gällande förutsättningar disponeras för forcering av sådana anskaffningar, som ingår i det ordinarie anskaffningsprogrammet men som icke kan komma till stånd inom ramen för motsvarande anslag å riksstaten för budgetåret 1960/61.

Med dylik dispositionsrätt synes anslagen för anskaffningar för försvaret å beredskapsstat för nästa budgetår kunna begränsas till ett sammanlagt belopp av 17 700 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

a) å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Anskaffning av materiel för armén</i>	5 000 000
<i>Anskaffning av materiel för marinen</i>	6 000 000
<i>Anskaffning av materiel för flygvapnet</i>	1 000 000
<i>Engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel m. m.</i>	1 700 000
<i>Järnvägskrigsbromateriel</i>	4 000 000

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att under för allmän beredskapsstat gällande förutsättningar därutöver medgiva utlägg-

gande av beställningar å följande slag av materiel inom angivna kostnadsramar, nämligen

	Kronor
<i>Beklädnadsmateriel m. m. för armén</i>	25 000 000
<i>Tygmateriel m. m. för armén</i>	15 000 000
<i>Fartyg för marinen</i>	3 000 000
<i>Flygmateriel m. m.</i>	9 000 000

FEMTE HUVUDTITELN

C. Mödrahjälp, socialhjälp, barnavård m. m.

Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem. Med skrivelser den 30 september och 30 november 1959 till arbetsmarknadsstyrelsen har socialstyrelsen lämnat uppgifter rörande byggnadsplaner för kommunala ålderdomshem. Efter samråd med socialstyrelsen har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att företag för en sammanlagd kostnad av ca 20 miljoner kronor är så förberedda, att de kan intagas i investeringsreserven. För att dessa byggnadsarbeten skall i hela den angivna omfattningen kunna bedrivas i arbetslöshetsmotverkande syfte under budgetåret 1960/61 har arbetsmarknadsstyrelsen bedömt, att ett statsbidragsbelopp av ca 5 miljoner kronor kan vara behövt.

På grund av vad sålunda förekommit föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att byggnadsföretag avseende ålderdomshem för en sammanlagd kostnad av 20 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 5 000 000 kronor.

D. Nykterhetsvård

Bidrag till anordnande av erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m. Arbetsmarknadsstyrelsen har från socialstyrelsen under hand inhämtat, att byggnadsarbeten avseende anordnande av 20 vårdplatser vid erkända vårdanstalten för alkoholmissbrukare Västkusthemmet för en kostnad av 300 000 kronor kan intagas i investeringsreserven samt att för arbetenas utförande erfordras statsbidrag med 15 000 kronor per vårdplats, d. v. s. sammanlagt 300 000 kronor.

Från socialstyrelsen har vidare inhämtats, att den i Stockholm belägna erkända anstalten för alkoholmissbrukare Fridhem avses ersättas med en anstalt i Romanäs i Tranås. De avsedda ersättningsbyggnaderna i Romanäs beräknas komma att omfatta ett hundratal vårdplatser, varav byggnadsarbeten för åtminstone 30 vårdplatser för en sammanlagd kostnad av ca 450 000 kronor kan utföras under budgetåret 1960/61. För dessa arbeten beräknas statsbidrag om 10 000 kronor per vårdplats eller sammanlagt 300 000 kronor vara behövt.

Efter sålunda föregånget samråd med socialstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att ovan angivna arbeten intages i investeringsreserven för en sammanlagd kostnad av (300 000 + 450 000 =) 750 000 kronor, motsvarande ett behov av statsbidrag med inalles (300 000 + 300 000 =) 600 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till anordnande av erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 600 000 kronor.

E. Arbetsmarknadsstyrelsen med dithörande verksamhet

Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. Med de av arbetsmarknadsstyrelsen till uppförande å allmän beredskapsstat för nästa budgetår förordade specialanslagen avses att regelmässigt finansiera vissa bestämda delar av ett till grund för investeringsreserven liggande urvalsmaterial. Det kan icke för närvarande med någon högre grad av säkerhet avgöras, vilka arbetsobjekt som i en uppkommande arbetslöshetssituation bör utväljas för att bereda sysselsättning. Dylika avgöranden måste träffas på grundval av arbetslöshetens art och omfattning samt möjligheterna att fullfölja ytterligare erforderlig planering.

Vid uppförande av ett flertal specialanslag å allmän beredskapsstat för att tillgodose skiftande ändamål — anslagen må vara av kollektiv art eller icke — kvarstår en bundenhet i handlingsfriheten, då det gäller att utnyttja beredskapsstaten.

De av arbetsmarknadsstyrelsen till uppförande å allmän beredskapsstat förordade anslagen är i regel att betrakta endast som ett första alternativ för finansiering av sysselsättningsarbeten.

På grund av ovan angivna förhållanden synes behov föreligga av ett samlingsanslag motsvarande det å den allmänna beredskapsstaten för budgetåret 1956/57 uppförda anslaget *Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.*

Detta samlingsanslag skulle få anlitas för att bestrida kostnader för sådana i sysselsättningssyfte anordnade *statliga* arbeten och anskaffningar, vartill anslag uppförts å riksstat eller allmän beredskapsstat eller beträffande vilka statsmakterna eljest medgivit utförande, men vilka kostnader icke kan bestridas inom ramen för uppförda sakanslag eller därutöver förefintliga bemyndiganden eller stater. Samlingsanslaget skulle jämväl få användas till kostnader för frakter, förrådsbyggnader och förrådshållning, som föranledes av ifrågavarande anskaffningar.

Samlingsanslaget skulle få anlitas även för bestridande av å statsverket fallande kostnader för sådana *kommunala och enskilda* arbetsföretag, såväl anläggningsarbeten och husbyggnadsarbeten som anskaffningar, till vilka bidragsanslag uppförts å riksstat eller allmän beredskapsstat, men vilka kostnader icke kan bestridas inom ramen för uppförda sakanslag. Ändamål till vilka särskilda anslag föreslås uppföras å beredskapsstaten men för vilka vid stor arbetslöshet samlingsanslaget kan behöva anlitas, är bl. a. för biltrafiken viktiga vägar och gator, enskilda vägar samt anläggningar för vattenförsörjning och avlopp. Bland ändamål till vilka särskilda

anslag icke föreslås å allmän beredskapsstat, men för vilka medel utgår från anslag å riksstaten, märkes vissa idrotts- och fritidsanläggningar samt arbeten avseende jordbrukets rationalisering.

Samlingsanslaget skulle få anlitas för bestridande av jämväl å statsverket fallande kostnader för arbeten, till vilkas utförande i normal ordning statsbidrag icke må ifrågakomma, men vilka arbeten utföres såsom beredskapsarbeten eller till följd av utläggande av beställning hos svenskt industriföretag för beredande av sysselsättning. Arbetsmarknadsstyrelsen får i avseende å det senast angivna slaget av arbeten erinra om att Kungl. Maj:t genom beslut den 17 april 1959 bemyndigat styrelsen att under budgetåret 1959/60 från det å riksstaten uppförda reservationsanslaget Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. bevilja primärkommuner, landsting, andra kommunala samfälligheter samt kommunala bolag statsbidrag med högst 20 procent av inköpssumman för beställningar hos svensk industri för motverkande av arbetslöshet. Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter, att, för den händelse behov därav skulle uppkomma, ett motsvarande bemyndigande meddelas för budgetåret 1960/61.

Samlingsanslaget bör kunna anlitas även för bestridande av sådana merkostnader för kommunala och enskilda arbeten, som icke kan täckas av statsbidrag enligt särskild författning. Vid utförande av arbeten i syfte att motverka arbetslöshet kan nämligen merkostnader uppkomma dels genom att ovan arbetskraft måste användas, dels genom att arbete måste utföras under forcering eller under olämplig årstid, dels till följd av andra likartade orsaker. För dylika slag av merkostnader bör såsom hittills alltjämt gälla, att grunderna för statsbidrag till kommuner och enskilda vid utförande av arbeten skall kunna jämkas, där så erfordras med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att samlingsanslaget må efter medgivande av Kungl. Maj:t anlitas för täckning av för åstadkommande av erforderlig sysselsättning uppkommande behov av medel å Lånefonden för allmänna samlingslokaler, Fiskerilånefonden samt Statens lånefond för den mindre skeppsfarten.

Ett anslag å allmän beredskapsstat för nästa budgetår till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. skulle sålunda få användas för att bestrida

dels kostnader för sådana arbeten och anskaffningar av beskaffenhet att böra helt eller delvis bekostas av medel från anslag å allmän beredskapsstat, vilka icke kan komma till utförande inom anslagens kvantitativa ram;

dels kostnader för sådana arbeten och anskaffningar av beskaffenhet att böra helt eller delvis bekostas av medel från anslag å riksstat eller beträffande vilka statsmakterna eljest medgivit utförande, för vilka anslag icke uppförts å allmän beredskapsstat;

dels kostnader för beredskapsarbeten anordnade i enlighet med Kungl. Maj:ts kungörelse den 27 maj 1949 angående vissa statliga och statsunderstödda åtgärder vid arbetslöshet;

dels kostnader för statsbidrag till kommuner och kommunala bolag för beställningar hos svensk industri för motverkande av arbetslöshet;

dels merkostnader, som direkt orsakas av att ett företag utföres i arbetslöshetsbekämpande syfte;

dels ock förstärkning av ovan angivna investeringsanslag under Statens utlåningsfonder.

Beräkningen av samlingsanslagets storlek kan endast grundas på upp-

skattningar. Med ovan föreslagen dispositionsrätt över anslaget synes det för budgetåret böra upptagas med 300 miljoner kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 300 000 000 kronor.

Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet. I 1960 års statsverksproposition, bil. 7, s. 145, har anförts, att Kungl. Maj:t genom beslut den 18 december 1959 bemyndigat arbetsmarknadsstyrelsen att — utöver den tidigare fastställda utgiftsstaten som slutar på 8 105 000 kronor — av å riksstatsanslaget disponibla medel bestrida utgifter intill ett belopp av 6 485 000 kronor. Arbetsmarknadsstyrelsen har på grund av Kungl. Maj:ts bemyndigande beräknat, att styrelsens maskinberedskap kan uppbringas till en omfattning motsvarande sysselsättning för inemot 4 000 man. Vid avgivande av förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57 ansåg arbetsmarknadsstyrelsen, att maskinberedskapen under för beredskapsstaten gällande förutsättningar borde kunna höjas, motsvarande en sysselsättning av 3 000 man utöver den normala beredskapen.

Av föreliggande förslag till investeringsreserv framgår, att reserven kan ökas väsentligt utöver den år 1956 fastställda reserven. Till följd härav synes en motsvarande ökning av beredskapen i fråga om tillgång på arbetsmaskiner böra komma till stånd för ett läge, som kräver beredskapsstatens utnyttjande i föreslagen omfattning. Då emellertid hänsyn bör tagas till möjligheten att tillfälligtvis i viss utsträckning ersätta maskinarbete med manuellt arbete, synes en avvägning böra ske mellan de kostnader, som får anses berättigade för ändamålet i fråga och behovet av maskiner för sysselsättningsändamål. Skäl synes föreligga, att i ett läge, då beredskapsstaten utnyttjas i nu föreslagna omfattning fördubbla den normala maskinberedskapen. Detta skulle innebära, att å allmän beredskapsstat för nästa budgetår uppföres anslag, som möjliggör sysselsättning för ytterligare omkring 4 000 man med anlitande av styrelsens maskinförråd. Därvid synes kunna förutsättas, att vissa slag av större maskiner kan hyras i öppna marknaden. På angivna beräkningsgrunder bör ett belopp av 20 miljoner kronor för inköp av maskiner beräknas för budgetåret 1960/61.

Genom den hittillsvarande verksamheten kunna erfarenheter beträffande behov av baracker, arbetsvagnar, värmestugor o. dyl. bör med hänsyn till den nu föreslagna större investeringsreserven en förstärkt beredskap komma till stånd även beträffande tillgång på förnödenheter av nu nämnd art. Uppskattningsvis bör ett belopp av 5 miljoner kronor beräknas för ändamålet.

På grund av vad som sålunda anförts föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages anskaffning av materiel för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet till en sammanlagd kostnad av 25 000 000 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 25 000 000 kronor.

SJÄTTE HUVUDTITELN

B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet*Vägunderhåll och vägbyggnader*

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har till arbetsmarknadsstyrelsen under hand överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten avseende vägunderhåll och vägbyggnader. Av uppgifterna framgår följande.

Väghållningen på landet samt i städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare

Vägunderhållet. Arbeten, som huvudsakligen omfattar dikning och förstärkning av vägkroppen, för en sammanlagd kostnad av ca 75 miljoner kronor kan beräknas tillgängliga som sysselsättningsreserv.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att vägunderhållsarbeten för en sammanlagd kostnad av 75 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Beredskapsarbeten på vägar och gator. Nya arbeten, som icke förutses bli påbörjade enligt ordinarie planer förrän tidigast år 1961 för en total kostnad av ca 450 miljoner kronor, är antingen helt eller i det närmaste färdigprojekterade och kan efter kort varsel påbörjas. Av beslutade beredskapsarbeten avseende allmänna vägar hade den 1 juli 1959 arbeten för en sammanlagd kostnad av ca 220 miljoner kronor ännu ej kommit till utförande. Under innevarande budgetår skulle alltså arbeten för en sammanlagd kostnad av ca 670 miljoner kronor finnas tillgängliga för beredande av sysselsättning. För närvarande kan beräknas, att av ifrågakvarande arbeten en mängd, motsvarande en kostnad av omkring 170 miljoner kronor, kommer till utförande före hösten år 1960. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har beräknat, att till hösten år 1960 ytterligare lämpliga företag för ca 200 miljoner kronor kommer att bli färdigprojekterade. Totalkostnaden för tillgängliga arbeten skulle därför hösten år 1960 utgöra (670 — 170 + 200 =) ca 700 miljoner kronor. Emellertid skulle av olika skäl, bl. a. att varaktigheten för många arbeten är längre än ett år, endast en del av dessa arbeten, uppskattningsvis motsvarande en kostnad av 350 miljoner kronor, kunna komma till utförande under nästa budgetår. I 1960 års statsverksproposition, bil. 7, s. 142, har beräknats ett anslag av 160 000 000 kronor till beredskapsarbeten å vägar och gator för budgetåret 1960/61.

Med hänsyn till vad sålunda förekommit föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten på vägar och gator för en sammanlagd kostnad av (350 000 000 — 160 000 000 =) 190 000 000 kronor.

Väghållningen i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare

Bidrag till byggande av vägar och gator. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har med utgång från det material, som inom styrelsen ligger till grund för upprättande av fördelningsplan för åren 1960/61, gjort beräkningar angående investeringsreserv av hithörande slag av arbeten. Av beräkningarna framgår, att i planen ingående företag, vilka icke beräknas bli påbörjade förrän år 1961 eller senare och vilka nu är helt eller nära färdigprojekterade, finns i en omfattning motsvarande en kostnad av ca 70 miljoner kronor. Under år 1960 torde enligt av städerna lämnade uppgifter ytterligare en minst lika stor mängd arbeten bli färdigprojekterade. Den totala voly-

men i slutet av detta år föreliggande arbeten skulle alltså uppgå till minst ca 140 miljoner kronor. Dessutom kan beräknas en reserv av företag, som icke kommer att ingå i fördelningsplanen.

I 1960 års statsverksproposition, bil. 8, s. 36, har preliminärt beräknats ett anslag av 115 000 000 kronor för bidrag till nu ifrågavarande slag av arbeten, motsvarande en total kostnad av 120 miljoner kronor. En stor del av detta anslag kommer emellertid att användas för före år 1960 påbörjade företag. Till följd härav kommer större delen av de färdigplanerade företagen att utgöra urvalsmaterial för investeringsreserven. Med hänsyn till att endast en del av arbetena kan utföras under nästa budgetår beräknas investeringsreserven av ifrågavarande arbeten till ca 55 miljoner kronor.

Anslagsbehovet för dessa arbeten kan uppskattas till ca 50 miljoner kronor.

Under återopande av det anförda förslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten avseende byggande av vägar och gator i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare, för en sammanlagd kostnad av 55 000 000 kronor.

Enskild väghållning

Bidrag till byggande av enskilda vägar. Av den inventering av enskilda arbetsobjekt, som arbetsmarknadsstyrelsen år 1959 företagit genom länsarbetsnämnderna, har framgått, att vägbyggnadsarbeten av här ifrågavarande slag för en sammanlagd kostnad av ca 3 miljoner kronor är lämpliga att intagas i investeringsreserven. Statsbidrag till dylika arbeten utgår med ett procenttal liggande mellan 60 och 75, varför behovet av bidragsmedel kan uppskattas till ca 2 miljoner kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages arbeten avseende byggande av enskilda vägar för en sammanlagd kostnad av 3 000 000 kronor.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra följande anslag, nämligen

<i>Väghållningen på landet samt i städer och stadsliknande samhällen där kronan är väghållare</i>	Kronor
<i>Vägunderhållet</i>	75 000 000
<i>Beredskapsarbeten på vägar och gator</i>	190 000 000
<i>Väghållningen i städer och stadsliknande samhällen som är väghållare</i>	
<i>Bidrag till byggande av vägar och gator</i>	50 000 000
<i>Enskild väghållning</i>	
<i>Bidrag till byggande av enskilda vägar</i>	2 000 000

Vatten- och avloppsanläggningar

Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp. Arbetsmarknadsstyrelsen har vid sin år 1959 genomförda inventering av kommunala vatten- och avloppsföretag funnit, att dylika arbeten för en sammanlagd kostnad av ca 400 miljoner kronor kan intagas i urvalsmaterialet för investeringsreserven.

Med hänsyn till omfattningen av den ordinarie anläggningsverksamheten under innevarande och nästa budgetår torde arbeten i investeringsreserven icke kunna komma till utförande i större omfattning än som motsvaras av en totalkostnad av ca 250 miljoner kronor.

Med beaktande av i K. kung. den 5 juni 1959 om statsbidrag till vatten- och avloppsanläggningar meddelade bestämmelser och med beaktande jämväl av summariskt uppskattat behov av jämkning av jämlikt kungörelsen utgående bidrag kan behovet av bidragsmedel från anslag å allmän beredskapsstat uppskattas till ca 60 miljoner kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten avseende anläggningar för vattenförsörjning och avlopp för en sammanlagd kostnad av 250 000 000 kronor samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 60 000 000 kronor.

SJUNDE HUVUDTITELN

C. Skatte- och kontrollväsen

Tullverket: Anskaffning av viss materiel. I skrivelse den 29 september 1959 till arbetsmarknadsstyrelsen har generaltullstyrelsen med åberopande av en till skrivelsen fogad, av gränschefen den 14 september 1959 avgiven promemoria anført, att i investeringsreserven kan intagas anskaffningar av sex tullmotorbåtar för sammanlagd kostnad av 1 500 000 kronor. I den åberopade promemorian anføres bl. a. följande.

Med hänsyn till att föreliggande framställning från arbetsmarknadsstyrelsen om uppgifter för en investeringsreserv endast avser vad som kan tidigareläggas av anskaffningar, vilka planeras att bekostas med ordinarie medel för budgetåren 1961/62 och 1962/63, torde det i detta sammanhang vara nödvändigt att begränsa det sammanlagda anskaffningsbehovet till tre större tullmotorbåtar per år. Om typen av dessa båtar torde icke nu annat behöva förutskickas än att de bör vara av lättmetall och ca 15 m långa samt beräknas draga en kostnad av ca 250 000 kronor per enhet.

Med åberopande av det anförda får gränschefen sålunda föreslå, att styrelsen i uppgifter för tullverket för uppgörande av förslag till investeringsreserv, på vilket proposition angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 skall grundas, intager behov av sex större tullmotorbåtar för en totalkostnad av 1 500 000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages ovan angivna anskaffningar för tullverket för en sammanlagd kostnad av 1 500 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Tullverket: Anskaffning av viss materiel* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 500 000 kronor.

ÅTTONDE HUVUDTITELN

I. Folkskoleväsendet m. m.

Vissa för skolväsendet gemensamma ändamål

Skolöverstyrelsen har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 17 oktober 1959 och sedermera under hand meddelat uppgifter rörande planerade byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet.

Bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet. Av skolöverstyrelsens uppgifter framgår, att med hos överstyrelsen ineliggande och av överstyrelsen till Kungl. Maj:t överlämnade, vid utgången av år 1959 ännu ej slutbehandlade, statsbidragsansökningar avses behovsprövade byggnader för permanenta skollokaler för en sammanlagd kostnad av ca 120 miljoner kronor. För med ansökningarna avsedda byggnadsföretag torde statsbidrag komma att beviljas under innevarande budgetår till företag för en sammanlagd byggnadskostnad av ca 40 miljoner kronor. Överstyrelsen beräknar, att under år 1960 kunna månatligen slutbehandla nya ansökningar i en takt motsvarande byggnadsarbeten för en kostnad av ca 20 miljoner kronor samt finner det böra beräknas, att permanenta skolbyggnader för en kostnad av inalles ca 200 miljoner kronor, till vilka statsbidrag skulle beviljas från anslag å riksstat för budgetåret 1960/61 eller näst följande budgetår, föreligger detaljprojekterade hösten år 1960.

I 1960 års statsverksproposition, bil. 10, s. 553, har departementschefen uttalat, att statsbidrag bör få beviljas till byggnadsföretag avseende permanenta skollokaler inom det allmänna skolväsendet till en sammanlagd kostnad av 130 miljoner kronor.

Med beaktande av vad sålunda förekommit föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet avseende permanenta skollokaler för en sammanlagd kostnad av (200 000 000—130 000 000 =) 70 000 000 kronor intages i investeringsreserven. Skolöverstyrelsen har i sin petitaskrivelse för budgetåret 1960/61 angående statsbidrag till permanenta skollokaler föreslagit, att statsbidrag numera bör beräknas till i medeltal 38 procent av byggnadskostnaderna. Erforderligt statsbidrag till en byggnadsverksamhet motsvarande en sammanlagd kostnad av 70 miljoner kronor skulle med tillämpning av överstyrelsens beräkningar uppgå till ca 27 miljoner kronor. Statsbidrag till nu förevarande slag av arbeten i investeringsreserven torde, såsom i samband med fastställandet av allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57 medgivits för det dåvarande, ändamålet motsvarande anslaget, få beviljas efter överskridande av det å riksstaten uppförda förslagsanslaget Bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet.

Bidrag till elevhemsbyggnader inom det allmänna skolväsendet. Skolöverstyrelsen har i sin framställning om medelsbehov för budgetåret 1960/61 föreslagit, att Kungl. Maj:t för budgetåret bemyndigas bevilja statsbidrag till elevhemsbyggnader med ett sammanlagt belopp av 5 000 000 kronor.

I 1960 års statsverksproposition, bil. 10, s. 555 och 556, föreslås, att riksdagen skall medgiva Kungl. Maj:t att under budgetåret 1960/61 bevilja statsbidrag till elevhemsbyggnader inom det allmänna skolväsendet med ett sammanlagt belopp av högst 4 000 000 kronor.

Efter samråd med skolöverstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten avseende elevhemsbyggnader inom det allmänna skolväsendet för en sammanlagd byggnadskostnad av

1 300 000 kronor, motsvarande skillnaden mellan den av skolöverstyrelsen föreslagna och den i statsverkspropositionen beräknade ramen för beviljande av statsbidrag till ändamålet under budgetåret 1960/61. Till arbeten avseende elevhemsbyggnader för den angivna kostnaden synes erfordras bidragsmedel om 1 000 000 kronor.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till elevhemsbyggnader inom det allmänna skolväsendet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 000 000 kronor.

Folkhögskolor

Folkhögskolor: Byggnadsbidrag. Skolöverstyrelsen har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 17 oktober 1959 och sedermera under hand anfört, att till överstyrelsen anmäls behov av ett trettiotal byggnader avseende permanenta lokaler för folkhögskolor för en sammanlagd kostnad av ca 27 miljoner kronor.

I 1960 års statsverksproposition, bil. 10, s. 592, har beräknats, att anslaget till byggnadsbidrag till folkhögskolor skall uppföras med 2 500 000 kronor. Detta innebär en minskning med 1 500 000 kronor av det av skolöverstyrelsen föreslagna anslagsbeloppet.

Statsbidrag till permanenta lokaler för folkhögskolor må utgå med högst 75 procent av ett bidragsunderlag, vilket beräknas på olika sätt beroende av lokalernas karaktär. Med stöd av föreliggande uppgifter om planeringsläget för folkhögskolorna synes i investeringsreserven kunna intagas arbeten avseende permanenta lokaler för folkhögskolor för en sammanlagd kostnad av 5 miljoner kronor. Erforderligt statsbidrag till dessa arbeten synes kunna uppskattas till 3 000 000 kronor. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages arbeten avseende byggnader för folkhögskolor för en sammanlagd kostnad av 5 000 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Folkhögskolor: Byggnadsbidrag* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 3 000 000 kronor.

J. Yrkesundervisningen

Bidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor. Överstyrelsen för yrkesutbildning har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 2 oktober 1959 och sedermera under hand lämnat uppgifter angående planerade byggnadsarbeten inom yrkesskoleväsendet.

I 1960 års statsverksproposition, bil. 10, s. 549—554 och 671, har uttalats, att investeringsramen för yrkesskolebyggnader för nästa budgetår bör begränsas till 40 miljoner kronor för permanenta skolbyggnader och elevhem och till 10 miljoner kronor för provisoriska byggnader.

Av de av överstyrelsen till arbetsmarknadsstyrelsen lämnade uppgifterna framgår, att i urvalsmaterialet för investeringsreserven kan utöver de i statsverkspropositionen angivna ramarna intagas ytterligare husbyggnadsföretag för en sammanlagd kostnad av ca 50 miljoner kronor. Med hänsyn till planeringsläget torde emellertid i investeringsreserven icke böra intagas

företag till större omfattning än motsvarande en total kostnad av 25 miljoner kronor. Enligt överstyrelsens beräkningar i dess förslag till bidragsanslag för budgetåret 1960/61 bör statsbidrag för närvarande utgå med i medeltal 45 procent av byggnadskostnaderna. Behovet av statsbidrag för utförande av arbeten i investeringsreserven skulle sålunda uppgå till ca 11 250 000 kronor.

Efter samråd med överstyrelsen för yrkesutbildning föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att byggnadsarbeten vid yrkesskolor intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 25 000 000 kronor.

Statsbidrag till arbetena torde få beviljas genom överskridande av det å riksstaten uppförda förslagsanslaget Bidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor, därvid i förekommande fall skulle få beviljas jämväl bidrag till kostnader för anskaffande av första uppsättningen stadigvarande undervisningsmateriel.

NIONDE HUVUDTITELN

C. Lantbrukets rationalisering och befrämjande av dess produktion m. m.

Befrämjande av landsbygdens elektrifiering. Elektrifieringsberedningen har i skrivelse den 5 oktober 1959 till arbetsmarknadsstyrelsen anfört, att arbeten avseende nyanläggning och upprustning av elektriska distributionsnät på landsbygden för en sammanlagd kostnad av 3 000 000 kronor, motsvarande ett bidragsbelopp av 2 000 000 kronor, kan intagas i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att arbeten avseende landsbygdens elektrifiering för en kostnad av 3 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Befrämjande av landsbygdens elektrifiering* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 2 000 000 kronor.

I. Skogsväsendet

Skogsstyrelsen har med skrivelse den 28 september 1959 till arbetsmarknadsstyrelsen samt vid därefter förekomna samråd meddelat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av husbyggnadsarbeten vid skogsbruksskolor samt skogsvårdsarbeten å enskilda skogar.

Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader. Av samråd med skogsstyrelsen har framgått, att *husbyggnadsarbeten å skogsvårdsgårdar (skogsbruksskolor)*, kostnadsberäknade till totalt ca 10 miljoner kronor, är behövliga och beräknas kunna färdigplaneras till sommaren 1960. Erforderligt statsbidrag för dessa arbeten har beräknats till ca 7,5 miljoner kronor. För detta behov av statsbidrag har ett delbelopp av 2 550 000 kronor beräknats i skogsstyrelsens hemställan om anslag å riksstaten för budgetåret 1960/61. Under förutsättning av bifall till skogsstyrelsens hemställan skulle ett anslag av ca 5 miljoner kronor erfordras å allmän beredskapsstat för nästa budgetår för att ifrågasvarande byggnadsarbeten skall kunna komma till utförande under budgetåret.

I 1960 års statsverksproposition, bil. 11, s. 241, har emellertid i avvaktan på särskild proposition i ämnet preliminärt beräknats, att anslag å riksstaten, av vilket skall utgå medel till även andra ändamål än byggnadsarbeten för skogsbruksskolor, skall uppföras med ett belopp av 4 983 000 kronor.

Med beaktande av vad sålunda förekommit och efter samråd med skogsstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten avseende husbyggnader vid skogsbruksskolor för en sammanlagd kostnad av 7 500 000 kronor motsvarande ett statsbidragsbehov om ca 5 000 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 5 000 000 kronor.

I avseende å *skogsvårdsarbeten* har skogsstyrelsen meddelat, att i urvalsmaterialet för investeringsreserven kan intagas i följande sammanställning till slag och kostnader återgivna arbeten.

Arbeten	Kronor
Återväxtåtgärder	13 940 000
Skogsdikningar	5 260 000
Skogsröjningar	11 500 000
Skogsvägbyggnader	46 800 000
Skogsfröinsamling	200 000
(kottplockning)	

Summa 77 700 000

Skogsstyrelsen har beträffande dessa skogsvårdsarbeten meddelat, att uppgifterna omfattar arbeten, som redan är planerade eller beräknas bli planerade före den 1 juli 1960 och som kan utnyttjas till motverkande av arbetslöshet under nästa budgetår. Styrelsen har dock erinrat, att en del av de angivna arbetena kan komma till utförande redan under innevarande budgetår, men även framhållit, att planering i motsvarande omfattning av nya arbeten kan komma till stånd för utförande under nästa budgetår.

Efter samråd med skogsvårdsstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att av det ovan angivna urvalsmaterialet av skogsvårdsarbeten i investeringsreserven intages arbeten för en sammanlagd kostnad av 50 000 000 kronor.

Angående finansieringen av den föreslagna investeringsreserven får arbetsmarknadsstyrelsen anföra följande.

Statens skogsförbättringsanslag. Efter samråd med skogsstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att av ovan angivna skogsvårdsarbeten återväxtåtgärder och skogsdikningar för en kostnad av tillhoppa 10 000 000 kronor intages i investeringsreserven. Enligt skogsstyrelsen är dessa till intagande i investeringsreserven föreslagna arbeten av beskaffenhet att böra finansieras med statsbidrag från det å riksstaten uppförda förslagsanslaget Statens skogsförbättringsanslag. Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter, att detta anslag må för arbetenas finansiering överskridas med ett belopp av ca 4 miljoner kronor.

Skogsröjningar. Efter samråd med skogsstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att skogsröjningsarbeten för en sammanlagd kostnad av 10 000 000 kronor, till vilka statsbidrag normalt icke utgår, intages i investeringsreserven. För utförande av dessa arbeten torde erfordras statsbidrag med ett sammanlagt belopp av ca 3 miljoner kronor att utgå från det ovan

till uppförande å allmän beredskapsstat föreslagna anslaget Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.

Bidrag till vissa skogsvårdsåtgärder m. m. Efter samråd med skogsstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven med en total kostnad av 30 000 000 kronor intages skogsvårdsarbeten av sådan art, att statsbidrag till arbetena må beviljas med anlitande av medel från de å riksstaten uppförda reservationsanslagen Vägbyggnader å skogar i enskild ägo samt Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland. Behovet av statsbidrag för utförande av dessa arbeten i angiven omfattning kan beräknas till 17 000 000 kronor.

För att möjliggöra rörelsefrihet vid utväljande av arbetsobjekt vid ett anspråktagande av denna del av investeringsreserven synes ett gemensamt anslag Bidrag till vissa skogsvårdsåtgärder m. m. böra, liksom å allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57, uppföras. Detta anslag torde böra få tagas i anspråk jämväl för anordnande av för utbildning av arbetsledare vid sysselsättningsarbeten inom det enskilda skogsbruket nödvändiga kurser i skogsbruk.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till vissa skogsvårdsåtgärder m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 17 000 000 kronor.

TIONDE HUVUDTITELN

D. Sjöfart och handel

Sjöfartsstyrelsen har i skrivelse den 11 november 1959 till arbetsmarknadsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Arbetsmarknadsstyrelsen har funnit, att i investeringsreserven kan intagas anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 41 700 000 kronor, varav 33 000 000 kronor skulle utgå från anslag å driftbudgeten, 700 000 kronor från anslag å kapitalbudgeten och 8 000 000 kronor från kommuner eller enskilda intressenter. De angivna investeringarna avser anläggningsarbeten för en sammanlagd kostnad av 29 300 000 kronor, husbyggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 400 000 kronor och anskaffningar genom beställningar hos svenska varv m. m. för en sammanlagd kostnad av 12 000 000 kronor.

Om ifrågavarande investeringar av beskaffenhet att böra finansieras från anslag å driftbudget får arbetsmarknadsstyrelsen efter ytterligare samråd med sjöfartsstyrelsen anföra följande.

Säkerhetsanstalter för sjöfarten m. m.

Fasta säkerhetsanstalter. Sjöfartsstyrelsen har i sina petita för budgetåret 1960/61 beräknat 1 200 000 kronor för bl. a. bottenfasta fyrrar vid *Revengegrundet*, *Flintrännan—Höllviken* och *Västra Finngrundsbanken*. De beräknade totalkostnaderna för dessa fyrrar uppgår till sammanlagt 4 700 000 kronor. Därutöver har sjöfartsstyrelsen till arbetsmarknadsstyrelsen för intagande i investeringsreserven anmält arbeten avseende bottenfast fyr vid *Norströmsgrund* för en kostnad av 1 800 000 kronor.

Såsom motiv för anläggande av bottenfast fyr vid *Norströmsgrund* har sjöfartsstyrelsen angivit de skäl, som för övriga bottenfasta fyrar anföres i årets statsverksproposition, bil. 12, s. 205.

I statsverkspropositionen har under driftbudgeten å anslaget Säkerhetsanstalter för sjöfarten beräknats ett anslag av 2 300 000 kronor, innebärande en reduktion med 1 550 000 kronor av i sjöfartsstyrelsens petita upptaget belopp om 3 850 000 kronor, varav för de ovan först angivna fyrarna beräknats 1 200 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages ovan angivna fyra anläggningar av bottenfasta fyrar för en sammanlagd kostnad av 6 500 000 kronor.

Fartyg, båtar m. m. Nyanskaffningar samt verkstadsarbeten avseende ombyggnad av fartyg och båtar m. m. för en sammanlagd kostnad av 6 552 000 kronor är av högsta angelägenhetsgrad vid avhjälpande av föreliggande brister i materielbeståndet och kan intagas i investeringsreserven. Sjöfartsstyrelsen har om angelägenheten av dessa anskaffningar och arbeten anfört följande.

Ombyggnad av fyrskeppet Grundkallen, kronor 60 000. För att fyrskeppet skall kunna ersätta det uttrangerade fyrskeppet Svenska Björn är det erforderligt att installera en radiofyr.

Ombyggnad av fyrskeppet Vinga, kronor 200 000. Fyrskeppet är byggt år 1926. Erforderlig modernisering av bostäderna enligt gällande bestämmelser.

Insättning av nya hjälpmotorer och nytt båtdäck i distriktsfartyget Malmö, kronor 150 000. Fartyget byggt år 1943. Hjälpmotorernas kapacitet är otillräcklig för nuvarande belastningsförhållanden. Vid byggandet av fartyget under kriget fanns icke tillgång till prima däckstrå. Det nuvarande förslitet och bör ersättas med nytt.

Insättning av ny motor i samt reparation av lotskuttern Falsterbo, kronor 175 000. Båten är byggd år 1938. Den nuvarande propellermotorn, som är av en äldre tändkuletyp, insattes i båten år 1938 och är mycket försliten. Varje reparation av densamma blir onormalt kostsam, då det dessutom är svårt att till rimliga priser erhålla reservdelar. I samband härmed reparation av däck och däckshus.

Ombyggnad av minsvepare, kronor 300 000. Ytterligare ett antal minsvepare erfordras för utökning av fartygsbeståndet vid decca-sjömätningarna. För närvarande föreslås att en får övertagas från marinen och i samband därmed ombyggnad får utföras i likhet med å tidigare erhållna minsvepare.

Nybyggnad av Gustaf af Klints mät- och rithytt, kronor 100 000. Fartyget är byggt år 1941. Ett sedan många år upptaget projekt för att erhålla bättre siktförhållanden vid decca-sjömätning.

Nybyggnad av ett arbetsfartyg, kronor 850 000. Erforderligt i samband med den utökade nybyggnadsverksamheten av bottenfasta fyrar.

Nybyggnad av 10 st. motorbåtar för fyrplatser och fyrskepp, kronor 250 000. Tio st. av de nuvarande båtarna är så förslitna att de icke uppfyller bestämmelserna för sjövärdighet. Båtarna är så gamla att en iständsättning icke anses ekonomiskt lönande.

Nybyggnad av 2 st. mätningsbåtar, kronor 350 000. Avser nybyggnad av en större typ sjömätningsbåt som även kan inrymma en tillfällig besättning för mätupptrag om ca 1 veckas varaktighet. Besättningen är normalt inlogerad i bostad i land eller ombord å fartyg.

Nybyggnad av ett mudderverk, pasternosterverk, kronor 3 000 000. Mudderverket skall utgöra ersättning för det redan uttrangerade mudderverket Björn.

Nybyggnad av 10 st. 7 m mätningsbåtar, kronor 150 000. På grund av ny mätmetodik kan även mindre mätbåtar användas vilkas drift och underhållskostnader är betydligt mindre än de nuvarande.

Nybyggnad av 2 st. snabba mätningsbåtar för parallellodning, kronor 300 000. För utökning av ett utsjölodningsfartygs mätkapacitet kan tvenne motorbåtar användas, vilkas hastighet uppgår till mätfartygets. Båtarna dirigeras från fartyget.

Nybyggnad av kranpråmar, kronor 100 000. Erforderligt behov i samband med den utökade hamn- och fyrbyggnadsverksamheten.

Nybyggnad av pålkranspråmar, kronor 100 000. Erforderligt behov i samband med den utökade hamn- och fyrbyggnadsverksamheten.

Nybyggnad av båtramar för kontrollramning, kronor 200 000. Avser en ny typ av ramar med vilka man kan utföra arbetet på betydligt kortare tid.

Nybyggnad av båt och vagn för Gotska Sandön, kronor 60 000. Den nuvarande båten är mycket gammal och försliten samt är liten och uppfyller ej kraven för säkerställande av de ombordvarande i hårt väder. En större och sjövärdigare båt bör anskaffas.

Nybyggnad av 10 st. arbetsekor, kronor 7 000. Avser ersättning för förslitna ekor.

Nybyggnad av dykarpråmar, kronor 200 000. Erforderligt behov i samband med den utökade hamn- och fyrbyggnadsverksamheten.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att de angivna investeringarna avseende fartyg och båtar m. m. intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 6 550 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Säkerhetsanstalter för sjöfarten* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 13 050 000 kronor.

Anskaffning av lotsbåtar. Anskaffning av 36 st. lotsbåtar för en sammanlagd kostnad av 5 450 000 kronor är av högsta angelägenhetsgrad och kan intagas i investeringsreserven. Sjöfartsstyrelsen har om angelägenheten av denna anskaffning anfört följande.

Nybyggnad av 30 st. lotsbåtar för en sammanlagd kostnad av 3 800 000 kronor erfordras för att täcka det mest trängande behovet av båtar.

Nybyggnad av 6 st. lotsbåtar, specialbyggda för sjöräddningsändamål, för en sammanlagd kostnad av 1 650 000 kronor är behövliga. Dessa båtar utgör en ny typ av lotsbåtar med högre fart än de nuvarande.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att de angivna anskaffningarna av lotsbåtar intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 5 450 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Anskaffning av lotsbåtar* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 5 450 000 kronor.

Hamnar och farleder

Bidrag till handelshamnar och farleder. Vid av länsarbetsnämnderna år 1959 genomförd inventering av kommunala och enskilda arbetsföretag lämpliga för beredande av sysselsättning har framkommit, att arbeten i ett trettio-tal handelshamnar för en beräknad totalkostnad av ca 33,5 miljoner kronor kan tagas i beaktande såsom urvalsmaterial för investeringsreserven.

Med hänsyn till de begränsade möjligheterna att genomföra planering för samtliga i det angivna urvalsmaterialet ingående hamnarbeten föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten i handelshamnar för en sammanlagd kostnad av 10 000 000 kronor. Vid ett sannolikhetsbedömande i avseende å de orter, där hamnarbeten skulle kunna bli behövliga under nästa budgetår, torde behovet av statsbidrag för hamnarbeten i nu angiven omfattning böra uppskattas till 3 000 000 kronor.

Statliga farledsarbeten. Sjöfartsstyrelsen har i sin ovannämnda skrivelse och vid senare förekommet samråd med arbetsmarknadsstyrelsen meddelat, att i investeringsreserven kan intagas arbeten för en sammanlagd kostnad av 2 500 000 kronor i de i följande sammanställning angivna statliga farlederna.

	Totalkostnader	Kostnader för arbeten under budgetåret 1960/61
	Kronor	Kronor
Baggensstaket	3 000 000	1 000 000
Linásund i Södertälje kanal	500 000	250 000
Toftösund/Hjärtösund i inomskärsfarleden Strömstad—Göteborg	5 500 000	1 000 000
Malö strömmar, reparation av spärrdamm	100 000	100 000
Styrsö	15 000	15 000
Valskär	135 000	135 000
	<hr/>	<hr/>
	Summa 9 250 000	2 500 000

Beträffande angelägenheten av arbetena i *Baggensstaket*, *Linásund* och *Toftösund/Hjärtösund* torde få hänvisas till vad i sådant hänseende beträffande de två förstnämnda arbetena anförts i 1959 års statsverksproposition, bil. 12, s. 159, beträffande det sistnämnda arbetet i 1958 års statsverksproposition, bil. 12, s. 156 och 157. I vad avser arbetena i Linásund har sjöfartsstyrelsen tillagt, att en förbättring av farleden är av behovet påkallad oavsett huruvida en förbättring av Södertälje kanal i dess helhet kommer till stånd.

Såsom motiveringar för övriga angivna arbeten har sjöfartsstyrelsen anfört följande.

Malö strömmar. Den tidigare som beredskapsarbete utförda spärrdammen har delvis raserats, varför erforderlig istandsättning erfordras.

Styrsö. Arbetena avser anläggning av ett kummel för att markera ett i infarten till den nya fiskehamnen vid Styrsö beläget grund.

Valskär. Arbetena avser fördjupning av en grund och besvärlig farled, som utnyttjas av fiskebåtar och andra mindre fartyg vid färd från Hönö-Klåva till Göteborg och andra orter i Göteborgs skärgård.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att de angivna farledsarbetena intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 2 500 000 kronor.

Byggande av fiskehamnar. Enligt av sjöfartsstyrelsen till arbetsmarknadsstyrelsen lämnade uppgifter kan i urvalsmaterialet för investeringsreserven intagas i en femårsplan för byggande av fiskehamnar ingående anläggningsarbeten för en sammanlagd kostnad av ca 6 miljoner kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages anläggningsarbeten avseende fiskehamnar för en sammanlagd kostnad av 5 000 000 kronor. För utförande av dessa arbeten i den föreslagna omfattningen i dess helhet torde böra beräknas ett behov av statsbidrag om 4 500 000 kronor.

Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder. Av från sjöfartsstyrelsen inhämtade uppgifter och av genom länsarbetsnämnderna år 1959 företagen inventering av kommunala och enskilda arbeten att beaktas vid upprättande av förslag till investeringsreserv framgår, att arbeten avseende småbåtshamnar för en sammanlagd kostnad av 5 000 000 kronor, motsvarande ett statsbidragsbehov av 4 500 000 kronor, kan intagas i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att arbeten avseende småbåtshamnar för en kostnad av inalles 5 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Bidrag till handelshamnar och farleder</i>	3 000 000
<i>Statliga farledsarbeten</i>	2 500 000
<i>Byggande av fiskehamnar</i>	4 500 000
<i>Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder</i>	4 500 000

ELFTE HUVUDTITELN

B. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården

Medicinalstyrelsen med dithörande stater

Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara. Medicinalstyrelsens sjukvårdsberedskapsnämnd har i skrivelse den 28 augusti 1959 till arbetsmarknadsstyrelsen anført, dels att anskaffningar av utrustning för beredskapssjukhus och sjukhärbargen i krig samt för förrådsinredning till en kostnad av sammanlagt 4 700 000 kronor kan intagas i investeringsreserven, dels att för anskaffningarnas genomförande erfordras inrättande av förrådslokaler för en kostnad av 300 000 kronor.

Under åberopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att anskaffningar avseende utrustning av beredskapssjukhus och sjukhärbargen i krig för en kostnad av 4 700 000 kronor jämte för anskaffningarna erforderliga byggnadsarbeten avseende förrådslokaler för en kostnad av 300 000 kronor, eller anskaffningar och husbyggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 5 000 000 kronor, intages i investeringsreserven samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 5 000 000 kronor.

Sjukvårdsanstalterna

Utrustning av nya mentalsjukhus m. m. Medicinalstyrelsen har med skrivelse den 6 oktober 1959 till arbetsmarknadsstyrelsen översänt uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av anskaffningar av utrustning för nya mentalsjukhus till en sammanlagd kostnad av 2 625 000 kronor. Anskaffningarna har av medicinalstyrelsen angivits vara erforder-

liga för täckande av föreliggande behov vid den pågående upprustningen av de statliga mentalsjukhusen.

Under återopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att de angivna anskaffningarna intages i investeringsreserven med en till 2 600 000 kronor avrundad kostnad samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Utrustning av nya mentalsjukhus m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 2 600 000 kronor.

Sjukhusbyggnader. Vid av länsarbetsnämnderna år 1959 genomförd inventering av kommunala och enskilda arbetsföretag lämpliga för beredande av sysselsättning har framkommit, att arbeten avseende uppförande av sjukhus med i huvudsak landstingskommuner som huvudmän kan intagas i investeringsreserven i en omfattning motsvarande en sammanlagd byggnadskostnad av ca 50 miljoner kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att dessa husbyggnadsarbeten intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 50 000 000 kronor.

Enär det för närvarande icke är möjligt att differentiera arbetena i kategorier efter statsbidragsanslagen till sjukvårdsanstalter, hemställer arbetsmarknadsstyrelsen icke om förslag rörande uppförande av särskilda statsbidragsanslag å allmän beredskapsstat. Styrelsen förutsätter dock, att för åvägabringande av arbetenas utförande under nästa budgetår må i förekommande fall beviljas statsbidrag med anlitande av medel från anslaget *Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.*

E. Civilförsvaret

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 16 oktober 1959 och vid sedermera förekommet samråd har civilförsvarsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt materielanskaffningar för civilförsvaret.

Civilförsvarsstyrelsen har om de angivna investeringarna anförat följande.

Engångsanskaffning av materiel. Anskaffningar av inhemska industrivaror för det anskaffningsprogram, som förordats i prop. 1959: 114 angående ny organisation för civilförsvaret, m. m. och som av riksdagen godtagits (SU 85, rskr 233), kan intagas i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 30 000 000 kronor.

Förvaring och underhåll av viss materiel m. m. Det mest angelägna behovet av enklare förrådsbyggnader av icke brännbart materiel motsvarar en golvyta om ca 30 000 m² till en beräknad kostnad av ca 200 kr/m², d. v. s. en sammanlagd kostnad av ca 6 000 000 kronor. Dessa förrådslokaler är erforderliga för tillgodoseende av ej mindre den förrådshållning, som bleve en följd av ett företagande av till intagande i investeringsreserven angivna anskaffningar, än även av den utökade förrådshållning i övrigt, som följer av den av statsmakterna beslutade uppbyggnaden av civilförsvaret.

Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m. Arbeten för anordnande av allmänna skyddsrum för en sammanlagd kostnad av 10 000 000 kronor, motsvarande ett behov av statsbidrag med 6 000 000 kronor, kan intagas i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter, att de ifrågavarande arbetena avseende förrådsbyggnader må kunna finansieras genom överskridande av för motsvarande ändamål å riksstaten uppfört förslagsanslag.

På grund av vad sålunda förekommit föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att ovan angivna arbeten och anskaffningar för civilförsvaret för en sammanlagd kostnad av 46 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Engångsanskaffning av materiel</i>	30 000 000
<i>Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m.</i>	6 000 000

F. Diverse

Branddammar. Efter samråd med statens brandinspektion föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten för anläggning av branddammar för en sammanlagd kostnad av 2 000 000 kronor.

Brandstationer. Efter samråd med statens brandinspektion föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten för uppförande av brandstationer för en sammanlagd kostnad av 10 000 000 kronor.

I avseende å nu angivna arbeten för brandförsvaret hemställer arbetsmarknadsstyrelsen icke om förslag angående uppförande av särskilda statsbidragsanslag å allmän beredskapsstat. Styrelsen förutsätter dock, att för åvägabringande av arbetenas utförande under nästa budgetår må i förekommande fall beviljas statsbidrag med anlitanande av medel från samlingsanslaget Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.

Bidrag till Föreningen för bistånd åt vanföra i Göteborg till vissa om- och nybyggnadsarbeten. Med bifall till av arbetsmarknadsstyrelsen i underdånig skrivelse den 23 mars 1959 därom gjord hemställan har Kungl. Maj:t genom beslut den 17 september 1959 bemyndigat styrelsen att av det å riksstaten uppförda anslaget Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m., utbetala ett belopp av högst 150 000 kronor till styrelsen för Föreningen för bistånd åt vanföra i Göteborg till bestridande av kostnader för projektering av ombyggnadsarbeten av den vid vanförestalten i Göteborg befintliga s. k. huvudbyggnaden i syfte att skapa utvidgade lokaler för anstaltens yrkesskoleavdelningar samt för uppförande av nybyggnad för anstaltens elevhem innefattande jämväl en förbindelsebyggnad mellan nybyggnaden och huvudbyggnaden.

Byggnadskostnaderna — exklusive kostnader för projektering av byggnadsarbeten — har beräknats till 2 850 000 kronor.

Under återopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att de angivna byggnadsarbetena intages i investeringsreserven med den beräknade kostnaden av 2 850 000 kronor samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Bidrag till Föreningen för bistånd åt vanföra i Göteborg till vissa om- och nybyggnadsarbeten* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 2 850 000 kronor.

Kapitalbudgeten

I. STATENS AFFÄRSVERKSFONDER

Postverket

Generalpoststyrelsen har i skrivelse den 24 september 1959 till arbetsmarknadsstyrelsen anfört, att planering av nytt *bangårdspostkontor i Linköping* för en beräknad kostnad av 900 000 kronor och *ombyggnad av posthuset i Hälsingborg* för en beräknad kostnad av 600 000 kronor kan genomföras i sådan tid, att dessa företag kan intagas i investeringsreserven.

Beträffande de två företagen har generalpoststyrelsen anfört följande.

De lokaler, som *postkontoret i Linköping* f. n. disponerar, är otillräckliga och omoderna. Generalpoststyrelsen förvärvade därför med tillträde den 1 juli 1955 ett för ett nytt posthus avsett tomtområde i det centrala Linköping. I underdånig skrivelse den 3 september 1954 med hemställan om att få ta medel i anspråk för inköp av sagda tomtområde anförde generalpoststyrelsen i ärendet bl. a. följande.

»De nuvarande postlokalerna är otillräckliga, omoderna och olämpligt disponerade. Kassaexpeditionen är uppdelad på en brev- och en paketavdelning. Inom brevavdelningen förekommer köbildning synnerligen ofta, beroende på att endast sex kassaplatser användas samtidigt. Djupet i allmänhetens avdelning är mycket litet, vilket vid köbildning medför svårigheter för korrespondenterna att fritt passera mellan de olika kassorna samt mellan brev- och paketavdelningen. Sistnämnda avdelning, som är förlagd i direkt anslutning till expeditionen för ankommande och avgående post, är genom sitt läge och sin utformning mycket dragig. Inrättandet av ytterligare filialpostanstalter kan visserligen i någon mån avhjälpa köbildningen i kassorna vid postkontoret men kan ej helt eliminera de nuvarande svårigheterna. Avdelningen för ankommande och avgående post är redan nu i minsta laget. Genom stadens snabba tillväxt har brevbärrpersonalen måst utökas högst väsentligt. Antalet med brevbäring sysselsatta funktionärer, som år 1935 utgjorde 19, var 1945 35 och utgör f. n. 47 st. Denna kraftiga personalökning har medfört, att utrymmet på brevbärrarexpeditionen utnyttjas till bristningsgränsen. Postboxanläggningen är alltför liten och behöver utökas. De sanitära utrymmena är mindre tillfredsställande. Ordentliga kapprum saknas. Lunchrummen är omoderna, mörka och små. I synnerhet gäller detta brevbärrpersonalens lunchrum, som upptager en golvyta av endast några få kvadratmeter.»

Meningen var att i det planerade posthuset skulle inrymmas lokaler för såväl postkontoret i staden som postdirektionen i östra distriktet. För att erhålla skälig förräntning på nedlagt kapital skulle emellertid generalpoststyrelsen behöva utnyttja byggnadsrätten på ett sådant sätt, att inom den planerade byggnaden stora utrymmen skulle komma att disponeras för uthyrning. Det skulle alltså komma att röra sig om ett relativt omfattande byggnadsföretag, för vars genomförande stora investeringsanslag skulle komma att erfordras. Med hänsyn till det statsfinansiella läget har generalpoststyrelsen därför bedömt byggnadsfrågan så, att det f. n. icke är realistiskt att räkna med att kunna förverkliga planerna på ett så kostnadskrävande byggnadsföretag. Generalpoststyrelsen har därför försökt finna möjligheter att på annat och snabbare sätt lösa ifrågakvarande lokalproblem och har stannat för ett förslag om uppförande av ett mindre posthus på stationsområdet i Linköping. Byggnaden skulle i första hand innehålla loka-

ler för brevbäringsexpeditionen samt avdelningen för ankommande och avgående post vid postkontoret. Motsvarande utrymmen inom den nuvarande postkontorslokalen skulle då kunna frigöras för annat postalt ändamål. Statens järnvägar har funnit sig kunna medge utarrendering av erforderlig mark för byggnadsföretaget.

De av *postkontoret i Hälsingborg* disponerade lokalerna har på grund av poströrelsens kontinuerliga stegring under senare år blivit otillräckliga. Situationen är numera sådan, att stora svårigheter föreligger att avveckla posttrafiken på ett friktionsfritt sätt, och i vissa hänseenden är det icke längre möjligt att tillgodose berättigade krav på service från allmänhetens sida. Postkontorets svårigheter yttrar sig icke endast i trånga utrymmen för behandling av posten, företrädesvis ankommande och avgående avdelningen, utan även i mycket stora trafikproblem vid inlämning och avhämtning av postförsändelser. Anledningen härtill är posthusets belägenhet samt den mycket trånga postgården.

Sedan postkontoret kunnat utöka sina lokaler med ca 300 m² genom övertagandet av en tidigare i posthuset inrymd järnhandel har en omdisponering av såväl gårdsutrymmen som befintliga och nytillkomna lokaler möjliggjorts.

På grund av vad sålunda anförts föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages byggnadsarbeten avseende *nytt bangårdspostkontor i Linköping* och *ombyggnad av posthuset i Hälsingborg* med en sammanlagd kostnad av 1 500 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Posthus m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 500 000 kronor.

Televerket

I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 30 september 1959 har telestyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv för televerket.

Byggande av fastigheter. Telestyrelsen har i sin skrivelse angivit, att i investeringsreserven kan intagas husbyggnadsarbeten avseende tillbyggnad av telefonstationsbyggnaden i *Sollefteå*, förrådshus i *Gävle*, förrådshus och garage i *Hälsingborg* samt garage i *Sundsvall* för beräknade totalkostnader av 750 000 kronor, 550 000 kronor, 220 000 kronor resp. 330 000 kronor eller sammanlagt 1 850 000 kronor.

Om angelägenheten av tillbyggnad av telefonstationsbyggnaden i *Sollefteå* har telestyrelsen anført följande.

För att helautomatisk rikstrafik inom Sollefteå förmedlingsområde skall kunna anordnas, måste en automatisk förmedlingsstation inrättas i Sollefteå. Genom tillkomsten av denna station erhålles även en önskvärd förbättring av de transmissionstekniska förhållandena inom förmedlingsområdet. För att täcka lokalbehovet för ovan nämnda tekniska utrustning erfordras en tillbyggnad av televerkets nuvarande stationsbyggnad inom kvarteret Jämten i Sollefteå.

Telestyrelsen har om behovet av de angivna *förråds- och garagebyggnaderna* anført, att de erfordras för genomförande av pågående omorganisation och rationalisering av förrådsrörelsen.

Såsom av årets statsverksproposition, bil. 28, s. 26—33, framgår, har te-

lestyrelsen i petita för budgetåret 1960/61 äskat anvisande av medel å riksstatsanslaget Inköp och byggande av fastigheter med ett sammanlagt belopp av 16 700 000 kronor, varav ett belopp av 16 400 000 kronor avsetts för vissa i propositionen angivna husbyggnadsarbeten. I styrelsens petita angivna förrådsbyggnader har avsetts uppföras i *Karlstad*, *Kristianstad* och *Sundsvall* samt har kostnadsberäknats till sammanlagt 2 460 000 kronor. Motivering för dessa husbyggnadsföretag återfinnes i statsverkspropositionen, s. 33. I propositionen har emellertid beräknats ett till 16 000 000 kronor reducerat anslag. Därvid har avsetts, att av telestyrelsen föreslagen kontorsbyggnad i *Nynäshamn*, kostnadsberäknad till 700 000 kronor, och vissa arbeten å *förrådsbyggnader* måste senareläggas.

Telestyrelsen har vid samråd med arbetsmarknadsstyrelsen framhållit såsom önskvärt, ej mindre att det nyssnämnda husbyggnadsföretaget i *Nynäshamn* och vissa förrådsbyggnader, för en sammanlagd kostnad av 2 060 000 kronor, än även att de i prop. 1959: 118 till riksdagen angående fullmakt att i arbetslöshetsbekämpande syfte igångsätta arbeten, för vilka anslag uppförts å allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57, m. m., för finansiering över allmän beredskapsstat angivna företagen avseende nybyggnad för snickeri, ebonit- och plastavdelning jämte rivning av återstående brännmagasin i *Nynäshamn*, numera kostnadsberäknat till 3 300 000 kronor, samt kontorsbyggnad och personalmatsalar vid televerkstaden i *Sundsvall*, numera kostnadsberäknat till 1 350 000 kronor, eller sammanlagt 4 650 000 kronor, intages i investeringsreserven.

Efter vad sålunda förekommit har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att i urvalsmaterialet för investeringsreserven bör intagas husbyggnadsföretag för en sammanlagd kostnad av (1 850 000 + 700 000 + 2 060 000 + 4 650 000 =) 9 260 000 kronor.

Telefon- och telegrafanläggningar. Telestyrelsen har anfört, att i urvalsmaterialet för investeringsreserven kan intagas investeringar för en sammanlagd kostnad av 23 400 000 kronor enligt följande sammanställning.

	Kronor
<i>Fjärrförbindelseanläggningar</i>	7 300 000
Linjen Västerås—Gävle med grenkabel Krylbo—Falun	1 500 000
Landskablar och mindre rikskablar	5 800 000
<i>Telefon- och telegrafstationer:</i>	
Utrustning av stationer	<u>13 100 000</u>
<i>Nya abonnentanläggningar m. m.:</i>	
Nät- och linjearbeten	<u>3 000 000</u>

Telestyrelsen har beträffande angelägenheten av dessa investeringar hänvisat till vad i sådant hänseende anförts i 1958 och 1959 års statsverkspropositioner.

Ljudradioanläggningar. Telestyrelsen har anfört, att i investeringsreserven kan intagas arbeten avseende hus och master för en sammanlagd kostnad av 2 200 000 kronor.

Dessa arbeten ingår i den av telestyrelsen i samråd med Sveriges Radio år 1958 framlagda reviderade planen för distributionsnätets utbyggnad, vilken plan i princip godkänts av statsmakterna.

Televisionsradioanläggningar. Telestyrelsen har anfört, att i investeringsreserven kan intagas arbeten avseende hus och master för en sammanlagd kostnad av 2 200 000 kronor.

Dessa arbeten ingår i den av telestyrelsen i samråd med Sveriges Radio

år 1958 framlagda reviderade planen för distributionsnätets utbyggnad, vilken plan i princip godkänts av statsmakterna.

På grund av vad sålunda förekommit har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att i urvalsmaterialet bör intagas investeringar för televerket för en sammanlagd kostnad av (9 260 000 + 23 400 000 + 2 200 000 + 2 200 000 =) 37 060 000 kronor, varav 7 100 000 kronor för anläggnings- och monteringsarbeten, 13 660 000 kronor för husbyggnadsarbeten och 16 300 000 kronor för anskaffningar av inhemsk elektroteknisk materiel.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages investeringar för televerket för en sammanlagd avrundad kostnad av 35 000 000 kronor samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Byggnad av fastigheter</i>	8 000 000
<i>Telefon- och telegrafanläggningar</i>	23 000 000
<i>Ljudradioanläggningar</i>	2 000 000
<i>Televisionsradioanläggningar</i>	2 000 000

Statens järnvägar

Järnvägsstyrelsen har med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 5 oktober 1959 meddelat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv för statens järnvägar. Järnvägsstyrelsen har i sin skrivelse refererat till närmast föregående skrivelser angående investeringsreserv, däri förmåles, att järnvägsstyrelsen på uppdrag av 1955 års långtidsutredning år 1956 verkställde en prognos om erforderliga investeringar under tiden till och med budgetåret 1964/65. Styrelsen har därvid tillagt, att gentemot långtidsprognosen redan i början av år 1958 förelåg en eftersläpning i investeringsverksamheten av storleksordningen ca 100 miljoner kronor. Denna eftersläpning har fortsatt och uppgår till ca 100 miljoner kronor per år.

Av årets statsverksproposition bil. 28, s. 84—86, framgår, att järnvägsstyrelsen för budgetåret 1960/61 föreslagit en medelsförbrukningsram om 343 000 000 kronor och en total anslagssumma av 343 600 000 kronor. I propositionen har emellertid beräknats en investeringsram för statens järnvägar av 321 000 000 kronor, innebärande en minskning i förhållande till innevarande budgetår med 14 000 000 kronor. Vidare har i propositionen anförts, att de anslag, som blir erforderliga under budgetåret 1960/61, har — under hänsynstagande dels till de förutsatta behållningarna vid ingången av budgetåret och dels till de förutsatta förstärkningarna av vissa anslag — beräknats på grundval av den i propositionen, s. 85, förekommande sammanställningen rörande medelsförbrukning och uppgår till sammanlagt 326 300 000 kronor. För att ge järnvägsstyrelsen frihet vid val mellan olika investeringsobjekt har därvid räknats med att under Statens järnvägars dispositionsanslag uppföres ett belopp av 9 000 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen har vid fortsatta samråd med järnvägsstyrelsen, därvid även beaktats vad i statsverkspropositionen anförts rörande investeringsramar och anslagsbelopp, funnit, att urval för investeringsreserven kan göras bland anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt anskaffningar av beskaftenhet att böra bekostas av medel från anslag å kapitalbudgeten till en sammanlagd kostnad av ca 99,2 miljoner kronor. Därutöver kan i urvalsmaterialet för investeringsreserven intagas linjeomläggningar, dränerings-

arbeten, siktförbättringar vid vägkorsningar samt diverse andra likartade arbeten för en kostnad av tillhoppa ca 10,4 miljoner kronor.

I avseende å arbetsföretag, vilka järnvägsstyrelsen icke upptagit i sina petita för budgetåret 1960/61, utan om vilka uppgifter överlämnats direkt till arbetsmarknadsstyrelsen för upprättande av förslag till investeringsreserv för budgetåret, får arbetsmarknadsstyrelsen lämna följande redogörelser.

Bana och byggnader

Bangårdar. Arbeten avseende om- och tillbyggnad av bangårdar, förlängning av mötesspår, plattform- och genomgångstunnlar, anordnande av mötesplatser, förlängning av mötesspår, anordnande av tredje tågväg samt förbindelsepår (triangelspår) till en för samtliga arbeten sammanlagd kostnad av 4 950 000 kronor kan intagas i urvalsmaterialet för investeringsreserven.

Järnvägsstyrelsen har om angelägenheten av dessa arbeten anfört, att bangårdarna på många platser är otillräckliga vid nuvarande trafikomfattning. Det är angeläget att utvidga vissa bangårdar, anordna nya mötesplatser, förlänga mötesspår, anordna tredje tågväg och utföra andra smärre bangårdsarbeten. Vad beträffar triangelspår erinrar styrelsen om att spår av samma typ redan utförts på vissa ställen samt tillagt, att, om sådana spår finns, genomgående tåg ej behöver stanna vid stationerna för lokbyte eller rundgång med lok.

Dubbelspår och linjeomläggningar. Arbeten med linjeomläggning å bandelen *Nykroppa-Persberg*, till vilka arbetsmarknadsstyrelsen ännu ej ställt medel till förfogande, kan för en uppskattad kostnad av 1 000 000 kronor intagas i urvalsmaterialet för investeringsreserven. Linjeomläggning å bandelen *Boden-Sävast* kan intagas i investeringsreserven med ett belopp av 500 000 kronor.

Rörande omläggning av bandelen *Nykroppa-Persberg* får arbetsmarknadsstyrelsen hänvisa till vad därom anförts i 1959 års statsverksproposition, bil. 27, s. 68. I vad avser angelägenheten av linjeomläggning å bandelen *Boden-Sävast* har järnvägsstyrelsen anfört, att detta arbete bland många andra dylika arbeten utgör en viktig del av statens järnvägars program för att utvidga kapaciteten och säkra tågföringen på sträckor med intensiv trafik.

Förstärkning av spåröverbyggnaden. Anskaffning av räls för förstärkning av spåröverbyggnaden till en kostnad av 10 000 000 kronor kan intagas i urvalsmaterialet för investeringsreserven.

Broar m. m. Broarbeten för en kostnad av 2 000 000 kronor kan tagas i beräkning för investeringsreserven.

Dessa arbeten omfattar, såsom järnvägsstyrelsen meddelat, i huvudsak förstärkning eller ombyggnad av ett antal järnvägsbroar, vilkas bärförmåga icke medger att för driften i övrigt lämplig rullande materiel kan framföras med full hastighet.

Husbyggnader. Husbyggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 2 000 000 kronor kan medräknas i urvalsmaterialet för investeringsreserven.

Järnvägsstyrelsen har som motiv för dessa arbeten anfört, att de huvudsakligen avser eftersläpande förnyelse och modernisering av äldre byggnader på skilda håll i landet.

Lokstationer och driftverkstäder. Husbyggnadsarbeten motsvarande en kostnad av 800 000 kronor kan intagas i urvalsmaterialet för investeringsreserven.

Järnvägsstyrelsen har om angelägenheten av dessa arbeten anfört, att övergången från ångdrift till rälsbuss- och lokomotordrift medför behov av ändrings- och moderniseringsarbeten på lokstations- och driftverkstadsbyggnader.

Elektriska anläggningar

Fortsatt järnvägslektrifiering. Fortsatta järnvägslektrifieringsarbeten enligt fastställda planer för en sammanlagd kostnad av 5 000 000 kronor, varav 2 000 000 kronor för anläggningsarbeten och 3 000 000 kronor för industrianskaffningar, kan intagas i investeringsreserven.

Rullande materiel

Järnvägsstyrelsen har till beaktande vid upprättande av förslag till investeringsreserven lämnat uppgifter om nyanskaffningar och ombyggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 55 500 000 kronor. Styrelsen har därvid för ifrågakommande kategorier anfört följande.

Nyanskaffning av *lok- och lokomotorer*, i huvudsak motorlok och dieseltågsätt, för en kostnad av 14 500 000 kronor är synnerligen angelägen.

Nyanskaffning av *person-, post- och resgodsvagnar* för en kostnad av inalles 5 000 000 kronor är synnerligen angelägen. Anskaffningen av personvagnar avser i första hand stålvagnar med bekväm sittinredning.

Godsvagnar. Med anskaffning av godsvagnar för en sammanlagd kostnad av 26 000 000 kronor avses i första hand vagnar av modern typ med rationellare last- och lossningsmöjligheter. På detta slag av vagnar råder för närvarande brist. Det framhålles även som angeläget att kunna fortlöpande slopa äldre vagnar och företaga erforderlig ersättningsanskaffning.

Ombyggnad av rullande materiel. Arbeten för en kostnad av 10 000 000 kronor är av lika hög angelägenhet som de arbeten, till vilka å riksstaten regelbundet beräknas medel under anslaget Rullande materiel.

Försvarsberedskap vid statens järnvägar

Järnvägsstyrelsen har för arbeten av beskaffenhet att bära finansieras av medel från anslaget för intagande i urvalsmaterialet för investeringsreserven upptagit ett sammanlagt belopp av 3 500 000 kronor. Motivering för de angivna arbetena och angivande av orsbelägenhet för desamma torde av sekretesskäl icke böra lämnas här.

Inventarier m. m.

Anskaffning av inventarier för en kostnad av sammanlagt 1 000 000 kronor kan intagas i investeringsreserven.

Dessa anskaffningar gäller, såsom framgår av järnvägsstyrelsens motivering, arbets- och verkstadsmaskiner samt fordon för rationalisering av statens järnvägars drift och underhåll.

Frånsett i årets statsverksproposition angivna begränsningar i statens järnvägars investeringar under nästa budgetår skulle, såsom av det ovan anförda framgår, det sammanlagda urvalet för investeringsreserven omfatta sådana slag av arbeten, till vilka anslag normalt uppföres å riksstaten under Statens järnvägar för en kostnad av 86,25 miljoner kronor. Därutöver skulle också, såsom ovan anförts, för intagande i investeringsreserven kunna beräknas arbeten för en kostnad av ca 10,4 miljoner kronor, som vid utförande i normal turordning bör bekostas med anlåtande av medel från statens järnvägars driftkostnadsstat. Beträffande sistnämnda kategori arbeten torde få förutsättas, att de må finansieras med anlåtande av medel från anslaget Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. För de ovan angivna arbeten, som av järnvägsstyrelsen anmälts till arbetsmarknadsstyrelsen för intagande i investeringsreserven och som icke inrymmes bland arbeten intagna i järnvägsstyrelsens petita för budgetåret 1960/61, kommer fördelningen efter anslagskategorier att bli den i följande sammanställning angivna.

	Kronor
<i>Bana och byggnader</i>	21 250 000
<i>Elektriska anläggningar</i>	5 000 000
<i>Rullande materiel</i>	55 500 000
<i>Försvarsberedskap vid statens järnvägar</i>	3 500 000
<i>Inventarier m. m.</i>	1 000 000
	Summa 86 250 000

Arbetsmarknadsstyrelsen har vid sitt bedömande av investeringsreservens lämpliga omfattning utgått därifrån, att de anslag, som uppföres å allmän beredskapsstat, skall, därest så befinnes lämpligt, i stället för till utförande av arbeten i investeringsreserven få disponeras för forcering av de arbeten av första turordning inom det ordinarie arbetsprogrammet, som icke kan komma till utförande inom ramen för å riksstaten för budgetåret 1960/61 uppförda anslag till statens järnvägar.

Med dylik dispositionsrätt synes det sammanlagda anslagsbeloppet för arbeten för statens järnvägar å allmän beredskapsstat för nästa budgetår kunna begränsas till 58 000 000 kronor.

Under återopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att arbetsföretag för statens järnvägar för en sammanlagd kostnad av 58 000 000 kronor intages i investeringsreserven samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Bana och byggnader</i>	20 000 000
<i>Elektriska anläggningar</i>	5 000 000
<i>Rullande materiel</i>	30 000 000
<i>Försvarsberedskap vid statens järnvägar</i>	2 000 000
<i>Inventarier m. m.</i>	1 000 000

Statens vattenfallsverk

I skrivelser till arbetsmarknadsstyrelsen den 20 april och den 29 september 1959 samt vid sedermera förekomna samråd har vattenfallsstyrelsen anförts, att i investeringsreserven för statens vattenfallsverk kan intagas i det följande angivna arbeten.

Kraftverksbyggnader m. m.

Vattenfallsstyrelsen har föreslagit, att i investeringsreserven intages arbeten avseende *oljelagringsanläggning vid Stenungsunds ångkraftstation*. Kostnaderna för arbetena har av styrelsen beräknats till inalles 5 000 000 kronor. Arbeten för en kostnad av 4 000 000 kronor beräknas kunna komma till utförande under nästa budgetår.

Beträffande angelägenheten av dessa arbeten har vattenfallsstyrelsen anfört, att de erfordras för det tredje aggregat vid ångkraftstationen, varom förmåles i dels 1958 års statsverksproposition, bil. 27, s. 100, dels 1960 års statsverksproposition, bil. 28, s. 97.

Vattenfallsstyrelsen har vidare föreslagit, att i investeringsreserven intages arbeten för uppförande av *kraftstation vid Hammarby*. Dessa arbeten har av styrelsen kostnadsberäknats till totalt 9 000 000 kronor. Arbeten för en kostnad av 3 000 000 kronor beräknas kunna komma till utförande under nästa budgetår.

I vad avser angelägenheten av kraftstation vid Hammarby får arbetsmarknadsstyrelsen hänvisa till vad därom anförts i Betänkande med förslag till investeringsreserv för budgetåret 1946/47 av statliga, kommunala och statsunderstödda anläggningsarbeten (SOU 1946: 27, s. 114—115) samt till att riksdagen fattat principbeslut om företagets utförande och därvid uppfört anslag å de allmänna beredskapsstaterna för budgetåren 1946/47 och 1950/51 med 2 000 000 kronor å vardera beredskapsstaten (prop. 1946: 211, s. 94, resp. prop. 1950: 126, s. 20). Vattenfallsstyrelsen har vid samråd med arbetsmarknadsstyrelsen framhållit, att behovet av denna kraftstation är lika stort som tidigare.

Av 1960 års statsverksproposition, bil. 28, s. 95, framgår, att vattenfallsstyrelsen i petita för budgetåret 1960/61 under anslaget Kraftverksbyggnader m. m. föreslagit uppförande av ett belopp av 290 000 000 kronor. I propositionen har emellertid under anslaget beräknats ett till 279 000 000 kronor reducerat belopp. Departementschefen har därvid förklarat sig icke vara beredd att för närvarande tillstyrka vattenfallsstyrelsens förslag om påbörjande av arbeten med ett tredje aggregat i Nämforsens kraftstation. För nämnda arbeten hade vattenfallsstyrelsen i sina petita upptagit ett belopp av 5 000 000 kronor. Den i statsverkspropositionen avsedda anslagsbegränsningen i övrigt är beräknad för att möjliggöra en med hänsyn till den samhällsekonomiska utvecklingen önskvärd begränsning av vattenfallsverkets investeringsvolym under nästa budgetår.

Arbetsmarknadsstyrelsen har, i anslutning till det i propositionen anförda, från vattenfallsstyrelsen under hand inhämtat, att vattenfallsverket kan, utöver de i vattenfallsstyrelsens skrivelser till arbetsmarknadsstyrelsen angivna kraftverksbyggnaderna, under nästa budgetår utföra genom nedskärningen av det begärda anslaget senarelagda kraftverksbyggnader i en omfattning motsvarande 5 000 000 kronor.

På grund av vad sålunda förekommit föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att arbeten å kraftverksbyggnader för en sammanlagd kostnad av (4 000 000 + 3 000 000 + 5 000 000 =) 12 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk

Om angelägenheten av med anslaget avsedda investeringar torde få hänvisas till vad i 1960 års statsverksproposition, bil. 28, av departementsche-

fen anförts rörande den aktuella bedömningen av el-produktionens utbyggnad.

Efter samråd med vattenfallsstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att anläggnings- och montagearbeten samt anskaffning av inhemska industriprodukter avseende distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk för en sammanlagd kostnad av 18 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Statens vattenfallsverks dispositionsanslag

Från vattenfallsstyrelsen har inhämtats, att arbeten för en kostnad av 1 000 000 kronor av beskaffenhet att bära bekostas över anslaget är av samma angelägenhetsgrad som de arbeten, vilka kan bekostas med anlåtande av medel från dispositionsanslaget å riksstaten.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att arbeten av beskaffenhet att bära bekostas av medel från statens vattenfallsverks dispositionsanslag motsvarande en kostnad av inalles 1 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Under åberopande av det ovan anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Kraftverksbyggnader m. m. . . . .</i>	12 000 000
<i>Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk . . . . .</i>	18 000 000
<i>Statens vattenfallsverks dispositionsanslag . . . . .</i>	1 000 000

Domänverket

I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 6 oktober 1959 har domänstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av arbeten inom domänverkets verksamhetsområde. Domänstyrelsen har därvid och sedermera under hand om de olika slagen av arbeten anført följande.

Skogsdikning och bäckrensning. Utöver normalinvesteringen för skogsdiknings- och bäckrensningsarbeten, ca 0,6 miljon kronor, finnes planer upprättade för arbeten till en sammanlagd kostnad av ca 7 miljoner kronor lämpliga att intagas i investeringsreserven.

Dikesrensning. Normalinvesteringen uppgår till ca 0,6 miljon kronor. Arbetsobjekt i en omfattning motsvarande normalinvesteringen kan intagas i investeringsreserven.

Kulturätgärder och röjning. Normalinvesteringen uppgår till ca 20 miljoner kronor. Arbetena är av sådan art, att de ej kan ges ökad omfattning utöver vad tillgången på plantmateriel tillåter. I investeringsreserven kan därför icke upptagas arbeten motsvarande högre sammanlagd kostnad än ca 4 miljoner kronor.

Skogsbilvägar. Genom beslut den 15 juli 1959 har arbetsmarknadsstyrelsen ställt ett belopp av högst 17 930 000 kronor till domänstyrelsens förfogande av medel från det å riksstaten uppförda anslaget Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. för utförande av skogsbilvägar såsom statliga beredskapsarbeten. Förutom de delar av de sålunda beslutade bered-

skapsarbetena, som beräknas vid ingången av budgetåret 1960/61 ännu icke ha utförts, är vägbyggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av minst 10 miljoner kronor så planerade, att de kan intagas i investeringsreserven.

Husbyggnader. Arbeten för en sammanlagd kostnad av ca 3,5 miljoner kronor kan beräknas för investeringsreserven.

Efter vad sålunda förekommit föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att av ovan angivna arbeten i investeringsreserven intages arbeten för en sammanlagd avrundad kostnad av 25 000 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Avsättning till statens domäners fond* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 25 000 000 kronor.

II. LUFTFARTSFONDEN

I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 30 september 1959 har luftfartsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv för luftfartsverket.

Luftfartsstyrelsen har därvid angivit, att i investeringsreserven kan intagas bl. a. dels anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt anskaffningar avseende belysningsanläggningar å flygplatserna vid *Skellefteå* och *Örnsköldsvik* för beräknade sammanlagda kostnader om 4 600 000 kronor för envar av flygplatserna, dels ock schaktningsarbeten å *Bulltofta* flygplats för en kostnad av 500 000 kronor.

I prop. nr 174 till 1959 års riksdag har departementschefen förordat, att beslut fattas om anläggande av flygplatser vid *Skellefteå* och *Örnsköldsvik*. Därvid har förutsatts, att till anläggningskostnaderna, för vardera flygplatsen beräknade till 5 miljoner kronor, skall utgå bidrag med 65 procent av kostnaderna, dock högst med 3 250 000 kronor, från de lokala intressenterna. Departementschefen har vidare anført, att arbetena med flygplatsernas anläggande utgör lämpliga objekt för arbetsmarknadsstyrelsens åtgärder till förbättring av sysselsättningsläget i berörda landsdelar och därför beräknas kunna till betydande del bedrivas såsom beredskapsarbeten. I propositionen äskas icke investeringsmedel för arbetena, utan avses den på statsverket fallande andelen av anläggningskostnaderna skola bestridas med anslagsmedel för arbetslöshetens bekämpande. Riksdagen har fattat beslut i enlighet med propositionen (SU nr 184, rskr nr 342).

Arbetsmarknadsstyrelsen har den 12 januari 1960 fattat beslut om utförande av arbetena såsom statliga beredskapsarbeten för en beräknad kostnad icke överstigande 5 000 000 kronor med ett statsbidrag om högst 1 732 500 kronor för en var av flygplatserna.

Beträffande angelägenheten av de angivna schaktningsarbeten å *Bulltofta* flygplats har luftfartsstyrelsen anført följande.

En rensning av rullbanans sydvästra sektor från några dominerande hinder är ur flygsäkerhetssynpunkt önskvärd. I första hand bör en relativt hög grusås borttagas. Bortschaktning av åsen beräknas kosta 500 000 kronor.

Under återopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven för luftfartsverket intages nämnda arbeten å *Bulltofta* flygplats för en kostnad av 500 000 kronor samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Flygplatser m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 500 000 kronor.

III. STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND

Justitiedepartementet

Vissa byggnadsarbeten för fångvården. I årets statsverksproposition, s. 5 och 6, lämnas en sammanfattning av en av fångvårdens byggnadskommitté i underdånig skrivelse den 3 september 1959 framlagd investeringsplan omfattande dels vissa redan pågående byggnadsföretag, dels ock företag avsedda att påbörjas under något av budgetåren 1959/60 eller 1960/61. Kommittén upptar i den framlagda investeringsplanen bl. a. byggnadsarbeten vid centralanstalten *Hall* för en kostnad av 4 000 000 kronor, vilka arbeten är avsedda att slutföras hösten 1962. Motivering för Hallanstaltens utbyggnad lämnas i statsverkspropositionen, s. 8. I propositionen har för ändamålet beräknats ett anslagsbelopp av 3 000 000 kronor. På grund av vad ovan anförs föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att arbeten vid Hallanstalten motsvarande en kostnad av (4 000 000 — 3 000 000 =) 1 000 000 kronor intages i investeringsreserven.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten för fångvården* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 000 000 kronor.

Socialdepartementet

Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården. Kungl. Maj:t har genom beslut den 17 april 1959 efter av arbetsmarknadsstyrelsen därom gjord framställning beviljat medel för planering av företag vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården för en sammanlagd byggnadskostnad av 2 865 000 kronor. Vid därefter förekommet samråd med arbetsmarknadsstyrelsen har socialstyrelsen meddelat, att, inklusive de med Kungl. Maj:ts ovannämnda bemyndigande avsedda arbetena, arbeten av här ifrågavarande slag för en sammanlagd kostnad av 4 360 000 kronor kan utföras under nästa budgetår. Emellertid torde i den angivna arbetsvolymen ingå arbeten till en sammanlagd kostnad av 460 000 kronor av beskaffenhet att böra bestridas med anlitande av medel från anslagspost till reparations- och underhållsarbeten under byggnadsstyrelsens delfond av statens allmänna fastighetsfond, varför de av socialstyrelsen uppgivna byggnadsarbetena, omfattande såväl anläggnings- som husbyggnadsarbeten, skulle finansieras med anslagsmedel om inalles 3 900 000 kronor.

Såsom av årets statsverksproposition, bil. 27, s. 1 och 2, framgår, har departementschefen, med hänvisning till att inom socialdepartementet pågår behandling av ett av kommittén för ungdomsvårdsskolorna avlämnat förslag beträffande verksamheten vid ungdomsvårdsskolorna, i avvaktan på särskild proposition i ämnet i statsverkspropositionen till vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården för budgetåret 1960/61 preliminärt beräknat ett investeringsanslag av 2 500 000 kronor.

Efter samråd med socialstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten av här ifrågavarande slag till ett belopp av (3 900 000 — 2 500 000 =) 1 400 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 400 000 kronor.

Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbrukare. Efter samråd med byggnadsstyrelsen har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att i urvalsmaterialet för investeringsreserven kan intagas arbeten avseende dels vattenreservoar för en kostnad av 200 000 kronor, om vilket arbete principbeslut fattats av 1956 års riksdag, dels byggnadsarbeten avseende brandbod och badanläggning för personal för en kostnad av 100 000 kronor samt anläggningar för vattenförsörjning och avlopp för en kostnad av 250 000 kronor.

På grund av vad sålunda förekommit föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages ovannämnda arbeten med en sammanlagd avrundad kostnad av 500 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt vid Svartsjö för alkoholmissbrukare* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 500 000 kronor.

Kommunikationsdepartementet

Radiohus. I årets statsverksproposition, bil. 28, s. 139, erinras om att statsmakterna år 1959 fattat principbeslut om utförande av bl. a. en berggrumsanläggning för radiohuset, kostnadsberäknad till 1 800 000 kronor. Departementschefen anför i sammanhanget, att den planerade berggrumsanläggningen kan ställas på framtiden utan att några konsekvenser för den kontinuerliga driften av ljudradioverksamheten därigenom uppkommer.

Då det kan föreligga svårigheter att under nästa budgetår utföra berggrumsanläggningen i dess helhet föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages arbeten å berggrumsanläggningen för en kostnad av 1 300 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Radiohus* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 300 000 kronor.

Byggnadsarbeten för statens bilinspektion. Byggnadsarbeten av nu ifrågavarande slag har behandlats i årets statsverksproposition, bil. 28, s. 146 och 147. Av propositionen framgår, att byggnadsarbeten för statens bilinspektion i Norrköping, Luleå och Sundsvall beräknats till en sammanlagd kostnad av 1 600 000 kronor. Därtill skulle komma kostnader för markförvärv om 120 000 kronor. Departementschefen anför, att dessa byggnadsarbeten nu bör fullföljas samt att för ändamålet beräknas ett belopp av 1 320 000 kronor under anslaget för budgetåret 1960/61.

I propositionen anföres vidare, att byggnadsstyrelsen under det gångna budgetåret påbörjat utredning om uppförande av inspektionslokaler i bland annat Göteborg, Vänersborg och Falun. Anläggningen i Göteborg torde komma att kosta omkring 1 000 000 kronor, vartill skulle komma en tomtkostnad om ca 200 000 kronor. Beträffande de båda andra platserna skulle man räkna med kostnader av omkring 1 100 000 kronor sammanlagt jämte tomt-

kostnader om 100 000 kronor. Sammanlagda kostnaden för de tre tillämnade nya byggnadsföretagen skulle sålunda uppgå till 2 400 000 kronor. Departementschefen förordar, att byggnadsprojektet i Göteborg och dessutom ytterligare ett av de två andra i sammanhanget nämnda projekten får påbörjas under nästa budgetår samt förutsätter, att det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att senare få bestämma på vilken ort det sistnämnda byggnadsprojektet skall komma till utförande. För dessa arbeten beräknas ett anslagsbelopp av 680 000 kronor. Anslaget har sålunda beräknats till (1 320 000 + 680 000 =) 2 000 000 kronor.

Byggnadsstyrelsen har med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 17 november 1959 och sedermera under hand lämnat uppgifter om statliga husbyggnadsarbeten för intagande i investeringsreserven. Byggnadsstyrelsen har därvid i avseende å byggnadsarbeten för statens bilinspektion förutom byggnaderna i Norrköping, Luleå och Sundsvall samt byggnadsarbetena i Göteborg, Vänersborg och Falun anmält ytterligare företag, nämligen uppförande av lokaler för statens bilinspektion i Kalmar, Malmö, Västerås, Gävle, Härnösand och Umeå, nämnda i statsverkspropositionen, s. 147, samt därutöver uppförande av lokaler för statens bilinspektion i Östersund. Byggnadsstyrelsen har angivit, att kostnaderna för samtliga angivna företag beräknats uppgå till ca 7 400 000 kronor. Då emellertid i statsverkspropositionen beräknats ett anslag av 2 000 000 kronor kan husbyggnadsarbeten för statens bilinspektion intagas i urvalsmaterialet för investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av (7 400 000—2 000 000 =) 5 400 000 kronor.

Under återopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att byggnadsarbeten för statens bilinspektion för en avrundad kostnad av inalles 5 000 000 kronor intages i investeringsreserven samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för Statens bilinspektion* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 anvisa ett anslag av 5 000 000 kronor.

Ecklesiastikdepartementet

Nybyggnad för riksarkivet. Med hänvisning till vad i årets statsverksproposition, bil. 30, s. 3, anföres angående nybyggnadsarbeten för riksarkivet för en totalkostnad av ca 11 miljoner kronor föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att arbeten motsvarande skillnaden mellan den av byggnadsstyrelsen i petita den 25 augusti 1959 föreslagna medelsanvisningen för nästa budgetår av 2 500 000 kronor och det i propositionen beräknade anslaget av 1 000 000 kronor, d. v. s. arbeten för en kostnad av 1 500 000 kronor, intages i investeringsreserven.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Nybyggnad för riksarkivet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 500 000 kronor.

Nybyggnad för musikaliska akademien med musikhögskolan. Såsom av årets statsverksproposition, bil. 30, s. 5, framgår, har byggnadsstyrelsen i sina petita för nästa budgetår hemställt om en medelsanvisning av 2 000 000 kronor. Då i statsverkspropositionen beräknats ett anslag av 500 000 kronor, föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att arbeten motsvarande skillnaden mellan det av byggnadsstyrelsen äskade och det i propositionen beräknade

anslaget, d. v. s. ett belopp av (2 000 000 — 500 000 =) 1 500 000 kronor intages i investeringsreserven.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Nybyggnad för musikaliska akademien med musikhögskolan* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 500 000 kronor.

Byggnadsarbeten vid universitetet i Uppsala. I årets statsverksproposition, bil. 30, s. 6, återgives vad byggnadsstyrelsen anført i avseende å tillbyggnad av universitetsbiblioteket samt nybyggnad för limnologiska institutionen m. m. Byggnadsstyrelsen har för dessa arbeten beräknat medel för nästa budgetår om 2 000 000 kronor resp. 1 900 000 kronor. Såsom framgår av propositionen, s. 10, har departementschefen för ett varvt av de nämnda byggnadsföretagen beräknat en medelstilldelning av 500 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att arbeten avseende *tillbyggnad av universitetsbiblioteket* för en kostnad motsvarande ett sammanlagt belopp av 1 600 000 kronor intages i investeringsreserven. Vidare föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att arbeten motsvarande den i propositionen företagna reduceringen av anslagsbelopp till *nybyggnad för limnologiska institutionen m. m.* med 1 400 000 kronor intages i investeringsreserven.

Sammanlagt skulle alltså av rubricerade arbeten intagas arbeten för en kostnad av (1 600 000 + 1 400 000 =) 3 000 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid universitetet i Uppsala* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 3 000 000 kronor.

Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund. I årets statsverksproposition, bil. 30, s. 12 och 13, har redogjorts för byggnadsstyrelsens beräkningar av medelsbehov för nybyggnad av patologiska institutionen m. m. samt nybyggnad för växtfysiologiska institutionen m. m.

De av byggnadsstyrelsen beräknade medelsbehoven uppgår för det förstnämnda företaget till 1 000 000 kronor och för det senare företaget till 2 500 000 kronor. Departementschefen har emellertid, såsom framgår av vad i propositionen anføres å s. 14 för *nybyggnad för patologiska institutionen m. m.* beräknat ett medelsbehov av 500 000 kronor och för *nybyggnad för växtfysiologiska institutionen m. m.* ett belopp av 1 000 000 kronor. Skillnaderna mellan de av byggnadsstyrelsen beräknade anslagsbeloppen och de av departementschefen till uppförande under anslaget avsedda anslagsbeloppen uppgår sålunda till (1 000 000 + 2 500 000 — 500 000 — 1 000 000 =) 2 000 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages ovan nämnda byggnadsarbeten vid universitetet i Lund med ett sammanlagt belopp av 2 000 000 kronor samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 2 000 000 kronor.

Byggnadsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet. Byggnadsstyrelsen har i petita för nästa budgetår hemställt om uppförande å riksstat av ett belopp av 500 000 kronor avseende *tillbyggnad av farmakologiska institutionen.* Den planerade tillbyggnaden omfattar djuravdelning m. m., lärarrum och forskningsavdelningar samt en ångledning. Byggnadsstyrelsens

hemställan om anslag gäller en första etapp, innefattande lokaler för forskning och undervisning samt ångledning, kostnadsberäknad till 1 400 000 kronor.

Byggnadsstyrelsen har såsom motiv för tillbyggnaden anfört de från institutet inhämtade uppgifterna, att lokaler för forskning inom viktiga delar inom farmakologien saknas samt att det ej är möjligt driva den i studieplanen förutsatta laborationskursen på grund av utrymmesbrist. Vidare är en ångledning nödvändig för lokalernas uppvärmning.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att ovan angivna, i en första etapp ingående arbeten vid den farmakologiska institutionen intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 500 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 500 000 kronor.

Byggnadsarbeten vid universitetet i Göteborg. Av årets statsverksproposition, bil. 30, s. 15 och 16, framgår, att byggnadsstyrelsen i petita för budgetåret 1960/61 äskat en medelsanvisning av 1 500 000 kronor till *nybyggnad för filosofiska fakulteten*. Departementschefen har emellertid för nästa budgetår beräknat ett belopp av 750 000 kronor för ändamålet i fråga.

Under återopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages byggnadsarbeten vid filosofiska fakulteten i Göteborg i en omfattning motsvarande en kostnad av (1 500 000 — 750 000 =) 750 000 kronor samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid universitetet i Göteborg* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 750 000 kronor.

Byggnadsarbeten vid universitetet i Stockholm. I årets statsverksproposition, bil. 30, s. 17 och 18, har behandlats arbeten avseende dels *nybyggnad för botanisk institution*, dels *nybyggnad för kemiskt övningslaboratorium och institutionen för oorganisk och fysikalisk kemi*. För vardera av de båda företagen har byggnadsstyrelsen äskat anslag å riksstaten för nästa budgetår med 2 700 000 kronor. Departementschefen har emellertid för budgetåret för vardera byggnadsföretaget beräknat ett anslagsbelopp av 2 000 000 kronor.

Med beaktande av vad sålunda förekommit föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages de båda ovannämnda företagen med för vardera ett belopp av (2 700 000 — 2 000 000 =) 700 000 kronor eller sammanlagt 1 400 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid universitetet i Stockholm* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 400 000 kronor.

Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola. Byggnadsstyrelsen har i petitaframställningar avseende budgetåret 1960/61 hemställt om investeringsanslag för byggnadsarbeten vid högskolan. Från byggnadsstyrelsen har inhämtats, att de för budgetåret beräknade medelsanvisningarna uppgår till ett sammanlagt belopp av 15 000 000 kronor.

Departementschefen har, såsom av årets statsverksproposition, bil. 30, s. 21 och 22, framgår, anfört, att beredningen av frågan om ökad intagning

av studerande vid Chalmers tekniska högskola ännu icke avslutats samt att departementschefen vid beräkning av anslag på driftbudgeten under åttonde huvudtiteln förorddat, att ett preliminärt beräknat anslag för ändamålet borde uppföras å riksstaten. Då frågan om medelsbehovet för nybyggnader för Chalmers tekniska högskola har samband med frågan om en ökning av intagningen av studerande vid högskolan, förordar departementschefen, att i förslaget till riksstat för nästa budgetår preliminärt beräknas ett investeringsanslag av 12 200 000 kronor.

Med hänsyn till vad sålunda förekommit föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att nybyggnadsarbeten för Chalmers tekniska högskola intages i investeringsreserven till ett belopp av 2 000 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 till *Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola* uppföra ett anslag av 2 000 000 kronor.

Ombyggnad av kungl. biblioteket. Byggnadsstyrelsen har i petitaskrivelse den 25 augusti 1959 beträffande anslag å riksstaten för budgetåret 1960/61 hemställt, att ett belopp av 1 200 000 kronor uppföres för kostnader för arbeten å tredje och fjärde etapperna av ombyggnad av biblioteket. Medel för ändamålet har icke beräknats i 1960 års statsverksproposition.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages ombyggnadsarbeten inom kungl. biblioteket för en sammanlagd kostnad av 1 200 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 till *Ombyggnad av kungl. biblioteket* uppföra ett anslag av 1 200 000 kronor.

Jordbruksdepartementet

Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt. Styrelsen för statens centrala frökontrollanstalt har i petita för nästa budgetår hemställt om uppförande av ett anslag av 1 250 000 kronor, av vilket ett belopp av 541 000 kronor beräknats för nybyggnad för anstaltens fältkontrollavdelning och filial å Stora Råby, Lund. Arbetena avser institutionsbyggnad med mindre växthus samt bostadshus för vaktmästare och trädgårdsmästare. Medel för ändamålet har icke beräknats i 1960 års statsverksproposition.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages nämnda nybyggnadsarbeten med en avrundad kostnad av 500 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 till *Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt* uppföra ett anslag av 500 000 kronor.

Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut. Styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut har i petita för nästa budgetår hemställt om uppförande av anslag bl. a. till ombyggnad av Alnarps skola med 410 000 kronor. Medel för ändamålet har icke beräknats i 1960 års statsverksproposition.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att de nämnda byggnadsarbetena intages i investeringsreserven med en avrundad kostnad av 400 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 till *Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut* uppföra ett anslag av 400 000 kronor.

Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan. Styrelsen för veterinärhögskolan har i petitaskrivelse för nästa budgetår framlagt förslag om uppförande å riksstaten av anslagsbelopp för ombyggnad av kirurgiska kliniken med 660 000 kronor samt för nybyggnad av röntgenavdelningen och kliniska centrallaboratoriet med 1 000 000 kronor. Medel för ändamålet har icke beräknats i 1960 års statsverksproposition.

Arbetsmarknadsstyrelsen finner, att dessa arbeten för en sammanlagd kostnad av 1 660 000 kronor kan intagas i urvalsmaterialet för investeringsreserven samt föreslår, att arbetena intages i investeringsreserven med en kostnad av 1 000 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 000 000 kronor.

Byggnadsarbeten vid statens maskin- och redskapsprovningsanstalt. Byggnadsstyrelsen har i petita för budgetåret 1959/60 redogjort för planerade nybyggnader vid statens maskinprovningars filial i Röbbäcksdalen. Kostnaderna för dessa arbeten har beräknats till sammanlagt 1 200 000 kronor.

Under hänvisning till vad i prop. 1959: 118 angående finansfullmakt för innevarande budgetår, s. 4 och 5, anförts om byggnadsarbeten vid statens maskin- och redskapsprovningsanstalt i Röbbäcksdalen samt till chefsens för finansdepartementet uttalande i propositionen om att dessa arbeten må finansieras med anlåtande av anslag å allmän beredskapsstat hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid statens maskin- och redskapsprovningsanstalt* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 200 000 kronor.

Handelsdepartementet

Säkerhetsanstalter för sjöfarten. Arbetsmarknadsstyrelsen har i det föregående, s. 16, anført, att styrelsen funnit, att i investeringsreserven kan intagas anläggnings- och husbyggnadsarbeten m. m. för en sammanlagd kostnad av 700 000 kronor av beskaffenhet att böra finansieras från anslaget å kapitalbudgeten.

Sjöfartsstyrelsen har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen angående investeringsreserv meddelat, att följande företag avseende hamnar och tjänstelokaler m. m. kan intagas i investeringsreserven med de kostnader, som anges i följande sammanställning.

	Kronor
Förbättring av hamnförhållandena vid <i>Aspö</i> lotsplats	100 000
Förbättringar av brygga och förrådgård i <i>Kalmar</i>	200 000
Nybyggnad för lotsutkik vid lotsplatsen i <i>Landsort</i>	150 000
Nytt lotsuppassningshus vid <i>Ronneby</i>	200 000
Diverse	50 000

Summa 700 000

Förbättring av hamnförhållandena vid *Aspö* lotsplats föränledes av att för närvarande ett otillräckligt kajutrymme för platsens tjänstebåtar föreligger, varför tillbyggnad av en ca 25 m lång vinkelarm från befintlig hamnpir påfordras. Vad avser förbättring av brygga och förrådgård i *Kalmar* anför sjöfartsstyrelsen, att bryggorna och förråden i *Kalmar* är i dåligt skick och behöver ombyggnas.

Vidare anför styrelsen beträffande lotsplatsen i *Landsort*, att den gamla lotsutkiken behöver nyersättas. Rörande nytt lotsuppassningshus vid *Ronneby* anför styrelsen, att uppförande av det ifrågasatta huset innebär en ofrånkomlig rationaliseringsåtgärd. Beträffande under rubriken *Diverse* angivna arbeten avses anskaffning av diverse reservmateriel, såsom delar till fyrkurar, fyrapparater m. m.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att de angivna arbetena och anskaffningarna av reservmateriel intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 700 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Säkerhetsanstalter för sjöfarten* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 700 000 kronor.

Inrikesdepartementet

Vissa byggnadsarbeten vid statens mentalsjukhus m. m. Av årets statsverksproposition, bil. 33, s. 3, framgår, att mentalsjukvårdsberedningens byggnads- och utrustningsdelegation preliminärt beräknat medelsbehovet under anslaget för nästa budgetår till 52 126 000 kronor. Departementschefen anför härtill, att beredningen av frågan om anslag för nästa budgetår till ifrågavarande ändamål ännu icke är avslutad. I avbidan därpå förordar departementschefen, att anslaget i riksstatsförslaget för nästa budgetår upptages med ett allenast preliminärt beräknat belopp om 43 000 000 kronor.

Sedan mentalsjukvårdsberedningens byggnads- och utrustningsdelegation ingivit den i propositionen angivna framställningen rörande medelsanvisning för budgetåret 1960/61, har delegationen i skrivelse den 7 december 1959 till arbetsmarknadsstyrelsen framlagt redogörelse för ytterligare husbyggnadsföretag av nu ifrågavarande slag för en sammanlagd kostnad av ca 12 800 000 kronor. De av delegationen avsedda ytterligare arbetena och kostnaderna för desamma, i den omfattning arbetena kan komma till utförande under nästa budgetår, återges i följande sammanställning.

	Kronor
Till- och ombyggnadsarbeten vid Västra Ny sjukhus	250 000
Nybyggnad av 7 vårdavdelningar vid Ryhovs sjukhus	1 800 000
Permanentbeläggning av vägar vid S:ta Maria sjukhus	280 000
Ombyggnad av paviljong M 5 i Restad	650 000
Renovering av Jönshytte paviljong vid Sätters sjukhus	300 000
Nybyggnad av 8 vårdavdelningar vid Sätters sjukhus	1 800 000
Permanentbeläggning av vägar vid Sidsjöns sjukhus	200 000
Upprustning av paviljong M 8 vid Umedalens sjukhus	300 000
Upprustning av paviljong M 45 vid Furunäsets sjukhus	300 000
Fortsatta byggnadsarbeten vid mentalsjukhuset i Bollnäs	3 500 000
Panncentral samt 6 vårdavdelningar vid sjukhuset i Upplands-Väsby	3 500 000

Summa 12 880 000

Om angelägenheten av dessa arbeten har delegationen anfört följande.

Västra Ny. Bilokalerna till gymnastikbyggnaden E III är synnerligen bristfälliga och den befintliga scenen trång och olämplig för uppträdanden. Avsikten är att genom en mindre tillbyggnad anordna omklädnadsrum, tvätt- och duschrum, wc-lokaler, serveringskök och förråd. Scenutrymmet är avsett att omändras så att bl. a. vidfilm kan visas.

Ryhov. I den för sjukhuset upprättade generalplanen ingår nybyggnad av ny vårdpaviljong innehållande 7 vårdavdelningar med sammanlagt 210 vårdplatser. Genom ett tidigare färdigställande av dessa vårdplatser kan friställandet av den befintliga paviljongen K 2 påskyndas. Denna paviljong är synnerligen otjänlig för vårdändamål.

S:ta Maria. De yttre arbetena på sjukhuset avser dels permanentning av de delar av sjukhusområdets vägnät, som har stor trafikbelastning, dels anordnande av ytterligare parkeringsplatser m. m. Utöver det egentliga beläggningsarbetet av körbanor och parkeringsplatser ingår kompletterings- och justeringsarbeten, såsom yttre rörledningsarbeten (utförande av rensbrunnar), dikning, sättning av kantsten, planering för parkeringsplatser m. m. Dessa arbeten måste i stor utsträckning utföras för hand. Permanentningen reducerar vägunderhållet och förenklar städningen inomhus. Delegationen har med utgångspunkt från dessa förhållanden begärt och erhållit medel för permanentning av vägnäten vid vissa sjukhus, där i likhet med vad fallet är på S:ta Maria sjukhus, utbyggnaden i huvudsak avslutats.

Restad. Arbetet avser ombyggnad av den befintliga vårdpaviljongen M 5, som är i dåligt skick. Genom ombyggnad av paviljongen erhålles 100 moderniserade vårdplatser.

Säter. Jönshyttepaviljongerna beräknas enligt upprättad generalplan kvarligga på sjukhuset under en 15-årsperiod. Paviljonggruppen består av 5 byggnader innehållande sammanlagt ca 200 vårdplatser. Byggnaderna är i dåligt skick och måste underkastas viss renovering och upprustning för att kunna utnyttjas för vårdändamål under 15-årsperioden.

I generalplanen för sjukhuset föreslås vidare bl. a. uppförande av ett vårdblock innehållande 8 vårdavdelningar med tillsammans 240 vårdplatser. Ett tidigare färdigställande av vårdblocket påskyndar friställandet av ett antal vid sjukhuset befintliga nedslitna och ur värdsynpunkt synnerligen olämpliga vårdpaviljonger, vilka i generalplanen är utdömda för vårdändamål.

Sidsjön. De yttre arbetena avser permanentning m. m. av de delar av sjukhusets vägnät, som är belastade med tyngre trafik. Utöver den egentliga beläggningsarbeten av körbanorna ingår i arbetet även kompletterings- och justeringsarbeten, såsom yttre rörledningsarbeten (utförande av rensbrunnar), dikning, bergsprängning och sättning av kantsten m. m. Dessa arbeten måste i stor utsträckning utföras för hand. Permanentningen reducerar vägunderhållet och förenklar städningen inomhus.

Umedalen. Arbetet avser renovering av paviljong M 8 och omfattar utbyte av mellanväggar, som på grund av materiell vittrar sönder, utbyte av omödrarna och otillfredsställande sanitära installationer, anordnande av sop- och tvättnedkast, modernisering av serveringskök samt införande av tempererat varmvatten. Sjukhusets övriga paviljonger har tidigare moderniserats i nu nämnda avseenden, varför endast paviljong M 8 återstår.

Furunäset. Arbetet avser renovering av paviljong M 45. Paviljongbyggnaden är nersliten och förbättringarna avser målning, golvbeläggning och sanitär utrustning i wc, bad- och sköljrum. Vidare skall tempererat vatten inledas samt sop- och tvättnedkast anordnas. Paviljongens bottenvåning uppvärms med rörslingor i fyllning. Läckage har konstaterats i slingorna. Medicinalstyrelsen vidtager f. n. provisoriska åtgärder för avhjälpande av

läckaget. Med hänsyn till ovannämnda förhållanden torde renoveringsarbeten behöva igångsättas tidigare än beräknat.

Bollnäs. I generalplanen ingående byggnadsarbeten kan, utöver tidigare beräknad volym, utföras under nästa budgetår i en omfattning motsvarande ca 3,5 miljoner kronor.

Upplands-Väsby. Utökningen av byggnadsarbetena avser om- och tillbyggnad av panncentralen samt nybyggnader för 6 vårdavdelningar med tillsammans 180 vårdplatser. Ett tidigare färdigställande av vårdplatserna skulle påskynda friställandet av vissa på Ulleråkers sjukhus i Uppsala befintliga äldre vårdpaviljonger, vilka är mycket nedslitna och synnerligen otjänliga för vårdändamål.

På grund av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att *dels* arbeten, som omfattas av det ovannämnda av mentalsjukvårdsberedningens byggnads- och utrustningsdelegation framlagda äskandet om anvisande av anslag å riksstat för budgetåret 1960/61, men som icke kan komma till utförande med anlitan av för ändamålet sluttigen uppfört anslag, *dels* de ytterligare arbeten, som kommittén i skrivelsen till arbetsmarknadsstyrelsen angivit för intagande i investeringsreserven — eller arbeten för en sammanlagd kostnad av (52 126 000 — 43 000 000 + 12 880 000 =) 22 006 000 kronor preliminärt beräknas för intagande i urvalsmaterialet för investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, under hänvisning till storleken av det för uppförande å riksstat till ändamålet preliminärt beräknade anslaget, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten vid statens mentalsjukhus m. m.* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 20 000 000 kronor.

Utbyggande av karolinska sjukhuset. Av 1960 års statsverksproposition, bil. 33, s. 4—6, framgår, att kommittén för karolinska sjukhusets fortsatta utbyggande i skrivelse den 24 augusti 1959 med anförande av motiveringar hemställt om anvisande av anslag å riksstat för budgetåret 1960/61 bl. a. för uppförande av nervkliniker med 4 000 000 kronor, uppförande av lokaler för allergilaboratorium med 700 000 kronor samt uppförande av verkstadsbyggnad med 600 000 kronor.

Departementschefen har emellertid, såsom framgår av statsverkspropositionen, s. 6 och 7, med framhållande av att uppförande av ifrågavarande nervkliniker icke i och för sig föranleder någon departementschefens erinran, likväl för nästa budgetår beräknat ett till 3 300 000 kronor reducerat anslagsbelopp. Till nya lokaler för allergilaboratorium samt till uppförande av verkstadsbyggnad, om vilka företaget principbeslut fattats av 1959 års riksdag, har departementschefen icke beräknat anslagsmedel för nästa budgetår.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i urvalsmaterialet för investeringsreserven intages *dels* arbeten för uppförande av nervkliniker i en omfattning motsvarande skillnaden mellan i kommitténs medelsäskanden begärda och av departementschefen i statsverkspropositionen beräknade belopp, d. v. s. (4 000 000 — 3 300 000 =) 700 000 kronor, *dels* arbeten för uppförande av allergilaboratorium för en kostnad av 700 000 kronor, *dels* ock arbeten för uppförande av verkstadsbyggnad för en kostnad av 600 000 kronor.

Under återopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven intages ovan angivna arbeten med en sammanlagd kostnad av 2 000 000 kronor samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Utbyggande av karolinska sjukhuset* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 2 000 000 kronor.

Utbyggnad av Akademiska sjukhuset i Uppsala. Av årets statsverksproposition, bil. 33, s. 9, framgår, att kommittén för Akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggande i skrivelse den 28 augusti 1959 hemställt om anvisande å riksstat för nästa budgetår av medel till bl. a. uppförande av medicinsk klinik. Av statsverkspropositionen framgår vidare, s. 11, att kommittén funnit, att för ett rationellt bedrivande av byggnadsarbetena intill den 1 juli 1961 erfordras ett belopp av 4 miljoner kronor, varav 2 miljoner kronor skulle falla å statsverket. Departementschefen har emellertid i statsverkspropositionen, s. 13, med framhållande av att kommitténs förslag i och för sig icke föranleder någon departementschefens erinran, för nästa budgetår beräknat en till 1 600 000 kronor begränsad medelstildelning.

Under återopande av det anförda föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att ovannämnda byggnadsarbeten för en kostnad av (2 000 000 — 1 600 000 =) 400 000 kronor intages i investeringsreserven samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Utbyggande av Akademiska sjukhuset i Uppsala* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 400 000 kronor.

Byggnadsarbeten för länsstyrelserna. I årets statsverksproposition, bil. 33, s. 14—16, återgives av byggnadsstyrelsen för Kungl. Maj:t framlagda motiveringar och medelsberäkningar för vissa byggnadsarbeten för länsstyrelserna, till vilkas finansiering byggnadsstyrelsen i skrivelse den 18 augusti 1959 begärt, att 6 500 000 kronor anvisas å riksstat för budgetåret 1960/61.

Departementschefen har, s. 17, framhållit, att länsförvaltningens lokalbehov, som redan tidigare varit trängande i flera residensstäder, ytterligare ökat genom beslutade personalförstärkningar vid länsstyrelserna för varus kattens administration samt att den decentralisering till länsstyrelserna av civilförsvarets fredsadministration i länen, varom principbeslut fattats av 1959 års riksdag, ävenledes medför anspråk på större lokalutrymmen. Flera byggnadsprojekt måste därför anses vara angelägna.

Enär emellertid medelsanvisningen å riksstat för nästa budgetår till här ifrågavarande ändamål ansetts böra begränsas till 3 100 000 kronor har i samråd med byggnadsstyrelsen uppgjorts en reviderad investeringsplan för landsstatsbyggnader, vilken plan återgives i statsverkspropositionen, s. 16.

Den reviderade investeringsplanen inrymmer byggnadsarbeten, för vilka ca 5,17 miljoner kronor blir tillgängliga under nästa budgetår efter uppförande å riksstat av det beräknade anslaget av 3 100 000 kronor.

Med stöd av departementschefens ovan återgivna framhållande av länsförvaltningens lokalbehov och med stöd av chefens för finansdepartementet uttalande i prop. 1959: 118 angående finansfullmakt för innevarande budgetår i vad avser anlåtande av medel å allmän beredskapsstat för tillbyggnad av landsstatshuset i Luleå för en kostnad av 2 000 000 kronor, s. 7, har arbetsmarknadsstyrelsen i urvalsmaterialet för investeringsreserven intagit arbeten motsvarande dels skillnaden mellan för budgetåret 1960/61 av byggnadsstyrelsen begärda och av departementschefen beräknade anslagsmedel, d. v. s. (6 500 000 — 3 100 000 =) 3 400 000 kronor, dels arbeten avseende landsstatshuset i Luleå för en kostnad av 2 000 000 kronor. I urvalsmaterialet ingår sålunda arbeten för en kostnad av inalles (3 400 000 + 2 000 000 =) 5 400 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages byggnadsarbeten för länsstyrelserna för en kostnad av 3 000 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten för länsstyrelserna* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 3 000 000 kronor.

Anslagsposter till reparations- och underhållskostnader m. m. å byggnader och anläggningar hänförliga till statens allmänna fastighetsfond

Vederbörande myndigheter har till arbetsmarknadsstyrelsen överlämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av reparations-, ändrings- och underhållsarbeten å civila statliga fastigheter som ej är att hänföra till affärsverken, vilka arbeten icke kan finansieras inom ramen för å resp. delfonder för budgetåret 1960/61 beräknade anslagsposter. Av uppgifterna framgår, att dylika arbeten i den omfattning som framgår av följande sammanställning kan intagas i investeringsreserven.

	Kronor
Slottsbyggnadernas delfond	6 800 000
Fångvårdsstyrelsens delfond	2 600 000
Byggnadsstyrelsens delfond	5 000 000
Uppsala universitets delfond	100 000
Lunds universitets delfond	100 000
Medicinalstyrelsens delfond	2 400 000
	Summa 17 000 000

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages ovan angivna arbeten för den sammanlagda kostnaden av 17 000 000 kronor.

Då ifrågavarande anslagsposter är av reservationsanslags natur, synes det från budgetteknisk synpunkt vara lämpligt, att kostnaderna bestrides från det i det föregående föreslagna anslaget Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.

IV. FÖRSVARETS FONDER

A. Försvarets fastighetsfond

I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 29 september 1959 har försvarsstaben översänt från fortifikationsförvaltningen och flygförvaltningen infordrade uppgifter rörande anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt viss anskaffning av materiel av beskaffenhet att kunna intagas i investeringsreserven.

Arméns delfond

Efter granskning av de av fortifikationsförvaltningen lämnade uppgifterna och efter ytterligare samråd med förvaltningen har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att urval för investeringsreserven kan göras bland anläggnings- och husbyggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 29 420 000

kronor, varav för smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m. 3 826 000 kronor, för byggnadsåtgärder, erforderliga för effektivisering av värnpliktsutbildningen 6 574 000 kronor, för förråd för armén 15 845 000 kronor, samt för anordnande av lokaler för försvarets forskningsanstalt 3 175 000 kronor.

Marinens delfond

Efter granskning av de av fortifikationsförvaltningen lämnade uppgifterna och efter ytterligare samråd med förvaltningen har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att urval för investeringsreserven kan göras bland anläggnings- och husbyggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av 13 592 000 kronor, varav för smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m. 2 344 000 kronor, för anordnande av vissa förråd och garage 3 228 000 kronor samt för flyttning av Stockholms örlogsbas (Bergaskolorna) 8 020 000 kronor.

Flygvapnets delfond

Efter granskning av de för fortifikationsförvaltningens och flygförvaltningens verksamhetsområden lämnade uppgifterna har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att urval för investeringsreserven kan göras bland anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 27 729 000 kronor, varav för smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m. 2 729 000 kronor samt för vissa flygfältsarbeten m. m. 25 000 000 kronor.

Befästningars delfond

Arbetsmarknadsstyrelsen har efter granskning av de av fortifikationsförvaltningen lämnade uppgifterna funnit, att anläggningsarbeten och anskaffningar av inhemska industriprodukter för en sammanlagd kostnad av 164 608 000 kronor är av beskaffenhet att kunna intagas i urvalsmaterialet för investeringsreserven.

Fortifikationsförvaltningen och flygförvaltningen har, envar för sitt verksamhetsområde, om de angivna arbetena anfört, att de är av samma angelägenhetsgrad som de arbeten inom resp. kategorier, till vilka anslag uppföres å riksstat.

Av det ovan anförda framgår, att urvalsmaterialet för en investeringsreserv för försvaret omfattar företag av beskaffenhet att bära bekostas över kapitalbudget för en sammanlagd kostnad av 235 349 000 kronor.

I urvalsmaterialet ingår anläggningsarbeten för en sammanlagd kostnad av ca 180 miljoner kronor, husbyggnadsarbeten för en sammanlagd kostnad av ca 29 miljoner kronor samt anskaffningar av inhemska industriprodukter för en sammanlagd kostnad av ca 26 miljoner kronor. Då föreliggande planeringsmöjligheter torde medgiva, att endast en del av de i urvalsmaterialet ingående företagen kan komma till utförande under nästa budgetår, synes anslag till företagen å allmän beredskapsstat för budgetåret bära uppföras med i förhållande till urvalsmaterialets omfattning reducerade belopp. Begränsade anslagsbelopp med bibehållen marginal för rörelsefrihet vid urval av arbetsobjekt i olika arbetsmarknadssituationer synes kunna vinnas, därest för utförande av företag i investeringsreserven, liksom å nu gällande allmänna beredskapsstat, å allmän beredskapsstat för budgetåret

1960/61 för varje delfond under försvarets fastighetsfond uppföres ett anslag av kollektiv karaktär, vilket icke skulle vara bundet till visst i det föregående angivet slag av företag utan skulle efter beslut av Kungl. Maj:t få tagas i anspråk för utförande helt eller delvis av vilket företag eller slag av företag som helst inom resp. delfonder. Arbetsmarknadsstyrelsen har vid sitt bedömande av investeringsreservens lämpliga omfattning utgått även därifrån, att de anslag, som uppföres å allmän beredskapsstat, skall, därest så befinnes lämpligt, i stället för till utförande av arbeten i investeringsreserven få under för beredskapsstaten gällande förutsättningar disponeras för forcering av de arbeten, som ingår i det ordinarie arbetsprogrammet men som icke kan komma till utförande inom ramen för motsvarande anslag å riksstaten för budgetåret 1960/61.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Investeringsarbeten för armén</i>	10 000 000
<i>Investeringsarbeten för marinen</i>	3 000 000
<i>Investeringsarbeten för flygvapnet</i>	10 000 000
<i>Befästningsarbeten m. m.</i>	50 000 000

B. Försvarets fabriksfond

Vissa byggnadsarbeten för försvarets fabriksverk. Försvarets fabriksstyrelse har i skrivelse den 25 september 1959 till arbetsmarknadsstyrelsen lämnat uppgifter att läggas till grund för förslag till investeringsreserv i vad avser försvarets fabriksverk.

Fabriksstyrelsen har i petita för budgetåret 1960/61 hemställt, att ett belopp om 400 000 kronor måtte beräknas å riksstatsanslaget till arbeten för utförande av de mest angelägna av i följande förteckning upptagna byggnadsföretag.

	Kronor
Krutförråd och provningsanläggning vid ammunitionsfabriken	
Karlsborg	425 000
Nitrocellulosaförråd vid Akers krutbruk	75 000
Skyddsrum vid ammunitionsfabriken Zakrisdal	385 000
Skyddsrum vid centrala torpedverkstaden	900 000
Skyddsrum vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori	300 000
Apteringslokal vid Akers krutbruk	350 000
	Summa 2 435 000

Fabriksstyrelsen har i skrivelsen anført, att å byggnadsanslaget finns en odisponerad behållning uppgående till 630 000 kronor. I 1960 års statsverksproposition har emellertid förutsatts (bil. 26, s. 51), att för bestridande av kostnaderna för projektering av centraltvätterier för västra Sverige ett belopp av 500 000 kronor får disponeras av det för budgetåret 1959/60 under försvarets fabriksfond anvisade anslaget Diverse byggnadsarbeten. Av den av fabriksstyrelsen angivna behållningen torde sålunda för här ifrågavarande byggnadsarbeten kunna disponeras ett till (630 000 — 500 000 =) 130 000 kronor reducerat belopp. I statsverkspropositionen (bil. 26, s. 44) har be-

räknats ett delbelopp av anslaget å riksstat om 600 000 kronor för dels de mest angelägna av de i ovanstående förteckning återgivna byggnadsföretagen, dels sådana smärre byggnadsarbeten föranledda av ändrade tillverkningar och rationaliseringar av driften, vilka tidigare bekostats med anlåtande av anslaget Försvarets fabriksverks dispositionsanslag och för vilka beräknats ett belopp av 200 000 kronor.

För utförande av alla de angivna företagen skulle sålunda erfordras ett belopp av (2 435 000 — 130 000 — 400 000 =) 1 905 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att ifrågavarande byggnadsföretag intages i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 1 000 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten för försvarets fabriksverk* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 000 000 kronor.

Anslagsposter till reparations- och underhållskostnader m. m. å byggnader och anläggningar hänförliga till försvarets fastighetsfond

Försvarsstaben har med skrivelse den 28 september 1959 till arbetsmarknadsstyrelsen översänt uppgifter från fortifikationsförvaltningen för upprättande av förslag till investeringsreserv av reparations-, ändrings- och underhållsarbeten å byggnader och anläggningar hänförliga till arméns, marinens och flygvapnets delfonder av försvarets fastighetsfond, vilka arbeten icke kan finansieras inom ramen för å resp. delfonder för budgetåret 1960/61 beräknade anslagsposter till reparations- och underhållskostnader m. m. Arbetsmarknadsstyrelsen har funnit, att dylika arbeten i den omfattning, som framgår av följande sammanställning, är av beskaffenhet att kunna intagas i investeringsreserven.

Fond	Anläggnings- arbeten	Husbyggnads- arbeten	Summa
		Kronor	
Arméns delfond	2 000 000	6 200 000	8 200 000
Marinens delfond	500 000	200 000	700 000
Flygvapnets delfond	1 000 000	100 000	1 100 000
	Summa	6 500 000	10 000 000

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages ovan angivna arbeten för den sammanlagda kostnaden av 10 000 000 kronor.

Då ifrågavarande anslagsposter är av reservationsanslags natur, synes det från budgetteknisk synpunkt vara lämpligt, att kostnaderna bestrides från det i det föregående föreslagna anslaget Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.

V. STATENS UTLANINGSFONDER

Socialdepartementet

Lånefonden för allmänna samlingslokaler. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages företag avseende anordnande av allmänna samlingslokaler för en sammanlagd kostnad av 20 000 000 kronor, motsvarande ett lånebehov om 10 000 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lånefonden för allmänna samlingslokaler* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 10 000 000 kronor.

Jordbruksdepartementet

Fiskerilånefonden. I syfte att befrämja sysselsättningen inom den mindre varvsindustrin beslöt 1959 års riksdag med bifall till Kungl. Maj:ts förslag därom att å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 5 000 000 kronor till Fiskerilånefonden. Beslutet fattades i huvudsaklig överensstämmelse med de hemställanden, som gjordes av arbetsmarknadsstyrelsen i skrivelser till Kungl. Maj:t den 11 december 1958 och den 19 februari 1959. Lån i arbetslöshetsbekämpande syfte har sedermera beviljats för beställningar till ett sammanlagt belopp av 3 198 000 kronor. Genom dessa åtgärder har det varit möjligt att undvika de omfattande permitteringar, som hade varslats av företagen inom den mindre varvsindustrin under åren 1958 och 1959. Med hänsyn till det värdefulla komplement till sysselsättningspolitiken, som dessa i arbetslöshetsbekämpande syfte skapade lånemöjligheter visat sig utgöra, finner arbetsmarknadsstyrelsen det önskvärt, att fiskeristyrelsen även under nästa budgetår beredes möjlighet att, om arbetsmarknadsläget ger anledning därtill, utöver det ordinarie anslaget bevilja lån för beställningar hos mindre och medelstora varv samt motorverkstäder.

Efter samråd med fiskeristyrelsen hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 till *Fiskerilånefonden* uppföra ett anslag av 5 000 000 kronor.

Handelsdepartementet

Statens lånefond för den mindre skeppsfarten. I syfte att befrämja sysselsättningen vid de mindre och medelstora varven beslöt 1959 års riksdag med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, prop. 40, att å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett investeringsanslag av 17 500 000 kronor till statens lånefond för den mindre skeppsfarten. Beslutet fattades i huvudsaklig överensstämmelse med den hemställan, som gjorts av arbetsmarknadsstyrelsen i skrivelse till Konungen den 11 december 1958. Lån i arbetslöshetsbekämpande syfte har sedermera av lånenämnden för den mindre skeppsfarten beviljats till ett sammanlagt belopp av 7 510 000 kronor. Med

hänsyn till det värdefulla komplement till sysselsättningspolitiken, som denna lånegivning visat sig utgöra, finner arbetsmarknadsstyrelsen det önskvärt, att lånenämnden för den mindre skeppsfarten även under nästa budgetår bereds möjlighet att, om arbetsmarknadsrådet ger anledning därtill, utöver ordinarie lånemedel bevilja lån för beställningar hos mindre och medelstora varv.

Efter samråd med lånenämnden för den mindre skeppsfarten hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 till *Statens lånefond för den mindre skeppsfarten* uppföra ett anslag av 15 000 000 kronor.

VI. FONDEN FÖR LÅNEUNDERSTÖD

Socialdepartementet

Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare. Socialstyrelsen har i samband med dess skrivelse den 24 augusti 1959 angående anslag för budgetåret 1960/61 till Kungl. Maj:t överlämnat framställningar om lån till nybyggnader m. m. vid bl. a. de erkända vårdanstalterna *Holmforshemmet* och *Ribbingebäck*.

Socialstyrelsen har tillstyrkt framställningarna angående de två nämnda vårdanstalterna, med vilka avses för Holmforshemmet ny behandlings- och intagningsavdelning jämte ny föreståndarebostad för en sammanlagd kostnad av 535 000 kronor samt för anstalten Ribbingebäck om- och nybyggnadsarbeten gällande anstaltsbyggnader jämte nya personalbostäder för en sammanlagd kostnad av 1 084 000 kronor.

Motiveringar för dessa arbeten återfinnes i årets statsverksproposition, bil. 27, s. 18. Av propositionen, s. 20, framgår, att ett utförande av arbetena vid anstalterna Holmforshemmet och Ribbingebäck icke föranleder erinran från nykterhetsvårdsutredningen.

Departementschefen har, såsom framgår av statsverkspropositionen, s. 21, till anordnande av ny behandlings- och mottagningsavdelning vid Holmforshemmet till uppförande å riksstaten beräknat ett belopp av 370 000 kronor för byggnadsarbeten och ett belopp av 50 000 kronor till kostnader för inventarier. Till de avsedda om- och nybyggnadsarbetena vid anstalten Ribbingebäck har i statsverkspropositionen icke beräknats några medel.

Efter samråd med socialstyrelsen har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att i urvalsmaterialet för investeringsreserven kan intagas dels det ovannämnda arbetet avseende uppförande av ny föreståndarebostad vid Holmforshemmet för en kostnad av 115 000 kronor, dels ock de ovan angivna om- och nybyggnadsarbetena vid anstalten Ribbingebäck för en kostnad av 1 084 000 kronor, eller sammanlagt 1 199 000 kronor.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att ovannämnda arbeten intages i investeringsreserven med en sammanlagd avrundad kostnad av 1 000 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare* å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra ett anslag av 1 000 000 kronor.

IX. DIVERSE KAPITALFONDER

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 25 september 1959 har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv av husbyggnadsarbeten samt anskaffningar av förnödenheter hänförliga till väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond.

Garage- och förrådsbyggnader m. m. Såsom av årets statsverksproposition, bil. 28, s. 154 framgår, har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen äskat anslag till garage- och förrådsbyggnader m. m. med 4 300 000 kronor. I propositionen har dock för ändamålet beräknats ett till 3 200 000 kronor reducerat anslag, s. 164. Efter samråd med väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har arbetsmarknadsstyrelsen funnit, att arbeten svarande mot skillnaden mellan av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslaget och i statsverkspropositionen beräknat belopp, eller 1 100 000 kronor synes böra intagas i investeringsreserven.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har därutöver till intagande i investeringsreserven angivit företag avseende uppförande av verkstads- och förvaltningsbyggnader jämte garage och förråd i Vingåker, Hummelstad, Torup och Ed för beräknade kostnader av 700 000 kronor, 520 000 kronor, 500 000 kronor resp. 550 000 kronor. Dessa arbeten bör enligt styrelsen tilläggas högsta angelägenhetsgrad vid urval för täckande av föreliggande behov av nya garage- och förrådsbyggnader m. m.

På grund av vad sålunda förekommit finner arbetsmarknadsstyrelsen, att arbeten avseende garage- och förrådsbyggnader m. m. bör intagas i urvalsmaterialet för investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av (1 100 000 + 2 270 000 =) 3 370 000 kronor.

Maskincentralförråd. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har vid samråd med arbetsmarknadsstyrelsen anfört, att ersättningsanskaffningarna av motorfordon och vägmaskiner m. m. inom väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond under de senaste åren legat på en relativt låg nivå. En fortlöpande ganska kraftig utgallring av förrådsfondens motorfordons- och vägmaskinsbestånd erfordras för att nedbringa underhålls- och driftskostnaderna för äldre, otidsenlig materiel. För investeringsreserven kan beräknas ersättningsanskaffningar av inhemskt fabrikat för en sammanlagd kostnad av ca 12 miljoner kronor. Förnödenheter till *effektförråd* för en sammanlagd kostnad av ca 15 miljoner kronor kan intagas i investeringsreserven såsom erforderliga för ersättning och underhåll.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, att i investeringsreserven intages angivna husbyggnadsarbeten och anskaffningar för väg- och vattenbyggnadsverket för kostnader av 3 000 000 kronor resp. 27 000 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 uppföra följande anslag, nämligen

Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond

	Kronor
<i>Garage- och förrådsbyggnader m. m.</i>	3 000 000
<i>Maskincentralförråd</i>	27 000 000

**Om investeringsreservens omfattning, sammansättning och finansiering
jämfört sammanfattning av arbetsmarknadsstyrelsens hemställanden
om förslag till anslag å allmän beredskapsstat för budgetåret
1960/61 m. m.**

Investeringsreservens omfattning och sammansättning m. m.

Den större delen av underlaget för nu föreliggande förslag till investeringsreserv utgör, såsom i tidigare förslag, från statliga och kommunala myndigheter samt enskilda sammanslutningar av arbetsmarknadsstyrelsen inhämtade uppgifter om lämpliga arbetsobjekt samt i anslutning därtill uttalade önskemål. Myndigheterna har haft som allmän riktlinje vid utväljandet av företagen, att dessa bör vara av så hög angelägenhet, att de i vanlig ordning skulle komma till utförande under de närmaste åren.

I fråga om statliga myndigheter föreligger också dessas framställningar till Kungl. Maj:t avseende anslag till investeringsändamål samt bidrag därtill för budgetåret 1960/61, i den mån dessa enligt i 1960 års statsverksproposition gjorda uttalanden av statsfinansiella eller liknande skäl icke kunnat tillgodoses. I sådana framställningar upptagna företag har jämväl beaktats vid uppgörande av förslag till investeringsreserv.

I 1960 års statsverksproposition, bil. 27, s. 13, har chefen för socialdepartementet uttalat, att för nästa budgetår bör uppställas ett minimiprogram avseende 63 000 lägenheter. Arbetsmarknadsstyrelsen har vid samråd med bostadsstyrelsen inhämtat, att en ökning av bostadsbyggandet utöver minimiprogrammet torde kunna äga rum om arbetsmarknadsläget medger detta. I ett läge som kräver beredskapsstatens utnyttjande torde arbetskraft för ett sålunda utökat bostadsbyggande komma att stå till förfogande. Arbetsmarknadsstyrelsen har emellertid vid uppgörande av föreliggande förslag till investeringsreserv förutsatt, att fråga om en utvidgning av bostadsbyggandet utöver det framlagda programmet vid behov upptages i särskild ordning. Styrelsen framlägger därför icke nu något förslag till investeringsreserv för bostadsbyggande.

Bland de arbetsobjekt, om vilka uppgifter föreligger enligt vad ovan angivits och vilka bedömts lämpliga, skall sedermera sysselsättningsobjekten utväljas. Dessa arbetsobjekt bildar alltså tillsammans ett urvalsmaterial för investeringsreserven, vilket närmare har redovisats under de särskilda anslagsrubrikerna i det föregående.

I avseende å arbetsobjektens art har till intagande i investeringsreserven såväl anläggnings- och husbyggnadsarbeten som anskaffningar av inhemska industriprodukter kommit i fråga.

Angående planeringen av arbetsobjekten får arbetsmarknadsstyrelsen anföra följande.

Ett fåtal företagskategorier kräver endast ringa eller ingen planläggning. Så är förhållandet med skogsröjningar, vissa arbeten för vägunderhållet samt sådana industribeställningar som innebär anskaffning av standardvaror. I sådana fall har en avvägning fått göras beträffande den föreslagna investeringsreservens storlek med beaktande av de bedömda behoven av arbetenas utförande ur såväl angelägenhetssynpunkt som sysselsättningssynpunkt.

För anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt även vissa kategorier av anskaffningar, såsom i fråga om fartygsbyggnader, teleutrustning och elektrifieringsarbeten vid statens järnvägar, erfordras i regel en tidskrävande planläggning, innan företagen kan komma till utförande.

I nu föreliggande förslag till investeringsreserv har den principen legat till grund, att endast sådana arbetsobjekt intagits, som bedömts kunna påbörjas för beredande av sysselsättning under budgetåret 1960/61. Som en allmän regel gäller vidare, att företagen vart och ett för sig skall kunna påbörjas efter en längsta varseltid av fyra månader, beträffande husbyggnadsföretag dock utökad till sex månader. I den mån en mera intensiv projekteringsverksamhet på husbyggnadsområdet genomföres, kan sistnämnda varseltid dock för åtskilliga företag nedbringas.

Tillgången på planerade företag kan ökas inom vissa områden genom att planeringen forceras. Så bör främst ske för de angelägnaste företagen. I allmänhet kan inte på förhand avgöras om sådan forcering av planeringen kommer till stånd. Det är alltså icke fullt säkert, att företag, som befinner sig på sådant planeringsstadium, verkligen kan utnyttjas under nästa budgetår. För att befogenhet skall finnas att utföra även sådana företag, om de reella förutsättningarna finns, har vissa kategorier därav likväl föreslagits till intagande i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen vill framhålla, att projekteringen av föreslagna statliga husbyggnader till allra största delen är beroende av att medel för projekteringen ställs till förfogande genom beslut av Kungl. Maj:t. Arbetsmarknadsstyrelsen vill i detta sammanhang åberopa framställningar av denna innebörd den 30 oktober, den 26 november, den 3 december 1959 samt den 25 januari 1960.

Till följd av företagets utväljande efter angelägenhet torde dessa komma till utförande under de närmaste åren vare sig de behöver tagas i anspråk i sysselsättningssyfte eller icke. Allteftersom företagen utföres måste nya företag detaljplaneras, om icke beredskapen mot arbetslöshet skall minskas i snabb takt. Erfarenhetsmässigt nås tillfredsställande resultat endast om planeringen fortgår kontinuerligt, medan stora svårigheter uppstår om planeringen skall forceras först när ett sämre sysselsättningsläge förutses. Det är därför ett oeftergivligt krav, att, om beredskapen mot arbetslöshet skall kunna upprätthållas, det just nu gynnsammare läget på arbetsmarknaden icke föranleder att detaljplaneringen av arbetsobjekt i investeringsreserven eftersättes eller avbrytes.

För sådana arbetsobjekt, som under kollektiv benämning föreslagits till intagande i investeringsreserven, exempelvis vägbyggnader, byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet och yrkesundervisningen, anläggningar för vattenförsörjning och avlopp samt hamnar, har för varje kategori angivits hur stor volym arbeten, som bedömts kunna komma till utförande i sysselsättningssyfte under budgetåret 1960/61. Det kollektiva angivandet av investeringsvolymen i dylika fall förutsätter, att de ingående objekten kan utbytas mot andra objekt inom respektive kategorier. Om hinder uppstår att utföra ett visst företag, bör alltså ett annat, som är bättre planlagt, kunna utföras i stället.

I fråga om arbetsobjekt, som anges nominativt, måste räknas med att en del objekt kommer att bortfalla genom oförutsedda hinder. Sådana hinder förekommer icke sällan inom den ordinarie statliga och kommunala verksamheten, och detta förhållande gäller också för företagen i investeringsreserven, vilka ju i fråga om planeringen i regel måste turordnas efter de ordinarie företagen. Det är därför av stor betydelse för investeringsreservens användbarhet, att även nominativt angivna företag får utbytas mot andra. Arbetsmarknadsstyrelsen vill i detta avseende hänvisa till nästföljande avsnitt.

Att under nästa budgetår utföra alla till intagande i investeringsreserven föreslagna arbetsobjekt är icke att anse som praktiskt möjligt. Förslaget till

investeringsreserv har utformats för att möjliggöra genomförande av skilda alternativ för sysselsättningskapande åtgärder.

Investeringsreservens finansiering

Å den allmänna beredskapsstaten för budgetåret 1956/57 har medel för finansiering av vissa speciella, sinsemellan likartade ändamål, bland vilka särskilt märkes byggnadsarbeten för statens järnvägar och för försvaret, sammanförts under kollektivanslag. Man ville på detta sätt uppnå det dubbla syftet att såväl undvika att anslag uppfördes i vidare mån än behövt som även samtidigt vinna större rörelsefrihet vid utväljande av för olika arbetslöshetssituationer bäst lämpade investeringsobjekt. Å samma beredskapsstat har — förutom kollektiva eller mera specificerade specialanslag — uppförts även ett samlingsanslag Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.

Arbetsmarknadsstyrelsen har här ovan, s. 11—14, efter anförande av att behov föreligger av att möjliggöra erforderlig handlingsfrihet i olika arbetslöshetssituationer under nästa budgetår hemställt om uppförande av ett samlingsanslag Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.

I prop. 1956: 95 angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1956/57 har chefen för finansdepartementet, s. 9, uttalat, att de gällande grunderna för statsbidrag till kommunala och enskilda arbeten bör kunna jämkas med hänsyn till de särskilda förhållanden, under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas. Styrelsen vill framhålla nödvändigheten av ett bemyndigande att även under nästa budgetår vid behov företaga en jämkning av nu angiven art.

Såsom framhållits i det föregående avsnittet om investeringsreservens omfattning och sammansättning m. m. är det av stor betydelse för investeringsreservens användbarhet att största möjliga frihet finnes att utbyta icke blott kollektivt utan även nominativt angivna företag i reserven mot andra företag av motsvarande art.

I vad avser kollektiva anslag å beredskapsstaten har arbetsmarknadsstyrelsen vid beräkning av anslagsbehoven förutsatt, att dylika anslag skall få tagas i anspråk icke endast för utförande av företag inom vilken grupp som helst, som omfattas av resp. anslag, utan även få tagas i anspråk för arbeten, till vilka motsvarande anslag uppförts å riksstaten, men vilka arbeten icke kan komma till utförande i deras helhet inom ramen för resp. anslag å riksstaten.

Om med i arbetsmarknadsstyrelsens nu framlagda hemställanden rörande specialanslag å beredskapsstaten avsedda nominativt angivna arbeten icke visar sig lämpliga att bedriva i en arbetsmarknadssituation, som påfordrar utnyttjande av beredskapsstaten, erfordras befogenhet att disponera anslagen för annat med resp. anslag förenligt och av statsmakterna godkänt ändamål.

Vid sin beräkning av storleken av anslag å allmän beredskapsstat för nästa budgetår har arbetsmarknadsstyrelsen förutsatt, dels att överskridanden i för anordnande av sysselsättningsarbeten erforderlig omfattning må kunna ske av de å riksstaten uppförda förslagsanslagen Bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet, Bidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor, Statens skogsförbättringsanslag samt anslaget avseende Förvaring och underhåll av viss materiel m. m. för civilförsvaret, dels ock att Kungl. Maj:t bemyndigas att — utöver i årets statsverksproposition under fjärde huvudtiteln beräknade anslag och beställningsbemyndiganden av-

seende Armén: Beklädnad m. m., Armén: Anskaffning av tygmateriel m. m., Marinen: Fartygsbyggnader m. m. samt Flygvapnet: Anskaffning av flygmateriel m. m. — medgiva utläggande av beställningar å materiel av inhemsk tillverkning av beskaffenhet att böra bekostas med anlitande av nämnda anslag under fjärde huvudtiteln inom kostnadsramar för anslagen av 25 000 000 kronor, 15 000 000 kronor, 3 000 000 kronor resp. 9 000 000 kronor.

Å allmän beredskapsstat uppförda anslag torde utan riksdagens hörande få utnyttjas blott inom ramen av visst högsta belopp. För statens ikraftträdande bör således krävas särskilt beslut av riksdagen. För att Kungl. Maj:t likväl skall kunna i viss utsträckning utnyttja beredskapsstaten redan innan särskilt riksdagsbeslut om statens ikraftträdande meddelats, synes det erforderligt, att Kungl. Maj:t hos riksdagen hemställer om finansfullmakt enligt hittills tillämpade grunder.

Den ram, inom vilken Kungl. Maj:t för ett vart av budgetåren 1956/57—1959/60 bemyndigats utnyttja anslag å den allmänna beredskapsstaten för budgetåret 1956/57, har bestämts till 300 000 000 kronor. Arbetsmarknadsstyrelsen har funnit lämpligt, att denna ram bibehålles för nästa budgetår.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att under budgetåret 1960/61, därest arbetsmarknadsrådet så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 300 000 000 kronor meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag är uppförda å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61.

För finansiering helt eller delvis av till intagande i investeringsreserven föreslagna företag har arbetsmarknadsstyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att uppföra anslag å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61 med å driftbudgeten sammanlagt 834 250 000 kronor och å kapitalbudgeten sammanlagt 338 250 000 kronor. Arbetsmarknadsstyrelsen har förutsatt, att vissa förslagsanslag å riksstaten skall få överskridas i för utförande av sysselsättningsarbeten erforderlig omfattning varjämte styrelsen hemställt om förslag till bemyndigande för Kungl. Maj:t att under för beredskapsstaten gällande förutsättningar inom angivna rambelopp medgiva utläggande av beställningar å materiel av inhemsk tillverkning.

I det följande lämnas en siffermässig sammanställning av arbetsmarknadsstyrelsens hemställanden rörande anslag å allmän beredskapsstat för budgetåret 1960/61.

Driftbudgeten

IV. Försvarsdepartementet	17 700 000	
V. Socialdepartementet	330 600 000	
VI. Kommunikationsdepartementet	377 000 000	
VII. Finansdepartementet	1 500 000	
VIII. Ecklesiastikdepartementet	4 000 000	
IX. Jordbruksdepartementet	24 000 000	
X. Handelsdepartementet	33 000 000	
XI. Inrikesdepartementet	46 450 000	834 250 000

Kapitalbudgeten

I. Statens affärsverksfonder	150 500 000	
II. Luftfartsfonden	500 000	
III. Statens allmänna fastighetsfond	52 250 000	
IV. Försvarets fonder	74 000 000	
V. Statens utlåningsfonder	30 000 000	
VI. Fonden för låneunderstöd	1 000 000	
IX. Diverse kapitalfonder	30 000 000	338 250 000

Specifikation till driftbudgeten**IV. Försvarsdepartementet**

Anskaffning av materiel för armén	5 000 000
Anskaffning av materiel för marinen	6 000 000
Anskaffning av materiel för flygvapnet	1 000 000
Engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel m m	1 700 000
Järnvägskrigsbromateriel	4 000 000
	<hr/>
Summa	17 700 000

V. Socialdepartementet

Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem	5 000 000
Bidrag till anordnande av erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m m	600 000
Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m m	300 000 000
Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet	25 000 000
	<hr/>
Summa	330 600 000

VI. Kommunikationsdepartementet

Väghållningen på landet samt i städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare:	
Vägunderhållet	75 000 000
Beredskapsarbeten på vägar och gator	190 000 000
Väghållningen i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare:	
Bidrag till byggande av vägar och gator	50 000 000
Enskild väghållning:	
Bidrag till byggande av enskilda vägar	2 000 000
Vatten- och avloppsledningar:	
Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp ...	60 000 000
	<hr/>
Summa	377 000 000

VII. Finansdepartementet

Tullverket: Anskaffning av viss materiel	<u>1 500 000</u>
--	------------------

VIII. Ecklesiastikdepartementet

Bidrag till elevhemsbyggnader inom det allmänna skolväsendet	1 000 000
Folkhögskolor: Byggnadsbidrag	3 000 000
	<hr/>
Summa	4 000 000

IX. *Jordbruksdepartementet*

Befrämjande av landsbygdens elektrifiering	2 000 000
Bidrag till skogsvårdsstyrelserna:	
Omkostnader	5 000 000
Bidrag till vissa skogsvårdsåtgärder m m	17 000 000
Summa	24 000 000

X. *Handelsdepartementet*

Säkerhetsanstalter för sjöfarten	13 050 000
Anskaffning av lotsbåtar	5 450 000
Bidrag till handelshamnar och farleder	3 000 000
Statliga farledsarbeten	2 500 000
Byggande av fiskehamnar	4 500 000
Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder	4 500 000
Summa	33 000 000

XI. *Inrikesdepartementet*

Utrustning m m av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara	5 000 000
Utrustning av nya mentalsjukhus m m	2 600 000
Bidrag till föreningen för bistånd åt vanföra i Göteborg till vissa om- och nybyggnadsarbeten	2 850 000
Engångsanskaffning av materiel för civilförsvaret	30 000 000
Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m m ...	6 000 000
Summa	46 450 000

Specifikation till kapitalbudgetenI. *Statens affärsverksfonder*

<i>Postverket</i>	
Posthus m m	1 500 000

Televerket

Byggande av fastigheter	8 000 000
Telefon- och telegrafanläggningar	23 000 000
Ljudradioanläggningar	2 000 000
Televisionradioanläggningar	2 000 000
Summa	35 000 000

Statens järnvägar

Bana och byggnader	20 000 000
Elektriska anläggningar	5 000 000
Rullande materiel	30 000 000
Försvärsberedskap vid statens järnvägar	2 000 000
Inventarier m m	1 000 000
Summa	58 000 000

<i>Statens vattenfallsverk</i>	
Kraftverksbyggnader m m	12 000 000
Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk	18 000 000
Statens vattenfallsverks dispositionsanslag	1 000 000
	<hr/>
	Summa 31 000 000
 <i>Domänverket</i>	
Avsättning till statens domäners fond	25 000 000
 II. Luftfartsfonden	
Flygplatser m m	500 000
 III. Statens allmänna fastighetsfond	
<i>Justitiedepartementet</i>	
Vissa byggnadsarbeten för fångvården	1 000 000
 <i>Socialdepartementet</i>	
Vissa byggnadsarbeten m m vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	1 400 000
Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbrukare	500 000
	<hr/>
	Summa 1 900 000
 <i>Kommunikationsdepartementet</i>	
Radiohus	1 300 000
Byggnadsarbeten vid statens bilinspektion	5 000 000
	<hr/>
	Summa 6 300 000
 <i>Ecklesiastikdepartementet</i>	
Nybyggnad för riksarkivet	1 500 000
Nybyggnad för musikaliska akademien med musikhögskolan	1 500 000
Byggnadsarbeten vid universitetet i Uppsala	3 000 000
Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund	2 000 000
Byggnadsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet	500 000
Byggnadsarbeten vid universitetet i Göteborg	750 000
Byggnadsarbeten vid universitetet i Stockholm	1 400 000
Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola	2 000 000
Ombyggnad av kungl. biblioteket	1 200 000
	<hr/>
	Summa 13 850 000
 <i>Jordbruksdepartementet</i>	
Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt	500 000
Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut	400 000
Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan	1 000 000
Byggnadsarbeten vid statens maskin- och redskapsprovvningsanstalt	1 200 000
	<hr/>
	Summa 3 100 000

<i>Handelsdepartementet</i>	
Säkerhetsanstalter för sjöfarten.....	<u>700 000</u>
<i>Inrikesdepartementet</i>	
Vissa byggnadsarbeten vid statens mentalsjukhus m m	20 000 000
Utbyggande av karolinska sjukhuset	2 000 000
Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala	400 000
Byggnadsarbeten för länsstyrelserna	<u>3 000 000</u>
Summa	25 400 000
IV. <i>Försvarets fonder</i>	
<i>Försvarets fastighetsfond</i>	
Arméns delfond:	
Investeringsarbeten för armén	10 000 000
Marinens delfond:	
Investeringsarbeten för marinen	3 000 000
Flygvapnets delfond:	
Investeringsarbeten för flygvapnet	10 000 000
Befästnings delfond:	
Befästningsarbeten m m	50 000 000
<i>Försvarets fabriksfond</i>	
Vissa byggnadsarbeten för försvarets fabriksverk	<u>1 000 000</u>
Summa	74 000 000
V. <i>Statens utlåningsfonder</i>	
<i>Socialdepartementet</i>	
Lånefonden för allmänna samlingslokaler	10 000 000
<i>Jordbruksdepartementet</i>	
Fiskerilånefonden	5 000 000
<i>Handelsdepartementet</i>	
Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	<u>15 000 000</u>
Summa	30 000 000
VI. <i>Fonden för låneunderstöd</i>	
<i>Socialdepartementet</i>	
Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare	<u>1 000 000</u>
IX. <i>Diverse kapitalfonder</i>	
<i>Kommunikationsdepartementet</i>	
Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond	<u>30 000 000</u>

Innehållsförteckning

Inledning	1
<i>DRIFTBUDGETEN</i>	
IV. <i>Försvarsdepartementet</i>	1
Anskaffning av materiel för armén	2
Anskaffning av materiel för marinen	2
Anskaffning av materiel för flygvapnet	3
Engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel m m	3
Järnvägskrigsbromateriel	3
V. <i>Socialdepartementet</i>	5
Bidrag till anordnande samt om- och tillbyggnad av ålderdomshem ..	5
Bidrag till anordnande av erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m m	5
Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m m	6
Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet	8
VI. <i>Kommunikationsdepartementet</i>	9
Väghållningen på landet samt i städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare:	
Vägunderhållet	9
Beredningsarbeten på vägar och gator	9
Väghållningen i städer och stadsliknande samhällen, som är väghållare:	
Bidrag till byggande av vägar och gator	9
Enskild väghållning:	
Bidrag till byggande av enskilda vägar	10
Vatten- och avloppsledning:	
Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp	10
VII. <i>Finansdepartementet</i>	11
Tullverket:	
Anskaffning av viss materiel	11
VIII. <i>Ecklesiastikdepartementet</i>	12
Bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet ...	12
Bidrag till elevhemsbyggnader inom det allmänna skolväsendet	12
Folkhögskolor:	
Byggnadsbidrag	13
Bidrag till byggnadsarbeten m m vid yrkesskolor	13
IX. <i>Jordbruksdepartementet</i>	14
Befrämjande av landsbygdens elektrifiering	14
Bidrag till skogsvårdsstyrelserna:	
Omkostnader	14
Bidrag till vissa skogsvårdsåtgärder m m	16

X.	<i>Handelsdepartementet</i>	16
	Säkerhetsanstalter för sjöfarten	16
	Anskaffning av lotsbåtar	18
	Bidrag till handelshamnar och farleder	18
	Statliga farledsarbeten	19
	Byggande av fiskehamnar	19
	Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder ...	20
XI.	<i>Inrikesdepartementet</i>	20
	Utrustning m m av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara	20
	Utrustning av nya mentalsjukhus m m	20
	Engångsanskaffning av materiel och förrådsbyggnader för civilförsvaret	21
	Anordnande av allmänna skyddsrum m m	21
	Branddammar	22
	Brandstationer	22
	Bidrag till föreningen för bistånd åt vanföra i Göteborg till vissa om- och nybyggnadsarbeten	22
KAPITALBUDGETEN		
I.	<i>Statens affärsverksfonder</i>	23
	<i>Postverket</i>	23
	Posthus m m	23
	<i>Televerket</i>	24
	Byggande av fastigheter	24
	Telefon- och telegrafanläggningar	25
	Ljudradioanläggningar	25
	Televisionradioanläggningar	25
	<i>Statens järnvägar</i>	26
	Bana och byggnader	27
	Elektriska anläggningar	28
	Rullande materiel	28
	Försvarsberedskap vid statens järnvägar	28
	Inventarier m m	28
	<i>Statens vattenfallsverk</i>	29
	Kraftverksbyggnader m m	30
	Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk	30
	Statens vattenfallsverks dispositionsanslag	31
	<i>Domänverket</i>	31
	Avsättning till statens domäners fond	31
II.	<i>Luftfartsfonden</i>	32
	Flygplatser m m	32
III.	<i>Statens allmänna fastighetsfond</i>	33
	<i>Justitiedepartementet</i>	33
	Vissa byggnadsarbeten för fångvården	33

<i>Socialdepartementet</i>	33
Vissa byggnadsarbeten m m vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	33
Vissa byggnadsarbeten vid statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbrukare	34
<i>Kommunikationsdepartementet</i>	34
Radiohus	34
Byggnadsarbeten vid statens bilinspektion	34
<i>Ecklesiastikdepartementet</i>	35
Nybyggnad för riksarkivet	35
Nybyggnad för musikaliska akademien med musikhögskolan	35
Byggnadsarbeten vid universitetet i Uppsala	36
Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund	36
Byggnadsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet	36
Byggnadsarbeten vid universitetet i Göteborg	37
Byggnadsarbeten vid universitetet i Stockholm	37
Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola	37
Ombyggnad av kungl. biblioteket	38
<i>Jordbruksdepartementet</i>	38
Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt	38
Byggnadsarbeten vid Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut	38
Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan	39
Byggnadsarbeten vid statens maskin- och redskapsprovninganstalt...	39
<i>Handelsdepartementet</i>	39
Säkerhetsanstalter för sjöfarten	39
<i>Inrikesdepartementet</i>	40
Vissa byggnadsarbeten vid statens mentalsjukhus m m	40
Utbyggande av karolinska sjukhuset	42
Utbyggande av akademiska sjukhuset i Uppsala	43
Byggnadsarbeten för länsstyrelserna	43
<i>Reparations-, ändrings- och underhållsarbeten å byggnader och anläggningar tillhörande statens allmänna fastighetsfond</i>	44
IV. <i>Försvarets fonder</i>	44
<i>Försvarets fastighetsfond</i>	
Arméns delfond:	
Investeringsarbeten för armén	44
Marinens delfond:	
Investeringsarbeten för marinen	45
Flygvapnets delfond:	
Investeringsarbeten för flygvapnet	45
Befästningars delfond:	
Befästningsarbeten m m	45
<i>Försvarets fabriksfond</i>	
Vissa byggnadsarbeten för försvarets fabriksverk	46
<i>Reparations-, ändrings- och underhållsarbeten å byggnader och anläggningar tillhörande försvarets fastighetsfond</i>	47

V.	Statens utlåningsfonder	48
	<i>Socialdepartementet</i>	
	Lånefonden för allmänna samlingslokaler	48
	<i>Jordbruksdepartementet</i>	
	Fiskerilånefonden	48
	<i>Handelsdepartementet</i>	
	Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	48
VI.	Fonden för låneunderstöd	49
	<i>Socialdepartementet</i>	
	Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare	49
IX.	Diverse kapitalfonder	50
	<i>Kommunikationsdepartementet</i>	
	Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond	50
	Investeringsreservens omfattning och sammansättning m m	51
	Investeringsreservens finansiering	53
	Sammanfattning	54